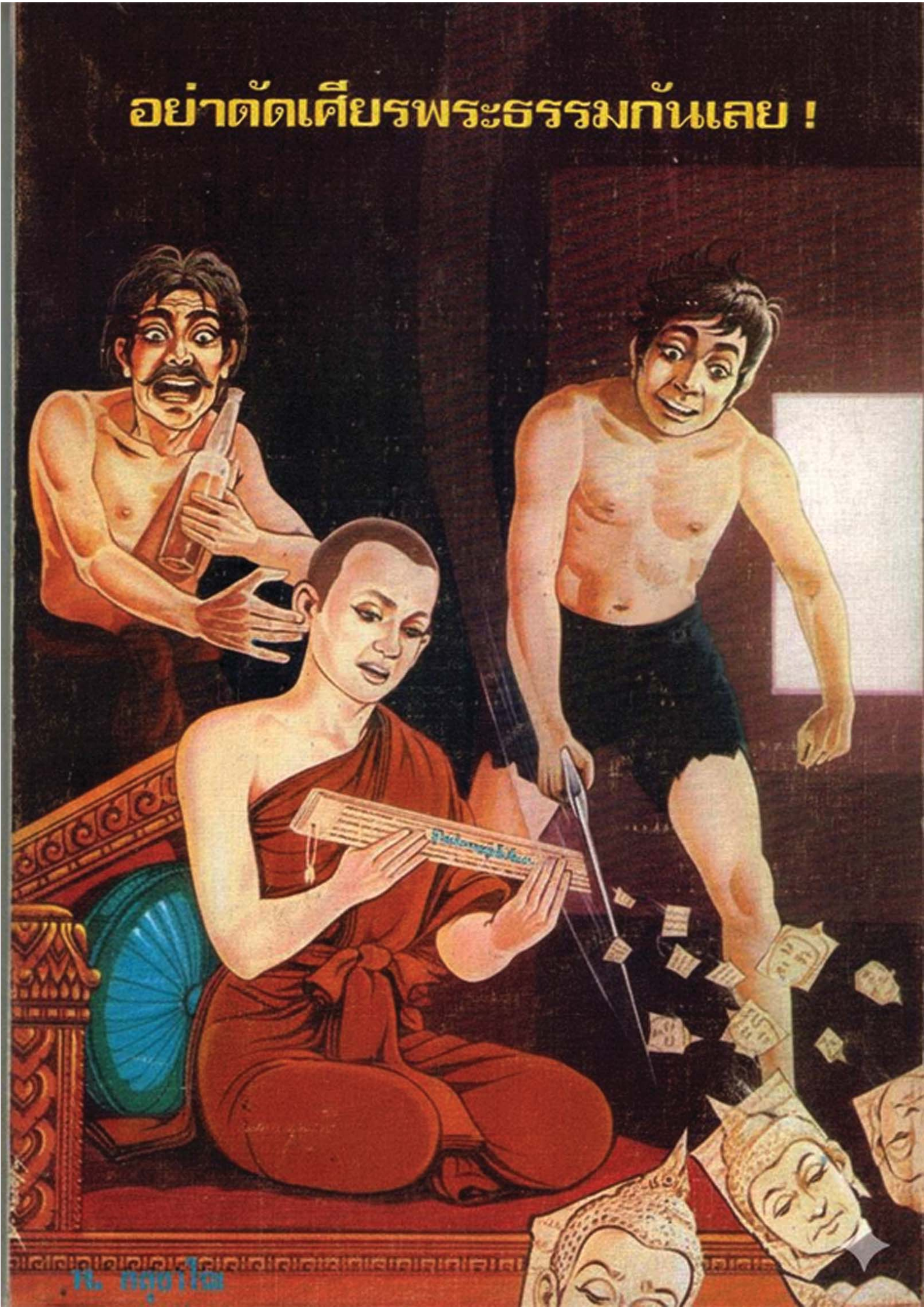
อย่าดัดเศียรพระธรรมกันเลย !

ถ้าการตัดเศียรพระธรรมในรูปแบบต่างๆ ยังมีอยู่ตราบใด การทำลายศาสนาตัวแท้ก็ยังมีอยู่ตราบนั้น ฉะนั้นจึงใคร่ขอร้องโดยทั่วกันว่า “อย่าตัดเศียรพระธรรมกันเลย” เพราะการที่บุคคลถูกปิดกั้นไม่ให้ได้ยินหรือเข้าใจในสุตตะ ก็ไม่มีโอกาสที่จะแทงตลอดด้วยปัญญา เมื่อไม่มีโอกาสแทงตลอดด้วยปัญญา ก็ไม่มีโอกาสเสวยความสุขด้วยนามกาย เพราะสุตตะ คือการได้ยินได้ฟังคำสั่งสอนของพระศาสดา เป็นทางให้เกิดปัญญา

ฉะนั้นถ้าใครทำตัวเป็นผู้ปิดกั้นสุตตะคือการได้ยินได้ฟังของผู้อื่นแล้วไซร้ ก็ได้ชื่อว่าเป็นมารศาสนา (ผกค. หน้าธรรมาสน์)

อย่าตัดเศียรพระธรรมกันเลย !

ของ

พ. กัลยาโณ ภิกขุ

สำนักหนังสือธรรมบูชา
ของคณะเผยแพร่วิธีการดำเนินชีวิตอันประเสริฐ (ผชป.)
๕/๑-๒ ถนนอัษฎางค์ ริมคลองหลอด
ตรงข้ามกระทรวงยุติธรรม (ศาลอาญา) กรุงเทพ ฯ ๒
โทร. ๒๒๒-๓๕๔๙

๑๒/-

หนังสือเล่มนี้สำเร็จมาจาก

พ. กัลยาโณ	เจ้าของบทความ
ธัมมะระโตภิกขุ	ที่ปรึกษา และตีพิมพ์ต้นฉบับ
วิโรจน์ ศิริอัฐิ	ตรวจทาน
คำนวน ชานันโท	วาดภาพหน้าปก

พิมพ์ที่สมชายการพิมพ์
๒๗๐/๗๗ ซอยวิมลสรกิจ ถนนจรัญสนิทวงศ์ กรุงเทพ ฯ ๗
นายสมชาย ขาวศรี ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๒๔
โทร.๔๒๔๕๘๘๗

คำปรารภในการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้

ชื่อและเหตุแห่งการเกิดขึ้นของหนังสือเล่มนี้ เนื่องมาจากข้าพเจ้าได้เห็นเพื่อนพุทธบริษัทบางท่านแสดงอาการเป็นทุกข์เป็นร้อนกับพระรัตนตรัยที่ตนเข้าไปนับถืออยู่ แล้วแสดงอาการปกป้องพระรัตนตรัย ที่ตนหวงแหน อย่างเอาเป็นเอาตายอย่างเป็นทุกข์เดือดร้อน ข้าพเจ้าจึงคิดว่าใคร่ที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องพระรัตนตรัยที่ ข้าพเจ้าก็มีความเคารพ-บูชาเหมือนกับท่านทั้งหลาย แต่ว่าอาจจะมีอะไรบางอย่างที่ไม่เหมือนกันเกี่ยวกับการเคารพพระรัตนตรัยในบางแง่บางมุม

การสมาทานในพระรัตนตรัยของเรา อาจจะกลายเป็นอุปาทานในพระรัตนตรัย ซึ่งไม่ตรงกับความมุ่งหมายที่พระ-พุทธเจ้าท่านตรัสว่าพระรัตนตรัยหรือศาสนาของพระองค์นั้นเป็นเสมือนแพที่อาศัยข้ามฟาก เมื่อข้ามไปแล้ว ก็ไม่จำเป็นที่เราจะต้องแบกพระรัตนตรัย ศาสนา หรือแพที่เราอาศัยข้ามฟากนั้นอีก คือเราอาศัยพระรัตนตรัยหรือแพพระศาสนาช่วยเป็นพาหนะพาเราไปส่งข้ามฟากจากฝั่งที่เป็นทุกข์ไปสู่ฝั่งที่ไม่มีความทุกข์ แล้วก็ไม่จำเป็นที่เราจะต้องไปแบกแพหรือยึด

แพนั้นไว้ด้วยอำนาจอุปาทานจนเป็นเหตุให้เราเจ็บปวดเดือด-ร้อนหนักหน่วงอยู่กับสิ่งที่เราเคารพนับถือ

พระรัตนตรัยที่เราเข้าไปสมาทาน ไว้ไม่ถูกต้องมันจะกลายเป็นอุปาทานไป คำว่า **“อุปาทาน”** กับ **“สมาทาน”** นั้นมีความหมายตรงกันข้าม คำว่า **“สมาทาน”** แปลว่าเข้าไปถือไว้เป็นอย่างดี ส่วนคำว่า **“อุปาทาน”** นั้นหมายถึงการเข้าไปยึดถือด้วยตัณหา อวิชชา ด้วยความหลงความโง่ความเข้าใจผิด จึงมีลักษณะเหมือนกับการที่เราไปถอนหญ้าคาเพื่อมุ่งหวังที่จะเอามามุงหลังคากันแดดกันฝนกันความเดือดร้อน แต่ถ้าเราเข้าไปจับอย่างไม่ถูกต้องถอนไม่ดีกำไม่แน่นแล้วหญ้าคาก็จะบาดมือเอา คือในขณะนี้ได้มองเห็นว่าเพื่อนพุทธบริษัทบางท่านเหมือนกับถูกพระรัตนตรัยบาดเอาให้ได้รับความเจ็บปวด เราจะเห็นว่าขณะนี้มีคนเป็นทุกข์เดือดร้อนกับพระ-พุทธรูปไม่ใช่น้อย คือเราไปสร้างพระพุทธรูปที่เป็นวัตถุขึ้นมาแล้ว บางทีก็มาเป็นเหตุให้เกิดความทุกข์เดือดร้อนกับเรา มีจิตใจอันเศร้าหมอง

เรากลายเป็นตัวดักแด้ทางศาสนาที่ชักใยพันตัวเองให้ดิ้นไม่หลุด เช่นการสร้างพระพุทธรูปขึ้นมานี้เราคิดว่านี้เป็น

ตัวแทนหรือองค์แทนพระพุทธเจ้าสำหรับเคารพสักการะ แล้วเราไม่นับถือพระพุทธคุณคือพระบริสุทธิคุณ พระปัญญาคุณและพระมหากรุณาคุณของพระองค์อย่างถูกต้อง แต่เรากลับไปนับถือสิ่งที่เราสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นองค์แทน พระศาสดาว่าเป็นศาสดา ทั้งๆ ที่พระองค์ก็ไม่เคยตรัสว่า ***"หลังจากที่เรานิพพานแล้วเธอจงปั้นพระพุทธรูปขึ้นมาก ๆ เพื่อเป็นองค์แทนเรา แล้วจงช่วยกันรักษาพระพุทธรูปไว้ให้ดีๆ ถ้ารักษาไว้ไม่ดีจะทำให้ศาสนาเสื่อม"*** เหล่านี้เชื่อว่าไม่มีตรัสไว้ในพระไตรปิฎกแน่นอน แต่เราก็กลับมาเป็นทุกข์เป็นร้อนหวงแหนกับสิ่งเหล่านี้จนทำให้เราขาดความเป็นพุทธบริษัทไป (คือขาดความเป็นผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบานที่ถูกต้อง)

เมื่อไม่นานมานี้ หนังสือพิมพ์พาดหัวข่าวว่า **"ฝรั่งเหยียบย่ำน้ำใจของคนไทยทั้งชาติ"** คือมีฝรั่งเอาเศียรพระพุทธรูปไปทำเป็นที่แขวนรองเท้า แล้วก็เขียนในลักษณะที่ว่าคนไทยมีความทุกข์ร้อนใจในการที่ฝรั่งเอาสิ่งที่เราเคารพไปแขวนของต่ำเช่นนี้ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเศร้าที่เราต้องเป็นทุกข์กับสิ่งที่เราสร้างขึ้นมาเป็นสัญลักษณ์ ของพระรัตนตรัยทั้ง ๆ ที่พระองค์ก็ไม่ได้ตรัสไว้ว่า **"ถ้าผู้ใดเห็นเศียรพระ-**

พุทธรูปผู้นั้นเห็นเรา” แต่กลับตรัสว่า ***“ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา”*** เราพากันมาทิ้งธรรมทิ้งความให้อภัย ความเมตตาสงสาร ต่อเพื่อนที่เขาไม่รู้ว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะเป็นเหตุให้บางคนเดือดร้อนใจหรือเป็นเดือดเป็นแค้น

สิ่งหนึ่งที่เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้าเขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาก็คือ พระพุทธรูปบางวัดถูกลักขโมยหรือตัดเศียรไปแล้ว บรรดาศาสนิกชนที่เป็นพุทธบริษัทถึงกับนอนไม่หลับจ้างคนไปตามล่าตามฆ่าโจรที่มาลัก หรือถึงกับเอาปืนเอาอาวุธไปถวายกับเจ้าอาวาสบางวัดเพื่อเอาไว้รักษาพระพุทธรูปของเก่าแก่เหล่านั้นไว้ ซึ่งบางทีก็เป็นการกระทำที่เกินกว่าเหตุไป เหมือนอย่างว่ามีคนเข้ามาลักเล็กขโมยน้อยภายในสวนหรือในร้านค้าของเรา เราก็ไปทำร้ายเขาจนบาดเจ็บสาหัสหรือถึงตาย อย่างนี้ก็เป็นการกระทำที่เกินกว่าเหตุไป

พระพุทธรูปไม่ใช่ของเก่าแก่ที่แท้จริงที่จะช่วยทำให้ความทุกข์-ของมนุษย์ลดลงอย่างแท้จริงและสิ้นเชิง สิ่งที่เป็นของเก่าแก่ที่แท้จริงของเรานั้นคือพระธรรม ดังที่พระองค์ตรัสว่าธรรมนั้นมีอยู่ก่อนแล้วแต่พระองค์ทรงค้น พบแล้วนำมาเปิดเผยทำให้คนรู้ธรรมใครปฏิบัติตามแล้วก็กลายเป็นพระ-

สงฆ์ เป็นอนุพุทธะหรือพุทธสาวก เป็นพุทธะตามพระองค์ขึ้นมา พระธรรมจึงถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในบรรดาพระรัตนตรัยทั้งสาม คือพระพุทธพระธรรมพระสงฆ์ ถ้าพระพุทธรูป มีอยู่ในวัดหนึ่งหลายองค์แล้วก็ถูกโจรตัดเอาเศียรไป แต่ว่าคนในวัดหรือพระในวัดยังมีพระธรรมสวมอยู่ในหัวใจอย่างแนบแน่น คือมีความเมตตาให้อภัยมีจิตใจอันเปี่ยมล้นประพิมพ์ประพายด้วยเมตตาและการให้อภัย มีจิตใจไม่ละโมบโลภมากไม่กำหนัดขัดเคืองแล้ว ศาสนาภายในจิตใจของเรานั้นไม่ได้เสื่อมไปเลย

เรามัวไปปกป้องพระพุทธรูปจนกระทั่งทำให้เสียพระธรรมไป คือการที่เราเอาปืนไปถวายพระเช่นนั้นถ้าท่านไปยิงโจรตายท่านก็ขาดจากความเป็นพระ ทำให้เศียรของพระธรรมที่สวมไว้ที่พระรูปนั้นอันตรธานไป มีคำสอนของพระพุทธเจ้า ในสูตรหนึ่งพระองค์ทรงตรัสไว้ว่า ***“ผู้ใดที่เป็นสาวกของเราถูกโจรจับมัดแล้วเอาเลื่อย ๆ ไปจนหนังขาด แล้วเกิดอาฆาตว่าถ้าเราหลุดไปได้จะต้องฆ่ามันให้ตาย เพียงคิดแค่นี้ท่านก็บอกว่าไม่ใช่สาวกของเรา***

หรือว่าเลื่อยเข้าไปถึงกระดูก แล้วผูกอาฆาตเช่นนี้ขึ้นมา พระองค์ก็ตรัสว่าไม่ใช่สาวกของเรา แต่ถ้าโจรเอาเลื่อยตัดขาดถึงเนื้อถึงกระดูก ถึงเยื่อในกระดูกแล้วยังให้อภัยอยู่ ผู้นั้นชื่อว่าเป็นสาวกของเรา”

นี่เรามาโกรธแค้นเพียงเห็นเขามาทำอะไรกับสัญ-ลักษณ์ทางศาสนานิด ๆ หน่อย ๆ เราก็เกิดเป็นเดือดเป็นแค้น เรากลับทิ้งธรรมในจิตใจให้หลุดกระเด็นออกไป ด้วยการห่วงใยในพระรัตนตรัยในทางที่ผิด จึงทำให้เราเข้าไม่ถึงความเป็นพุทธบริษัทที่แท้จริง ทำให้ข้าพเจ้าทนไม่ไหวในการที่จะไม่เขียนหนังสือแสดงความรู้สึกกับพุทธบริษัทบางท่านและแรงบันดาลใจอันเกิดมาจากการที่ได้อ่านหนังสือของท่านอาจารย์พุทธทาสภิกขุในเรื่อง **“วิถีแห่งการเข้าถึงพุทธธรรม”** ว่าพระพุทธรูปหรืออิฐปูนเป็นภูเขาบังนิพพาน คัมภีร์ใบลานบังพระธรรมที่แท้จริง และลูกชาวบ้านบังพระสงฆ์

ซึ่งเรื่องอย่างนี้คนโบราณก็เคยพูดเอาไว้แล้วว่า ***“ไหว้พระพุทธระวังจะสะดุดเอาทองคำ ไหว้พระธรรมระวังจะขยำเอาใบลาน ไหว้พระสงฆ์ระวังจะถูกลูกชาวบ้าน”*** เรียกว่าเราเข้าไม่ถึงตัวแท้ของพระรัตนตรัย ตรงนี้ขอให้คำ

นิยาม ให้ข้อคิดสั้น ๆ ว่า **“ถ้าเราถือพุทธะผิดเราจะขาดจากความเป็นศิษย์ของพุทธะ ถ้าเราถือพุทธะถูกเราจะมีส่วนได้เป็นลูกของพุทธะ”**

เหตุการณ์อีกหลายอย่างที่เกิดขึ้นกับพุทธบริษัทที่ผลักดันให้ข้าพเจ้าต้องคิดทำหนังสือเล่มนี้และตั้งชื่อให้ว่า **“อย่าตัดเศียรพระธรรมกันเลย”** คือว่าอย่าตัดพระธรรมออกไปจากหัวใจของเราโดยไปห่วงพระรัตนตรัยที่ผิด ๆ ที่สร้างกันขึ้นมาภายหลัง ซึ่งไม่ใช่ตัวพระรัตนตรัยที่แท้จริง เป็นการสูญเสียพระรัตนตรัยที่แท้จริงไปอย่างน่าเสียดายเพราะไปห่วงพระรัตนตรัยที่เป็นเปลือกนอกไม่ใช่เนื้อแท้ เปลือกนอกที่เราสร้างขึ้นมาในภายหลังนี้ได้มาล้มทับจิตใจเรา

เช่นตัวอย่างว่าเมื่อฝรั่งเอาเศียร ของพระพุทธรูปไปทำเป็นที่แขวนรองเท้า หนังสือพิมพ์ก็เอาไปลงข่าวว่า **“ฝรั่งเหยียบย่ำหัวใจของคนไทยทั้งชาติ”** ดังที่กล่าวข้างต้นแล้วนั้นก็แสดงว่าคนไทยมีหัวใจที่ต่ำมาก ถึงกับไปอยู่ที่ใต้ฝ่าเท้าของฝรั่ง **นี้เป็นเรื่องที่น่าเสียดายมากที่พุทธบริษัทศึกษาธรรมะแล้วมีจิตใจต่ำตกอยู่ใต้เท้าของฝรั่ง** เชื่อว่าพุทธบริษัทหลายท่านไม่ได้เป็นทุกข์เป็นร้อนหรือถูกเหยียบย่ำหัวใจ

ดังที่หนังสือพิมพ์ลงข่าวเป็นแน่นอน ส่วนหนึ่งต้องมีแน่ เพราะศึกษาธรรมะศึกษาพระรัตนตรัยถึงแก่นถึงเนื้อแท้มีจิตใจอยู่สูง ถ้าพูดอย่างไม่เกรงใจก็พูดได้ว่าอยู่สูงเหนือหัวของฝรั่งเสียอีก ไม่ใช่ว่าจะเอาหัวใจไปไว้ใต้ฝ่าเท้าฝรั่ง ข้าพเจ้าคนหนึ่งละที่ไม่ยอมอึดอัดใจด้วยกับเรื่องที่ฝรั่งเอาเศียรของพระพุทธรูปไปแขวนรองเท้า เพราะเขาไม่รู้เขาจึงกระทำเช่นนั้น ฝรั่งบางคนพอทราบว่า คนไทยมีความเชื่อถือว่าเท้าหรือรองเท้าเป็นของต่ำ ส่วนศีรษะเป็นของสูงก็แสดงอาการแปลกใจเป็นอย่างมาก เราควรให้เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ หรือทางสถานทูตเจรจากันเองด้วยเหตุผล เราไม่ควรแสดงความเดือดร้อนใจออกมา เพราะจะทำให้เสียความเป็นพุทธบริษัทที่ดี

ฉะนั้น หนังสือเล่มนี้ข้าพเจ้าจึงมีความเห็นว่าพระรัตนตรัยทั้งสามนั้น พระธรรมสำคัญที่สุด **เราต้องห่วงพระรัตนตรัยที่สำคัญที่สุดคือพระธรรมนี้มากกว่าห่วงพระพุทธรูปหรือพระสงฆ์ลูกชาวบ้าน** เพราะพระธรรมทำให้เจ้าชายสิทธัตถะเป็นพระพุทธเจ้า และพระสงฆ์ที่จะเป็นพุทธสาวกที่แท้จริงก็ต้องรู้ธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ปฏิบัติตนตามธรรมคำสั่งสอนของพระองค์ได้จึงเป็นพระสงฆ์ได้

เพราะฉะนั้น พระพุทธคุณที่เป็นพระบริสุทธิคุณ พระปัญญาคุณ และพระมหากรุณาคุณจะมีอยู่ในเราก็ต่อเมื่อเราประพฤติตามคำสอน เช่นเมื่อพระองค์สอนว่าให้มีการให้อภัย ให้มีเมตตา แต่เมื่อพระพุทธรูปถูกลักขโมยถูกตัดเศียรไป เราโกรธแค้นเราก็ขาดปัญญา จิตก็ไม่บริสุทธิ์ เมื่อจิตของเราไม่บริสุทธิ์ พระพุทธในใจของเราก็หายไปด้วย นั้นก็คือพระพุทธคุณพระรัตนตรัยในใจของเราก็หายไปด้วย เพราะคนโกรธแค้นย่อมที่จะเกิดปัญญาไม่ได้ ดังพุทธภาษิตที่พุทธองค์ทรงตรัสไว้ว่า ***“โกโธ ทุมเมธะโคจะโร”*** **“ความโกรธเป็นอารมณ์ของคนมีปัญญาทราม”** เพราะฉะนั้น พระปัญญาคุณก็เกิดขึ้นในจิตของเราไม่ได้ พระบริสุทธิคุณก็เกิดไม่ได้ พระมหากรุณาคุณก็เกิดไม่ได้ เพราะจิตที่โกรธเป็นจิตที่ไม่บริสุทธิ์ เราเลยเสื่อมจากคุณของพระรัตนตรัยที่เป็นพุทธคุณ ไม่สวมอยู่ในหัวใจ นี้เรียกว่าเราตัดเศียรของพระธรรมออกไปจากหัวใจของเรา

เมื่อเราเห็นโจรหรือมารศาสนาเข้ามาตัดเศียรพระพุทธรูป แล้วเราก็ตัดเศียรของพระธรรมคือพุทธคุณของเราเสียเอง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ฉะนั้นจึงใคร่ที่จะขอ

ฝากความเห็นในเรื่องเหล่านี้ไว้ในหนังสือเล่มนี้ ซึ่งธรรมดาแล้วข้าพเจ้าเองเป็นคนที่ไม่ชอบเขียนหนังสือเลย แต่การอ่านของผู้อื่นนั้นก็พอสนใจอยู่ เมื่อมาเห็นเพื่อนพุทธบริษัทเป็นกันอยู่ในรูปเช่นนี้แล้ว ก็ทำให้เกิดความพยายามที่จะเขียนเรื่องนี้ออกมาชี้แจงกันบ้าง

แรงบันดาลใจอีกอย่างหนึ่ง ที่ทำให้ข้าพเจ้าใคร่จะชี้แจงเป็นอย่างยิ่งกับเพื่อนพุทธบริษัท คือมีเพื่อนพุทธบริษัทหลายท่านเป็นอุบาสกอุบาสิกามาปรารภว่าพุทธศาสนาของเราเสื่อมแล้วหมดแล้ว พระพุทธรูปในวัดวาอารามต่าง ๆ ถูกตัดเศียรไปมากแล้ว ซึ่งไม่ตรงกับเหตุเสื่อมทางศาสนาที่พระพุทธ-องค์ทรงตรัสไว้ว่าเหตุที่ศาสนาเสื่อมนั้นไม่ใช่อย่างที่เราปรารภกันว่าเป็นพวกผู้ก่อการร้าย พวกมารศาสนาที่ไหนจะมาทำลายพุทธศาสนาเรา แต่กลับทรงตรัสว่า **พุทธบริษัทสี่นี่แหละเป็นเหตุทำให้ศาสนาเสื่อม** ไม่ใช่ว่าคนเข้าไปตัดเศียรพระพุทธรูปแล้วจะทำให้พระศาสนาเสื่อมก็หามิได้ ดังมีข้อความปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย เล่มที่ ๒๒ หน้า ๑๔๐ ข้อ ๑๕๔ ว่า ***“ธรรม ๕ ประการนี้ ย่อมเป็นไปเพื่อความลบเลือนเสื่อมสูญแห่งสัทธรรม ธรรม ๕ ประการเป็นไฉน ? คือ***

๑. ภิกษุในธรรมวินัยนี้ไม่ฟังธรรมโดยเคารพ (ตลอดถึงอุบาสกอุบาสิกาด้วย) (ผู้เขียน)

๒. ไม่เล่าเรียนธรรมโดยเคารพ

๓. ไม่ทรงจำธรรมโดยเคารพ

๔. ไม่ใคร่ครวญอรรถแห่งธรรมที่ทรงแสดงไว้โดยเคารพ

๕. รู้อรรถรู้ธรรมแล้วไม่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมโดยเคารพ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ธรรม ๕ ประการนี้แลย่อมเป็นไปเพื่อความลบเลือนเสื่อมสูญแห่งสัทธรรม”

ในสัทธรรมสัมโมสสูตรที่ ๒ และที่ ๓ ก็มีข้อความที่คล้าย ๆ กันและขยายเนื้อความให้กว้างออกไปกว่าสูตรที่ ๑

ฉะนั้นเราจึงควรทำความรู้สึกกันเสียใหม่ว่า **การที่เราไม่ใคร่ครวญไม่ฟัง ไม่ศึกษา ไม่ช่วยกันชี้แจงแสดงและไม่เอามาตรึกตรองเพ่งพินิจไม่ปฏิบัติ ในคำสอนของพระองค์ที่ได้ยินได้ฟังมาแล้ว นี่แหละเป็นการทำลายพระรัตนตรัยพระศาสนา เป็นการตัดเศียรพระพุทธรูปพระธรรมอะไรต่าง ๆ ทั้งหมดไปในตัว** เมื่อคนเราใคร่-ครวญธรรมเพ่งธรรมมีการสาธยายธรรมแสดงธรรมที่ได้เล่า

เรียนมาดีแล้วแก่ผู้อื่น คนทั้งหลายเมื่อเข้าถึงธรรมรู้ธรรมก็จะไม่ไปตัดเศียรของพระพุทธรูปที่เป็นสัญลักษณ์ทางศาสนาอย่างแน่นอน

เท่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ เป็นแรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้าพยายามเขียนและพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อให้เพื่อนพุทธบริษัทได้อ่านได้ศึกษาได้ใคร่ครวญพิจารณา เพื่อเป็นข้อเปรียบเทียบให้เป็นผู้ที่สมาทานในพระรัตนตรัย อย่างถูกต้อง ไม่ให้ผิดพลาดกลายเป็นอุปาทานในพระรัตนตรัยกันต่อไป หวังความผาสุขแก่เพื่อนพุทธบริษัทด้วยกัน จึงได้ทำการจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อประโยชน์ดังที่ได้กล่าวมานี้

ถือพุทธะผิด จะหมดสิทธิที่จะเป็นศิษย์พุทธะ
ถือพุทธะถูก จะได้เป็นลูกพุทธะ

พ. กัลยาโณ ภิกขุ
วัดสวนแก้ว อ. บางใหญ่ นนทบุรี

๓๑ ต.ค. ๒๔

อย่าตัดเศียรพระธรรมกันเลย !

หนังสือเล่มที่ถืออยู่ในมือของท่านนี้ มีชื่อเรื่องว่า **“อย่าตัดเศียรพระธรรมกันเลย !”** ซึ่งคงจะสร้างความสะดุดตาและสะดุดหูท่านผู้อ่านบ้างตามสมควร การที่ข้าพเจ้าผู้เขียนได้บัญญัติศัพท์คำนี้ขึ้นมาบรรยายในเรื่องนี้ มิได้เป็นการอวดรู้หรืออวดดีแต่ประการใด ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะแสดงความคิดเห็นที่ข้าพเจ้ามีอยู่ต่อพระรัตนตรัยกับท่านที่เป็นเพื่อนพุทธบริษัทร่วมกับข้าพเจ้า

ความจริงหนังสือเรื่องนี้ ข้าพเจ้าคิดถึงหัวข้อเรื่องไว้ถึง ๓ หัวข้อ คือ **“ผกค.หน้าธรรมาสน์”** และ **“มารศาสนา”** อีก ๒ หัวข้อ และมาตกลงใจให้ชื่อเรื่องดังที่ท่านเห็นแล้วข้างบนนั้น ซึ่งมันตรงกับสภาวธรรมที่เป็นจริงที่ข้าพเจ้ามีประสบการณ์ได้พบเห็นมาจริงๆ

เรื่องของการที่จะถ่ายทอดความเข้าใจในศาสนธรรมหรือปัญหาของผู้ที่จะเผยแผ่ธรรมทำความเข้าใจกับผู้ฟังได้

มีปัญหาสำคัญอยู่อย่างหนึ่งคือภาษาพูดไม่พอใช้ ฉะนั้นในหนังสือเล่มนี้ ข้าพเจ้าจึงให้ชื่อเรื่องไว้อย่างนี้ เพื่อสะดวกในการที่จะเข้าใจในสภาวธรรมที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันนี้ คือพวกเรากำลังตกอยู่ใต้อำนาจของ**อุปาทาทานในพระรัตนตรัย** ไม่ได้เป็นการ**สมาทานในพระรัตนตรัย**ที่ถูกต้อง แต่กลับมากลายเป็นอุปาทานไปดังที่ได้ปรารภไว้บ้างแล้วข้างต้นนั้น และเชื่อว่าคงจะเป็นประโยชน์บ้างไม่มากก็น้อย

ท่านทั้งหลายที่ได้อ่านบทความหรือหนังสือเรื่องนี้แล้ว **ก็โปรดทดลองสำรวจตัวท่านเองว่าจะมีพฤติกรรมที่เข้าข่ายแห่งการตัดเศียรพระธรรมกันบ้างหรือหาไม่ ?** ในบรรดาหัวข้อย่อยต่าง ๆ ๑๐ หัวข้อที่ข้าพเจ้าจะชี้ให้เห็นว่าเป็นการตัดเศียรพระธรรมอย่างไร: *ในประเด็นหนึ่งจะได้กล่าวถึงว่าเป็นการตัดเศียรพระธรรมอย่างไร ? และอีกประเด็นหนึ่งจะได้ชี้ให้เห็นถึงวิธีการต่อเศียรพระธรรมว่าจะช่วย กันทำได้อย่างไร ?* ผู้ที่ทำลายศาสนาโดยการตัดเศียรพระธรรมนั้นทำให้เกิดโทษมหันต์ และกลายเป็นมารศาสนาไป จะเป็นผู้ที่ทำลายศาสนามากน้อยเพียงใด ยิ่งใหญ่ขนาดไหน ยิ่งกว่าการตัดเศียรพระพุทธรูปอย่างไร

การที่เรามาช่วยกันต่อเศียรพระธรรมจะทำให้เกิดเป็นผลหรืออานิสงส์บุญกุศลแก่เพื่อนพุทธบริษัทของเรา และจะทำให้พระศาสนาเจริญถาวรต่อไปอย่างไรก็จะได้แสดงไว้ในหนังสือเล่มนี้ทั้งหมดเท่าที่จะทำได้

การตัดเศียรของพระธรรมนั้น มีสาเหตุทั้งทางวัตถุและที่เป็นบุคคล เหมือนกับโจรที่เข้าไปตัดเศียรพระพุทธ-รูปซึ่งเป็นทั้งตัวมารศาสนาที่เป็นบุคคล และเครื่องมือที่เขาใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระทำซึ่งเป็นวัตถุใช้สำหรับตัดเศียรพระพุทธรูป

ส่วน **การตัดเศียรพระธรรมนั้น ก็คือการที่ใครคนหนึ่งทำให้พระธรรมะหลุดออกจากหัวใจของคน** เศียรพระพุทธรูปหลุดตกลงมามองดูไม่สวยงาม น่าเกลียด น่าสังเวชฉันใด การที่คนเรามีเศียรของพระธรรมหรือธรรมะหลุดออกไปจากหัวใจก็มองดูไม่สวยงาม น่าเกลียด น่าสังเวชใจฉันนั้น **การตัดเศียรพระธรรมก็มีทั้งที่เป็นวัตถุและทั้งที่เป็นบุคคลคอยเข้ามาขัดขวางไม่ให้ พระธรรมสวมเข้าไปที่หัวใจของคนเรา** หรืออยากจะเรียกว่า เข้ามากั้น เข้ามาผลัก เข้ามาดัน เข้ามาตัด ทำให้คนเข้าไม่ถึงธรรม และ

ทำให้ธรรมเข้าไม่ถึงคน เมื่อเป็นเช่นนี้ คนก็ไม่สวยงามสง่าน่ารักน่าเคารพทั้งกาย วาจา และทั้งจิตใจด้วย

ลักษณะต่าง ๆ ของการตัดเศียรพระธรรม ที่ว่ามี ๑๐ ข้อ คือ

๑. ศาลาหรือหอประชุม ซึ่งเปรียบเสมือนโรงหล่อพระธรรมที่สร้างไว้ไม่เหมาะสม

๒. เครื่องขยายเสียงที่จัดตั้งไว้ไม่เรียบร้อย ทำให้พระธรรมส่งผ่านไปสู่ผู้ฟังไม่สะดวก

๓. บุคคลที่เข้ามาขัดขวางในการบรรยายธรรมสั่ง-สอนธรรม ที่อยากจะเรียกคนจำพวกนี้ว่า “ผู้ก่อการร้ายหน้าธรรมาสน์”

๔. การพูดหรือเขียนที่ลิดรอนกำลังใจคนที่กำลังศึกษาธรรมปฏิบัติธรรม หรือคนที่ทำความดีให้หมดกำลังใจ

๕. การทำลายสติสัมปชัญญะของแขกเหรื่อที่มาในงานต่าง ๆ ด้วยการเลี้ยงสุรายาเมา

๖. การเข้าใจผิดว่า ผู้ที่มาขี้ขุมทรัพย์ให้นั้น คือผู้ที่มาด่าให้เจ็บใจ

๗. การเอาความสนุกสนานมากลบเกลื่อน ลบล้างความสลดสังเวชในธรรมให้หมดสิ้นไป โดยเฉพาะในงานศพ

๘. การห้ามหรือกีดกันไม่ให้สอนเรื่องปรมัตถธรรม หรือ มรรค ผล นิพพาน

๙. การศึกษาที่หันหลังให้กับศาสนา แต่ไปเน้นหนักอยู่ที่วิชาหนังสือและวิชาชีพ

๑๐. การทอดธุระต่อการให้การศึกษาแก่พระนวกะที่บวชในระหว่างพรรษา

นี้คือหัวข้อที่ได้ตั้งไว้ ต่อไปนี้จะได้ขยายความให้เห็นชัดว่าเป็นการตัดเศียรพระธรรมอย่างไร

๑. ศาลาหรือที่ประชุมไม่เหมาะสม

ข้อแรกที่สุด คือศาลาหรือหอประชุมที่เป็นวัตถุปลูกสร้างกันไว้แล้วไม่เอื้ออำนวยในการที่จะสั่งสอนธรรม หรือ

ประชุมปรึกษาหารือกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างสะดวกได้ผลเท่าที่ควร ในประเทศไทยเรามีวัดเป็นหมื่น ๆ วัด แต่ศาลาที่สร้างไว้เพื่อเป็นเสมือนดั่งโรงที่ใช้หล่อเศียร พระธรรมเอาไว้สวมเข้าที่หัวใจของคนนั้น ปรากฏว่าศาลาของบางวัดไม่เอื้ออำนวยในการที่จะให้พระธรรมผ่านเข้าไปสวมลงที่ใจของคน หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่า ***ไม่อำนวยให้ธรรมถึงคนและคนถึงธรรม*** คือเขาไปสร้างไว้เสียจนใกล้ชิดติดถนนที่มีรถยนต์วิ่งผ่านขวักไขว่ รบกวนให้เสียสมาธิทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ทำให้กระแสของพระธรรมขาดหายไปเป็นช่วง ๆ ด้วยการรบกวนของเสียงรถบ้างเสียงเรือบ้าง

ศาลาหรือหอประชุมของโรงเรียนหรือสถานที่ราชการบางแห่งสร้างเอาไว้ติดมุมถนนติดกับสี่แยกทำให้เสียง ของพระธรรมถูกกลบไปหมดจนเรียก ได้ว่าลืมตาอ้าปากเกือบจะไม่ได้ หรือบางทีก็ดูคล้ายๆ กับว่าเสียงนั้นเป็นเสียงของคนใบ้ที่พูดออกมาไม่ชัด นี่แหละเป็นลักษณะของวัตถุที่สร้างไว้ไม่ถูกต้องนั้นเข้าตัดรอนธรรมะ ที่จะมาสวมเข้าที่ หัวใจของคนอย่างไม่ได้ตั้งใจ ถ้าจะอุปมาให้เห็นชัดก็จะเปรียบ **พระ-ปริยัติธรรม *คือการศึกษาเล่าเรียนเหมือนกับหัว* ปฏิบัติ**

ธรรม ***เหมือนกับเป็นตัว*** *และ* **ปฏิเวธธรรม** ***เหมือนกับเป็นขาหรือเท้าที่พาเราเดินไปสู่ความสงบเย็น หรือมรรคผลนิพพาน*** แต่เวลาที่จะเดินไปได้นั้น ต้องอาศัยหัวเป็นสิ่งสำคัญด้วย มีตาไว้สำหรับดู มีหูไว้สำหรับฟัง มีปากไว้สำหรับถามถึงหนทางที่จะไป

ทีนี้ถ้าเราขาดอวัยวะคือหัวแล้ว จะถามทางใครเขาก็ไม่ได้หรือไม่ได้ยินเสียงที่เขาบอกทางมาเหมือนกับว่ามีคนจะมาพูดบอกทางให้เราไปนิพพาน แต่เขาผู้นั้นถูกกดหัวอยู่ในน้ำหรือคว่ำหน้าอยู่กับดิน เขาพูดไม่ได้พูดไม่ถนัดพูดไม่ชัดหรือคนฟังก็ถูกกดน้ำอยู่ด้วยอะไรอย่างนี้ ข้อเปรียบอันนี้มันเข้ากันได้กับศาลาวัดหรือห้องประชุมที่สร้างไว้ไม่เหมาะสม ได้ล้มฟาดเศียรพระธรรมคือหัวของพระธรรมคือปริยัติธรรม จนกระทั่งเงยหน้าอ้าปากบอกทางกับคนไม่ชัด นี้ก็เรียกว่าวัตถุที่สร้างไว้นั้น กลายเป็นสิ่งที่ล้มฟาดทับหัวหรือเศียรของพระธรรม จนเงยหน้าอ้าปากพูดฟังไม่ชัด บอกทางให้แก่คนที่จะเดินทางไปถึงมรรค ผล นิพพาน ไม่สะดวก

ที่เคยไปบรรยายตามโรงเรียน บางโรงเรียน ห้องประชุมอยู่ในลักษณะพูดกันบรรยายธรรมกันไม่รู้เรื่อง เพราะ

เขาไปสร้างไว้ติดใกล้ทางรถทางเรือ บางแห่งก็ลองถามครูบาอาจารย์ที่มารับฟังการบรรยาย ว่าทำไมสร้างหอประชุมอย่างนี้ ท่านก็บอกว่าทางกรมเขาออกแบบออกแปลนมาให้สร้างตรงนั้นตรงนี้ โดยเขาไม่มาดูสถานที่เสียก่อน ว่าที่ตรงนั้นมันเหมาะสมหรือไม่

เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะใช้ประโยชน์ในการบรรยายปรึกษาหารือเรื่องอะไรต่างๆ ก็ตาม ถึงแม้ไม่ใช่เรื่องของธรรมะแท้ๆ มันก็ต้องมีปัญหาว่า ลงทุนไปแล้วไม่คุ้มค่าเสียเวลาแต่เปล่าประโยชน์

เพราะฉะนั้นตอนนี้จะพูดพร้อมกันไปว่า ถ้าเราจะต่อเศียรพระธรรม คือต่อหัวให้มองเห็นอะไรชัดถูกต้องดี เราก็จะต้องมีการสร้างห้องประชุมหรือห้องฟังธรรมที่ได้ มาตรา-ฐานเหมาะสม ผู้เขียนใคร่จะเห็นทางผู้หลักผู้ใหญ่ในแผ่นดินนี้จัดงบประมาณของแผ่นดินให้ได้มีการ ***สร้างห้องประชุมที่มีการฟังธรรมไว้ ให้มีสัปปายะดีที่สุด*** คือมันสบายทั้งด้านอากาศ เพราะสมัยนี้เรามีเครื่องเทคโนโลยีที่มันจะปรับอากาศได้ก็ยิ่งดี เพราะทำให้ผู้ฟังไม่กระสับกระส่าย เรียกว่าสบาย อากาศสบาย อาวาสสัปปายะ คือสถานที่นั้นสงบ สงัดเพียงพอ หรือมีที่กั้นกันเสียงภายนอกไม่ให้เข้ามาได้ ถ้าเป็น

อย่างนี้ การต่อเศียรพระธรรมก็จะเกิดขึ้นทันที คือทำให้คนเข้าใจธรรมะได้ตลอดรอดฝั่ง พอใจในการที่จะมานั่งต่อเศียรพระธรรม

เมื่อเศียรพระธรรมเกิดขึ้นในหัวใจจนผู้ฟังคอยควบคุมกายวาจาใจต่อไป ผลก็คือทำให้คนเกิด ***มีความงดงาม ทั้งกาย ทั้งวาจา ทั้งใจเหมือนพุทธรูปที่ปั้นไว้ครบองค์*** ไม่ถูกตัดเศียรหายไปหรือหักไป นี่แหละชื่อว่า การช่วยกันต่อเศียรพระธรรมนั้น ถ้าหากว่าเมืองไทยเรายอมเสียสละงบประมาณอีกสักส่วนหนึ่งสร้างขึ้นมา ให้วัตถุเหล่านี้เอื้ออำนวยต่อการแสดงธรรมศึกษาธรรมฟังธรรม ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ศาลาบางวัด ห้องประชุมบางแห่งไม่อยู่ในลักษณะอย่างนี้ คือเสียงก้องเกินไป ห้องชิดใกล้ทางรถดังที่กล่าวแล้วนั้น ท่านผู้อ่านคงได้พบปัญหาเรื่องนี้อยู่บ้าง ข้าพเจ้าผู้เขียนเองปีหนึ่งต้องไปบรรยายธรรม ๒๐๐- ๓๐๐ แห่ง จะพบวัตถุหรือศาลาเหล่านี้มาตัดรอน พระธรรมที่บรรยายออกไป ที่เป็นปริยัติธรรม ให้ตัดขาดๆ วิ่นๆ หายๆ ฟังไม่ตลอดสายจนสิ้นกระแสความอยู่เสมอ

ฉะนั้น พระคุณเจ้าหรือข้าราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสร้างห้องประชุมหรือศาลา ขอได้โปรดใคร่ครวญเรื่องนี้ให้จงหนัก มิฉะนั้นท่านจะมีส่วนในการตัดเศียรพระธรรมของเพื่อนพุทธบริษัทไปโดยไม่ได้ตั้งใจ คือเมื่อคนเข้าไปฟังธรรมในศาลาที่ท่านสร้างหรือห้องประชุมที่ท่านสร้างไว้ไม่ได้ผล ไม่มีสมาธิในการฟัง ไม่อยากรับฟังการศึกษาในเรื่องปริยัติธรรม คำสอนของพระพุทธเจ้าอีกต่อไป ก็เป็นการทำบาปไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ฉะนั้น การที่เราจะทำให้พระธรรมสวมเข้าไปในหัวใจของคนเราของเพื่อนพุทธบริษัทหรือคนในชาติของเรา เราน่าจะมีการลงทุนสร้างโรงงานหล่อเศียรพระธรรมที่ดีที่สุด คือศาลาหรือห้องประชุมที่จะบรรยายธรรม รัฐบาลมีการออกเงิน กศช. เงินผัน เงินพัฒนาชนบทอะไรต่าง ๆ น่าจะมีเงินสักก้อนหนึ่ง งบประมาณสักก้อนหนึ่งที่จะสร้างโรงงานหล่อเศียรพระธรรมอย่างดีไว้ในหมู่บ้าน หรือในอำเภอหนึ่งอำเภอละ ๑ แห่ง คือ สร้างศาลาที่ฟังธรรมที่เหมาะสมที่ดีที่สุด เช่น ในอำเภอหนึ่งเราจะมีศาลาฟังธรรมที่ดีที่สุดมีที่

เก็บเสียงได้ ปรับอากาศให้ดี หรือจะทำเป็นเกาะลอย ปลูกต้นไม้ให้เป็นป่าไม้แบบธรรมชาติจริง ๆ คนเข้าฟังธรรมแล้วก็จะได้เกิดซาบซึ้งในธรรมและเข้าใจธรรมได้ ไม่กระ-สับกระส่ายในการนั่งฟังธรรม ศึกษาธรรม จะได้ผลคุ้มค่ายิ่งกว่าเราไปพัฒนาแต่ทางวัตถุ

ถ้าพัฒนาแต่ทางวัตถุจนคนมีกินมีใช้ทางวัตถุมากมายขึ้น แต่แล้วเขาไม่ควบคุมกายวาจาใจ ก็เอาเงินไปถลุงเล่นการพนันบ้าง กินเหล้าเมายาบ้าง นี่ก็เป็นการทำลายความเจริญในหมู่บ้านหรือในสถาบันที่มีเกียรติไปโดยไม่รู้ตัว เพราะคนที่กินเหล้าเล่นการพนันย่อมเป็นตัวถ่วงความเจริญในการพัฒนาหมู่บ้านและประเทศชาติอยู่แล้ว

เรื่องนี้เราน่าจะมีการออกงบประมาณเอาไว้สร้างสิ่ง-เหล่านี้ คือโรงงานหล่อเศียรพระธรรม ได้แก่ศาลาหรือห้องประชุมที่ได้มาตรฐานในการเข้าฟังธรรม ศึกษาธรรม เดี๋ยวนี้เราไม่ได้มีใครคิดที่จะตั้งโรงงานหล่อเศียร พระธรรมอย่างดีให้เพียงพอ ฉะนั้น โรงงานหล่อเศียรพระธรรมหรือศาลาหรือห้องประชุมที่ฟังธรรมกันทั่วๆ ไป จัดขึ้นในงาน

ประจำปีแต่ละวัด ๆ จัดกันจริงให้มีเทศน์ มีการบรรยายธรรม สั่งสอนธรรม แต่แล้ว ***ผู้ฟังธรรมไม่ได้มีธรรมะสวมเข้าไปติดอยู่ในหัวใจเพราะเหตุอะไร ?*** ผู้เขียนได้มีโอกาสไปบรรยายธรรมปีละหลายๆ แห่ง ได้เห็นชัดว่า ในงานวัดที่เขาจัดให้มีการบรรยายธรรมแสดงธรรม พระเทศน์ประจำปีนั้นเพื่อจะเอาเงินเข้าวัดเท่านั้นเอง โดยไม่ได้คำนึงเลยว่าเสียงธรรมที่พระแสดงออกไปนั้น จะเข้าไปสวมติดอยู่ในหัวใจของคนฟังมากน้อยเพียงใด เพราะโรงงานที่หล่อเศียรพระธรรม หรือศาลาห้องประชุมนั้นไม่เอื้ออำนวยเลย เต็มไปด้วยความอึดอัด สิ่งแวดล้อมทำลายสมาธิผู้ฟัง คือมีเสียงเข้าไปรบกวน ตัดรอน เพราะสร้างโรงงานหล่อเศียรพระธรรมไว้ใกล้กับถนนหรือคลอง การสั่นสะเทือนของเสียงรถ เสียงเรือมีมากเกินไป จึงทำให้เศียรพระธรรมต้องร้าวหลุดออกจากหัวใจของคน

ฉะนั้น รัฐบาลหรือผู้ใหญ่ในประเทศควรจะมองเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ ถึงกับออกงบประมาณให้สร้างโรงหล่อเศียรพระธรรมไว้อำเภอละ ๑ แห่ง ในที่เป็นศูนย์กลางให้

มีการจัดอบรมข้าราชการหรือประชาชนเข้าฟังธรรมเดือนละครั้ง หรือสองครั้ง ก็จะได้ประโยชน์คุ้มค่า

วัดต่างๆ หรือที่ต่างๆจัดกันแล้วๆ เล่าๆ จัดแล้วจัดอีกเพียงเพื่อหรือใช้ประชุมเรื่องอื่น ๆ ด้วยรายงานส่งผลไปยังหน่วยเหนืออย่างเดี๋ยวนี้ที่จัด อปต. จัดขึ้นแล้วก็เป็น ออป. ตาย เงียบหายไป คนไม่มีเข้าไปฟัง เพราะสถานที่จัดที่ตั้งการอบรมนั้นไม่เอื้ออำนวยให้คนอยากฟังธรรม ศึกษาธรรม เพราะว่าสัปปายะไม่ดี คือ อากาศไม่ดี อาวาสสัปปายะอะไรเหล่านี้ไม่ดีพอ ไม่สบาย ไม่เป็นที่สบายแก่ผู้ฟัง ผู้ศึกษา จึงทำให้เขาเบื่อหน่ายไป นี่...เป็นประการหนึ่งที่ทำให้เศียรพระธรรมต้องหลุดไป.....(คือสุตตะได้ขาดไป)

ฉะนั้น ถ้าผู้ใหญ่ในแผ่นดินนี้ต้องการให้คนมีธรรมะหรือพวกเราหรือท่านผู้อ่านอยากให้มีธรรมะสวมอยู่ในหัวใจของคนและพวกเราทั้งหมดทั้งสิ้น เราก็จะต้องหาทางช่วยกันกระตุ้นหรือพูดจาตักเตือนแนะนำกันในลักษณะอย่างนี้ให้มากขึ้น

๒. เครื่องขยายเสียงไม่ดีพอ

ต่อไปนี้อีกข้อหนึ่งที่ตั้งเอาไว้ก็คือเรื่องเครื่องขยายเสียง ในการที่จะเป็นอุปกรณ์ประกอบในการหล่อเศียรพระธรรม สมัยก่อนนี้พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรม คนเป็นหมื่นเป็นพันไม่ต้องใช้เครื่องขยายเสียง เพราะคนสมัยนั้นตั้งใจฟังเป็นอย่างมาก ถึงกับมีเรื่องเล่าว่า อุบาสิกาคนหนึ่งกำลังนั่งฟังธรรม แล้วสาวใช้มาสะกิดบอกว่า เวลานี้โจรกำลังจะมุดรั้วบ้านเข้ามาขโมยของ ปรากฏว่า อุบาสิกาคนนั้นกลับตอบสาวใช้ว่า อย่าเพิ่งมารบกวนฉันเวลานี้ ฉันกำลังจะตั้งใจฟังพระสัจจธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า เรื่องนั้นเอาไว้ทีหลัง นี่แสดงว่าจิตของผู้ฟังแน่นิ่ง แน่วแน่ต่อกระแสพระสัจจธรรมเป็นอย่างดี จึงไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องขยายเสียงในครั้งพุทธกาลนั้น เพราะในสมัยนั้นไม่มีเสียงรถเสียงเรือเข้าไปรบกวน ประกอบกับผู้ฟังตั้งใจฟังอย่างดี ถึงกับมีคำว่า หูผึ่ง ตาตั้ง

สมัยนี้เราจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ ในการต่อเศียรพระ-ธรรม แสดงธรรม คือเครื่องขยายเสียง แต่เป็นที่น่าเศร้าใจ ท่านผู้อ่านก็คงจะได้พบเห็นอยู่บ่อย ๆ ว่า ตอนใช้เครื่อง

ขยายเสียงบรรยายธรรมทีไร มักจะมีเสียงหอน เสียงเห่า เสียงหวูดหวีดขาด ๆ หาย ๆ ในขณะที่พระบรรยายธรรม แต่พอเวลาเขาไปใช้เปิดเพลงลูกทุ่ง เพลงยั่วกิเลส แหมมันดังกระหึ่มไม่ขาด ไม่หาย

มันเป็นเรื่องที่น่าเศร้าใจที่จะมาใช้ต่อเศียรพระธรรมให้แก่คนมันไม่สมบูรณ์ แต่เวลาไปใช้ตัดเศียรพระธรรมคือเปิดเพลงยั่วกิเลส ให้คนเกิดกิเลส กิเลสกับธรรมะอยู่ร่วมกันไม่ค่อยจะได้ ถ้ามีกิเลสเข้ามาธรรมะก็กระเด็นหลุดหายไปขาดไป และที่ใช้เพื่อทำลายธรรมะเปิดเพลงชนิดที่ยั่วยุกิเลสหรือที่เรียกว่า เพลงโสเภณี คือเพลงระริกระรี้กระซิกกระซี้ให้เกิดในกามราคะ เกิดกามารมณ์ขึ้นในจิตของผู้ฟัง เสียงดังกระหึ่มไปหมด

เพราะฉะนั้น ถ้าเราต้องการจะต่อเศียรพระธรรมที่แท้จริง เราควรจะหาเครื่องขยายมาให้พระบรรยายธรรมแสดงธรรมที่มันดังและเพียบพร้อมไม่มีการเสียหาย ฉะนั้นผู้ที่มีหน้าที่จัดเครื่องขยายก่อนที่จะให้พระไปบรรยายธรรมควรจะทดลองให้เป็นที่แน่นอนไม่ขัดข้องก่อน ไม่ใช่พระ

ขึ้นมาบรรยายธรรมแล้วก็ไปแก้ไขกันกุกๆ กัก ๆ ทำให้ผู้ฟังบางท่านร้องว่า ฮึ...กลับดีกว่า ไม่รู้เรื่อง รำคาญ

นี่...อย่างนี้ ทำให้ธรรมะกับผู้ฟังต้องขาดกระเด็นแยกกันออกไป สวมกันไม่ติด นี่จึงถือว่าเป็นการทำลายศาสนาตัดเศียรพระธรรมไปโดยที่เราไม่ได้เจตนา คือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ฉะนั้นจึงหวังว่า ท่านผู้อ่านที่มีโอกาสไปจัดเครื่องขยายเสียงหรือพอหาทางทำได้ในงานจัดงานพิธีอะไรต่าง ๆ ที่จะนิมนต์พระไปบรรยายธรรม ก็ควรจะนึกถึงเรื่องนี้ และหาทางตักเตือนผู้ที่มีหน้าที่ในเรื่องนี้ พูดจาชี้แจงในเรื่องของคนที่ทำหน้าที่ในเรื่องจัดเครื่องขยายเสียงให้จัดไว้เป็นอย่างดี

ตอนที่มีการบรรยายธรรมที่ไหน ควรจะมีการใช้เครื่องขยายเสียงติดรถหรือเรือบอกโฆษณาให้ทั่ว ชี้แจงชักชวนให้คนมาฟังกันอย่างเหมือนกับการที่เขาประกาศที่จะฉายหนัง ฉายภาพยนตร์หรือเอาดนตรีมาเล่น มันน่าจะมีการใช้เครื่องขยายในทางนี้ให้มากเท่ากับที่เขากำลังเรียกร้องคนเข้าไปตัดเศียรพระธรรม คือเข้าไปมึนเมาในการดูการเล่น ชนิดที่เป็นข้าศึกต่อกุศล แต่เวลาไปใช้กับธรรมะต่อเศียรพระธรรมอะไรอย่างนี้ ไม่ได้ครึ่งหรือไม่ได้กระผีก ไม่ได้หนึ่งในสิบ

ของฝ่ายที่จะดึงคนเข้าหาธรรมะทำให้เขาขาดจากธรรมะ คือทำให้เขาต้องมีศีลธรรมหรือธรรมะตกต่ำไป เพราะได้ดูได้ชมแต่มหรสพชนิดที่เป็นข้าศึกต่อกุศล ข้าศึกต่อธรรมะ

นี้ถ้าเราจะมองในแง่ต่อเศียรพระธรรม เครื่องมือสื่อสารประเภทเครื่องขยายเสียงนี้ก็จะช่วยได้มากทีเดียว คือบางหมู่บ้านมีการติดลำโพง บางวัดติดลำโพงขึ้น ๔ ดอกสูง ๆ แล้วเปิดธรรมะจากเทปบรรยายของพระ หรือผู้บรรยายธรรมต่าง ๆ ขึ้นไป ให้ได้ยินได้ฟังกันมาก ๆ ทั่วทั้งหมู่บ้าน ไม่นานเท่าไรธรรมะก็จะซึมเข้าไปอยู่ในหัวใจของผู้ฟังในหมู่บ้านนั้น นี่เรียกว่าเป็นการต่อเศียรพระธรรมด้วยเครื่องมือสื่อสาร

สำหรับเครื่องมือสื่อสารทางด้านวิทยุโทรทัศน์ เครื่องขยายเสียงอะไรเหล่านี้นั้น ศาสนาจะเจริญหรือจะเสื่อมก็อยู่ที่ว่าเราจะใช้เครื่องขยายเสียงไปในทางไหน ถ้าเราใช้ไปในทางปลุกเร้าให้เกิดกิเลส เปิดเพลงประเภทยั่วกิเลส ไม่เป็นเพลงศีลธรรม เพลงศาสนา ให้กระจายก้องเข้าไปในหูของคน และซึมซาบเข้าไปอยู่ในหัวใจของคน นี่ศาสนาก็จะเสื่อมหรือธรรมะก็จะขาดหายไป ก็เป็นอันตราย

เมื่อคนมีธรรมะขาดหายไปจากจิตใจ เขาก็จะมองเห็นอะไรผิด ๆ เห็นผิดเป็นชอบ เห็นชั่วเป็นดี เห็นดีเป็นชั่ว หรือเห็นกงจักรเป็นดอกบัวมากขึ้น เช่นเดี๋ยวนี้เราจะเห็นว่า คนกำลังมีการเห็นผิดเป็นชอบกันมากขึ้น เพราะเขาไม่ได้ยินไม่ได้ฟังคำสั่งสอนที่ตลอดรอดฝั่งจนเข้าใจไปถึงหัวใจ

เรื่องนี้เคยมีอดีตนายกรัฐมนตรีผู้หนึ่ง หลังจากออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้วก็ได้ ไปบวชเป็นพระ ท่านก็ได้พูดว่า เสียดายเหลือเกิน ตอนแรกท่านไม่ได้ยินได้ฟังธรรมะแบบนี้ ไม่รู้ว่าศาสนาดีอย่างนี้ จึงไม่ได้สนใจธรรมะในช่วงที่เป็นนายกรัฐมนตรี ถ้ารู้ธรรมะได้ยินได้ฟังธรรมะอย่างนี้ เหมือนตอนที่อยู่ในวัดที่สงบ ได้ฟังจากพระเถระผู้ใหญ่ บังเกิดเข้าใจซาบซึ้งในธรรมะแล้วท่านก็บ่นบอกเสียดายว่า แหมถ้าท่านรู้ดั่งนี้ ท่านจะทำประเทศชาตินี้ให้ดีมีอะไรดี ๆ ขึ้นอีกหลายอย่าง

นี่เป็นการนึกได้ก็ต่อเมื่อสายเสียแล้ว ท่านตกกระ-ป๋องจากการเป็นนายกรัฐมนตรีไปเสียแล้ว นี่ที่เป็นอย่างนี้

เราจะเห็นชัดเลยที่ท่านพูดออกมาว่า ตอนนั้นท่านไม่ได้ยินได้ฟัง โทษแห่งการที่ไม่ได้ยินได้ฟังเรื่องของธรรมะโดยสิ้นกระแสความนั่นเอง จึงทำให้เราขาดผู้นำที่มีธรรมะหรือมีผู้นำชนิดที่หัวขาด คือผู้นำประเทศชาติที่ไม่มีธรรมะสวมอยู่ในหัวใจ ก็เลยนำให้ประชาชนหรือราษฎรที่อยู่ใต้อำนาจปกครองมีความมืดบอดไปเช่นเดียวกัน คือไม่มีหัวไม่มีหูมีตาที่จะมองเห็นอะไรอย่างถูกต้อง กลายเป็นมองเห็นผิดเหมือนคนไม่มีหู มีตา จะเดินไปไหนก็ชนโน่นชนนี่ให้เจ็บปวด

ที่เห็นผิดเป็นชอบก็เพราะมองไม่เห็น มืดบอดเป็นมิจฉาทิฏฐิจึงเห็นผิด เช่นเห็นของไม่มีประโยชน์ต่อชีวิตร่างกายว่า เป็นของมีประโยชน์ ถึงกับมีการเห็นผิดกันอย่างขนาดหนักในเวลานี้ คือ ***พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า เหล้านั้นเราควรจะมองเห็นว่ามันเป็นน้ำแห่งความฉิบหาย เป็นน้ำแห่งความเสื่อม ทำให้เสียทรัพย์ ทำให้เกิดโรค ทำให้คนหน้าด้าน ไร้ความละอาย ทำให้สติปัญญาเสื่อม ทำให้ก่อการทะเลาะวิวาทเป็นต้น*** แต่คนเดี๋ยวนี้มีความเห็นผิดกันขนาดหนัก ถึงกับยกของเสื่อมของฉิบหายเหล่านี้ขึ้นชนกันในงานกินเลี้ยง ยกแก้วเหล้าขึ้นชนกันแล้วร้องว่า

จงเจริญ ! จงเจริญ ! พร้อมกับไชโย ๆ มันจะเจริญได้อย่างไร มันจะชนะได้อย่างไร ไชโยแปลว่าชนะ เจริญก็ทำให้เจริญงอกงามขึ้น นี้มันเจริญไม่ได้ เพราะน้ำนั้นเป็นน้ำแห่งความฉิบหาย ควรจะร้องว่า ***คนกินจงฉิบหาย คนขายจงเจริญ*** อย่างนี้น่าจะถูกต้อง

เมื่อไม่นานมานี้ **มีข้าราชการคนหนึ่งสอบได้ ซี ๑๐** ก็กินเหล้าฉลองเลี้ยงกันใหญ่ ขึ้นบ้านหล่นบันไดลงมาคอหักตาย นี่หรือน้ำเจริญ ทั้งๆ ที่บางทีบางคนคนเหล่านี้ก็มีพระพุทธรูปแขวนไว้ที่คอ แต่แล้วก็ยกแก้วเหล้าข้ามเศียรพระพุทธรูปที่แขวนอยู่ที่คอ ***นี่ก็เรียกว่าผลแห่งการที่เขาไม่รู้ ไม่ได้ยิน ได้ฟัง จึงทำให้เขาต้องมืดบอด เห็นผิดเป็นชอบไป*** เพราะฉะนั้นเราควรจะใช้สื่อสารเครื่องขยายเสียงเหล่านี้ให้เป็นอุปกรณ์ ในการหล่อเศียรพระธรรมเข้าไปสวมอยู่ในหัวใจของประชาชนให้มากยิ่งขึ้น

คนที่เป็นมิจฉาทิฏฐิเห็นผิดเป็นชอบนั้น ข้าพเจ้าได้มีประสบการณ์มาอีกเมื่อตอนบวชเณรภาคฤดูร้อน ลองถามเณรเด็กๆ ดู ลองถามเด็กๆ นักเรียนเหล่านั้นดูว่า ***“ทำชั่วเขาจับได้ติดคุกสบายไหม ?”*** เขาบอกว่า ***“สบาย เพราะ***

ว่าไม่ต้องซื้อข้าวกิน ไม่ต้องทำงาน ไม่ต้องทำอะไร” นี้เป็นผลแห่งการที่เขาไม่ได้รู้ ไม่ได้ยินได้ฟังธรรมะ จึงทำให้เขาเห็นผิดเป็นชอบ เหมือนกับคนไม่มีหัวคิด เหมือนกับคนหัวขาด จึงเดินเข้าไปติดคุกติดตะรางกันมากมายแน่นไปหมดในเวลานี้

ปลาที่มันจะติดลอบติดไซ มันยังมีช่องให้แหวกว่ายเข้าไปมันจึงติด แต่คุกตะรางเขาปิดสนิท คนที่หัวใจไม่มีธรรมะสวมอยู่ก็แหวกว่ายเข้าไปจนได้ นี่ก็เพราะเขาเป็นคนหัวขาด คือเศียรพระธรรมมันไม่เชื่อมอยู่ในหัวใจของเขา จึงทำให้เขาเดินรอดเข้าไปในคุกที่ปิดประตูแน่น นี่คือจะต้องทำการปฏิวัติการศึกษากันเสียใหม่ ให้ทุกคนมีธรรมะสวมอยู่ในหัวใจ ก็จะไม่เกิดปัญหาอย่างนี้

เราว่าปลาโง่เข้าติดลอบติดไซ แต่คนที่ไม่มีธรรมะสวมอยู่ในหัวใจนี่โง่กว่าปลาหลายเท่า ถึงกับเดินแหวกว่ายเข้าไปในคุกในตะรางที่เขาปิดแน่นนั้น จะช่วยคนเหล่านี้ได้ก็ต้องมีการพูดจาสั่งสอนธรรมะกันด้วยสื่อสารเครื่องขยายเสียงให้มันกรอกเข้าไปให้มาก ๆ เหมือนกับสินค้าอาศัยโฆษณามาก ๆ ก็ขายได้ ธรรมะก็เหมือนกันต้องโฆษณา

มาก ๆ คนก็จะเห็นถูกต้องขึ้น รัฐบาลหรือผู้นำประเทศควรจะใช้สถานีวิทยุ หรือโทรทัศน์ เป็นอุปกรณ์ในการหล่อเศียรพระธรรมสวมเข้าไปในหัวใจของประชาชนให้มากกว่านี้ ให้มันมากเกือบเท่าเกือบพอกันกับรายการที่ส่งเสริมกิเลส

การสร้างรายการที่ส่งเสริมกิเลสก็คืออุปกรณ์ในการตัดเศียรพระธรรมนั่นเอง เพราะฉะนั้น เราควรจะใช้อุปกรณ์เหล่านี้มาเป็นเครื่องหล่อเศียรพระธรรมสวมให้หัวใจประชา-ชนดีกว่า ซึ่งสังเกตดูผู้หลักผู้ใหญ่ของเราส่วนใหญ่แล้วจะตื่นเต้นในการไปหล่อเศียรพระพุทธรูป ในการไปเบิกพระเนตรพระพุทธเจ้าหรือพระพุทธรูปเหล่านี้เป็นต้น **ซึ่งที่จริงพระพุทธเจ้าท่านควรจะเบิกเนตรพวกเรา ไม่ใช่เราเป็นลูกศิษย์อวดดีไปเบิกพระเนตรให้ท่าน**

นี่ส่วนใหญ่มีการเบิกพระเนตร วางศิลาฤกษ์ เททอง หล่อพระพุทธรูปที่นั่นที่นี่ ผู้หลักผู้ใหญ่ให้ความสนใจเป็นพิเศษ แต่เวลาที่จะมาต่อเศียรพระธรรม ฟังธรรมะ ศึกษาธรรมะ ไม่ค่อยจะมีเวลากัน ผู้หลักผู้ใหญ่โดยมากพอมาเปิดงาน เป็นประธานจุดธูป จุดเทียนเสร็จ ก็อ้างว่ามีธุระ

ไปโน่นไปนี่ หรือว่าจะมีการบรรยายธรรมที่นั่นที่นี่ ***เชิญข้าราชการผู้ใหญ่*** หัวหน้านายกองอะไรทั้งหลายไป ก็ไปอยู่ได้เดี๋ยวเดียว จุดธูปจุดเทียนเสร็จก็ลุกไปแล้ว

นี่...อย่างนี้ไม่ให้ความสำคัญในการที่จะทำให้ธรรมะเข้าไปสวมในหัวใจ เราทำได้ง่ายก็โดยผู้หลักผู้ใหญ่เข้าไปอยู่ในที่นั้น ก็ทำให้คนอยากจะอยู่ฟังธรรมด้วย เพราะคนไทยเรามีนิสัยอยู่ว่า ***"นายว่า ขี้ข้าพลอย"*** คือถ้าผู้หลักผู้ใหญ่ฟังธรรมที่ใด ก็ทำให้ผู้น้อยติดสอยห้อยตามไปฟังกันมาก ***เหมือนอย่างที่ประชาชนของเราอยู่เป็นสุขในสมัยพ่อขุนรามคำแหงท่านจะออกฟังธรรมทุก ๆ ๗ วัน สมัยนั้นเลยทำให้คนมีศีลธรรมมาก ถึงกับนอนไม่ต้องปิดประตูเรือน*** *เมื่อพ่อขุนรามคำแหงพ่อเมืองออกฟังธรรม ข้าราช-*บริพารก็ออกฟังธรรมตามไปด้วย เลยทำให้ไม่มีการคอร์-รัปชัน เมื่อมีธรรม นอนก็ไม่ต้องปิดประตูเรือน

เพราะฉะนั้น **ใครที่มีหน้าที่ปกครอง เป็นผู้ใหญ่ในแผ่นดินก็ควรจะคิดถึงเรื่องนี้กันให้มาก** หรือแม้แต่

ท่านผู้อ่านเองมีส่วนในการเป็นใหญ่ในครอบครัวหรือในส่วนใดส่วนหนึ่ง เราก็ควรจะเป็นผู้นำในการออกฟังธรรม ***โดยเฉพาะที่เป็นผู้ใหญ่ในการควบคุมเครื่องขยายเสียง วิทยุ โทรทัศน์ ควรจะแทรกรายการเหล่านี้ลงไปให้มากขึ้น***

ตอนนี้เราก็รู้สึกภูมิใจอยู่อย่างหนึ่งที่กรมประชาสัมพันธ์ได้มีการจัดให้พระไปแสดงปาฐกถาธรรม แล้วถ่ายทอดไปทุกสถานี ให้สถานีอื่น ๆ ปิดรายการอื่นก่อนชั่วคราว ให้เป็นรายการของธรรมะทุกวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๘ โมงนี้ และ ***เรื่องการบรรยายหรือเขียนเรื่องตัดเศียรพระธรรมนี้ก็มีต้นเหตุมาจากที่ข้าพเจ้าผู้เขียนได้รับคำอาราธนาให้ไปบรรยายปาฐกถาธรรมที่กรมประชาสัมพันธ์ ในวันอาทิตย์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ไว้ครั้งหนึ่งแล้ว***

ผู้เขียนเห็นว่าการบรรยายตอนนั้นเวลามันน้อย ทำความเข้าใจในเรื่องนี้ไม่ถนัด ไม่โดยละเอียดพิสดาร จึงได้มาเขียนเป็นหนังสือเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง

๓. ผู้ก่อการร้ายหน้าธรรมาสน์

ทีนี้ต่อไป ข้อที่ ๓ **ในการตัดเศียรพระธรรม หรือการต่อเศียรพระธรรม เราจะมีวิธีอย่างไร ?** คือมีตัวบุคคลที่เข้ามาตัดเศียรพระธรรมให้หลุดออกไปจากหัวใจของคน ไม่สวมเข้าไปในหัวใจของคนได้สะดวก คือในขณะนี้เราเกิดมีปัญหาในการถ่ายทอดธรรมะให้เข้าไปสวม หรือการหล่อธรรมะให้เข้าไปสวมในหัวใจของคน การนำเอาธรรมะของพระพุทธเจ้ามาปั้นมาหลอม มาหล่อ มาบรรยายให้เข้าไปสวมในหัวใจของสาธุชน ก็มีคนที่เข้ามาตัดรอนพระธรรมอาตมาอยากจะเรียกคนพวกนี้ว่า **“ผู้ก่อการร้ายหน้า-ธรรมาสน์”** คือมักจะมีคนเมาในงานศพงานบวชอะไรต่าง ๆ ที่บรรยายธรรมในที่ต่าง ๆ ซึ่งเจ้าภาพได้จัดเลี้ยงไว้จนมึนเมาแล้วพอพระบรรยาย พวกนี้ก็ไปก่อกวนพูดจาส่งเสียงอึกทึกครึกโครม ทำให้ผู้บรรยาย ๆ ต่อไปไม่ได้

บางทีบางที่บางแห่ง ไปบรรยายมีคนเมามานั่งข้างหน้าธรรมาสน์ ๒ คน ขนาบซ้ายขนาบขวา นี้เป็นเรื่องจริงที่ผู้เขียนได้ประสบมาจริง ๆ วันนั้นได้ไปบรรยายในงานเทศน์

ทำขวัญนาค เสร็จแล้วก็เทศน์ไม่ได้ เพราะมีคนเมา ๒ คน ซึ่งอายุก็มากแล้ว อายุเกิน ๕๐-๖๐ ขึ้นไปแล้ว แต่เมาจนกระทั่งประคองสติไม่อยู่ พระผู้บรรยายพูดไปคำ เขาก็พูดสวนออกมาคำ เพราะมีการพูดจาห้ามปรามไม่ให้แสดงธรรม หรือบางแห่งเขาเรียกว่า พูดกันในภาษาสมัยนี้เขาเรียกว่า ***“แซว”*** จนกระทั่งพระหรือผู้บรรยายธรรมหมดสมาธิ หรือหมดกำลังใจในการที่จะหล่อเศียรพระธรรมเข้าไปสวมอยู่ในหัวใจของนาคผู้กำลังจะนั่งฟัง หรือญาติโยมศาสนิกชนที่กำลังนั่งฟังธรรมอย่างสนใจ

แต่น่าประหลาดที่ว่า ผู้ก่อการร้ายหน้าธรรมาสน์ประเภทนี้ไม่ยักจะมีใครจัดการ *ทั้ง ๆ ที่ในวันนั้นสังเกตดูก็มีคนที่เคยประกาศตัวว่า ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีต่อชาติศาสนา พระมหากษัตริย์มากมาย* ซึ่งอาจจะมีลูกเสือชาวบ้านอยู่ในที่นั้นด้วย แต่กลับไม่มีใครขึ้นมาจัดการหรือปราบปรามห้ามเตือนคนที่มาทำตัวเป็นมารศาสนาหน้าธรรมาสน์ หรือผู้ก่อการร้ายหน้าธรรมาสน์ ซึ่งเป็นผู้ทำลายศาสนายิ่งกว่าผู้ก่อการร้ายในป่า หรือมารศาสนาที่เข้าไปตัดเศียร

พระพุทธรูปในโบสถ์ของวัดต่าง ๆ ด้วยซ้ำไป ***แต่กลับมีคนที่ประกาศตัวว่า ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มองดูอย่างขบขัน พลอยสนุกสนานกับผู้ก่อการร้ายหน้าธรรมาสน์ ซึ่งก่อการอาละวาดจนกระทั่งพระแสดงธรรมต่อไปไม่ได้หรือหล่อเศียรพระธรรมเข้าไปสวมในหัวใจของคนไม่ได้***

นี่เป็นเรื่องที่น่าคิดที่ว่าประกาศตัวว่า ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีปกป้องไว้ด้วยชีวิตในเรื่องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แต่แล้วเป็นเรื่องน่าหัว... ที่วันนั้นมีคนเมา ๒ คนนั้นพูดจาก่อกวนจนข้าพเจ้าต้องหยุดบรรยายหยุดเทศน์ไป จนติดเป็นมโนภาพอยู่ในใจของข้าพเจ้าเรื่อยมา ถึงกับต้องไปเขียน ***ภาพหน้าปกว่า พระกำลังบรรยายธรรมแล้วก็มีคนถือขวดเหล้า เอามือจะอุดปากพระผู้บรรยาย และอีกคนเอาดาบฟันลงไปในคัมภีร์พระธรรมนั้นขาดหลุดกระเด็นเป็นเศียรพระพุทธรูป***

ภาพหน้าปกที่เขียนอย่างนั้น ก็เพราะมโนภาพของผู้ก่อการร้ายหน้าธรรมาสน์ที่ข้าพเจ้าไปบรรยายธรรม

ในวันนั้น ได้ติดหูติดตามาอยู่จนทุกวันนี้แล้ว เกิดความสะเทือนใจว่า นี่พวกที่ประกาศตัวว่า ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ แต่ทีพวกผู้ที่จะทำลายศาสนาอยู่ต่อหน้า ยังไม่มีใครจัดการปราบปราม ห้ามเตือน เขาได้แต่พูดรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์เพียงแต่ปากเท่านั้น แล้วมารศาสนาของผู้ก่อการร้ายชนิดนี้ปรากฏตัวให้เห็น ไม่ได้กระทำลับๆ ล่อๆ เหมือนผู้ก่อการร้ายในป่า ซึ่งเขาจะโจรกรรมหรือจะทำร้าย ทำลายศาสนา พระมหากษัตริย์ หรือชาติ เขาก็ยังแอบซุ่มทำหรือแอบโจมตีในเมื่อไม่มีคนมามาก แต่นี่คนอยู่เยอะ ๆ เขาก็กล้าทำ คนเหล่านั้นประกาศตัวว่า จะปกป้องรักษาไว้ด้วยดีแต่ก็เมินเฉยในเรื่องนี้

นี่ศาสนาจึงเสื่อมสิ้นไปจากพวกเราก็ด้วยเหตุอย่างนี้มากเสียกว่าที่ผู้ก่อการร้ายในป่า พระพุทธเจ้าก็ตรัสว่า **คนพวกอื่นนั้นจะไม่มาทำลายศาสนาเราได้มากเท่ากับพวกเรากันเอง** แล้วสังเกตดูว่า วันนั้นคน ๒ คนที่ล้วนแต่ท่าทางเคยบวชเคยเรียนมาแล้ว ทราบข่าวว่าเคยบวชเคยเรียนมาแล้วด้วย นี่...พระศาสนาจึงเสื่อมเพราะพวกเรากันเองมากกว่าพวกอื่น

การตัดเศียรพระพุทธรูปเขาก็ยังต้องค่อยๆ แอบไปตัดในเวลาที่ไม่มีคน แต่นี่การตัดเศียรพระธรรมของคนปัจจุบันนี้ตัดกันหน้าธรรมาสน์ ซึ่งคนกำลังนั่งฟังกันอยู่เยอะๆ เลยทีเดียว ทำลายบรรยากาศในการหล่อเศียรพระธรรมสวมในหัวใจของคนเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เขียนเกิดคิดว่า ในบ้านเมืองเราก็มีการปราบคนร้ายหรือมารสังคมที่ทำลายความสงบสุขของประเทศชาติและความมั่นคงของชาติมากมาย ซึ่งเรามีเจ้าหน้าที่คอยปราบปรามความไม่สงบสุขในทางเท้า คือมีตำรวจเทศกิจที่จะคอยปราบแม่ค้าที่ทำความยุ่งยากลำบากให้กับผู้สัญจร คือตั้งสิ่งของขายล้ำทางเท้า ทำให้ผู้เดินสัญจรไปมาลำบาก มีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรไว้ปราบพวกที่ใช้ถนนไม่เรียบร้อย คอยนำมาซึ่งความผาสุขแก่คนใช้ถนนคนเดินทาง คนที่ทำความเดือดร้อนคือใช้รถใช้ถนนผิดกฎจราจร เอาแต่ใจตัวเอง เราก็มีตำรวจคอยดำเนินการเรื่องนี้อยู่ และก็มีตำรวจอื่น ๆ อีกเยอะที่จะทำความมั่นคงสงบเรียบร้อยให้กับประเทศชาติ แต่เรายังไม่มีตำรวจที่จะทำความเจริญก้าวหน้าให้กับศาสนาหรือธรรมะบ้าง

ซึ่งตอนนี้ผู้เขียนใคร่เสนอว่า **อยากจะให้มีผู้ใหญ่ในแผ่นดินนี้ได้คิดตั้งตำรวจศีลธรรมขึ้นมาบ้าง** คือเวลาพระจะไปบรรยายธรรมที่ไหนหรือมีการบรรยายธรรมที่ไหน น่าจะมีตำรวจศีลธรรมไปเคลียร์พื้นที่รอบธรรมาสน์เสียก่อน เพราะว่าถ้ามีคนที่ไปทำตัวเป็นมารศาสนาอยู่ในที่นั้น ๆ จะได้จัดการปราบปรามเสียให้เรียบร้อย แล้วธรรมะที่ผู้บรรยายจะได้เข้าไปสวมในหัวใจของคนฟังได้แนบแน่นสนิท เป็นความมั่นคงทางจิตใจของผู้ฟัง

เมื่อคนเรามีจิตใจมั่นคง ก็ทำให้ประเทศชาติมั่นคง คือมั่นคงภายในจิตใจเสียก่อน เมื่อจิตใจของเรามั่นคง รู้ธรรมะชำระกิเลสได้ เมื่อกิเลสไม่เข้ามารบกวนจิต จิตก็มั่นคง เมื่อคนมีจิตใจมั่นคงก็จะทำให้ประเทศชาติของเรามั่นคง เพราะฉะนั้น ผู้เขียนจึงคิดว่า น่าจะมีการเรียกร้องให้มีการตั้ง ***ตำรวจศีลธรรม***ไว้คอยไปเคลียร์พื้นที่ปราบปรามคนที่จะมาเป็นผู้ก่อการร้ายหน้าธรรมาสน์ มาพูดจาทำลายสมาธิผู้บรรยายธรรม หรือผู้ฟังธรรม มีการปรับกันให้แพงมากกว่าปรับแม่ค้าหรือปรับรถที่ฝ่าฝืนไฟแดง เพราะพวกนี้

ฝ่าฝืนในระเบียบประเพณีที่ตั้งใจฟังธรรมด้วยดี ซึ่งเดี๋ยวนี้หาดูยาก

สมัยก่อนนี้ผู้เขียนได้เห็นมากับตา คุณโยมย่าของผู้เขียนเองตอนนั้นอายุประมาณ ๘๐ แกนั่งฟังธรรมะในวิทยุ เมื่อพระขึ้นนะโม แกนั่งพนมมือแต้อยู่หน้าวิทยุ ลูกหลานไปเอ็ดหน่อยก็ดุไม่ให้เอ็ด เพราะเราจะตั้งใจฟังธรรมอย่างเคารพ เดี๋ยวนี้หาทำยาหยอดตาดูได้ยากเหลือเกินที่คนจะเคารพธรรมถึงขนาดนั้น มีแต่ตรงกันข้าม บางทีไม่น่าเชื่อเลยพระกำลังบรรยายธรรมอยู่ในธรรมาสน์ในงานเทศน์ งานศพ งานหนึ่ง ปรากฏว่าเขาตั้งธรรมาสน์ไว้ในบ้านนั่นแหละ แต่มีคนที่มาช่วยงานศพนี้มีมอเตอร์ไซด์บ้าง จักรยานยนต์บ้าง แล้วก็รถเก๋งบ้าง รถจิ๊บบ้าง แต่ปรากฏว่ามีอยู่ ๒-๓ คัน เขาขี่รถเข้ามา เขาขี่รถเข้ามาผ่านหน้าธรรมาสน์แล้วไม่ยอมดับเครื่อง ปล่อยให้เสียงเครื่องดังแพรด ๆ ขึ้นมากลบหูคนฟังหมด ทำให้ผู้บรรยายธรรมสูญเสียสมาธิที่จะนึกถึงธรรมะ ปั้นธรรมะหล่อธรรมะขึ้นมาสวมหัวใจของคนฟังได้อย่างถูกต้อง

เพราะฉะนั้นต่อไปนี้ถ้าเราจะต่อเศียร พระธรรมกันให้ดีเราจะต้องกั้นเวทีหล่อเศียรพระธรรมเอาไว้อย่างดี คือจะต้องมีเชือกหรือมีอะไรกั้นเป็นเวทีไม่ให้รถหรือให้คนเมาคนพาลหรือมารร้ายทางศาสนาหรือผู้ก่อการร้ายหน้าธรรมาสน์นี้เข้ามาขัดขวางการแสดงธรรม บรรยายธรรม ศึกษาธรรม จะเป็นการต่อเศียรพระธรรมที่ดี

เพราะฉะนั้น ใครที่จัดงานในทางศาสนาแล้วจะมีการบรรยายธรรม หรือการหล่อเศียรพระธรรมเข้าไปสวมอยู่ในหัวใจของแขกเหรื่อที่มาในงานก็ควรจะมีการกั้นเขตว่า ห้ามรถห้ามเรือติดเครื่องเข้ามาในเขตนี้หรือคนเมาเข้ามาในเขตนี้ควรจะแยกเอาไว้ต่างหากให้ห่างๆ พ้น ๆ นี่แหละจะช่วยต่อเศียรพระธรรมให้แก่คนได้ดีที่สุด เป็นการทำให้คนเข้าถึงธรรม ธรรมเข้าถึงคน แล้วก็จะมองเห็นอะไรต่าง ๆ อย่างมีความถูกต้อง เป็นธรรมจักษุเป็นดวงตาที่ตั้งอยู่ในหัวใจของพระธรรมแล้วก็จะเห็นอะไรอย่างถูกต้อง คือมองเห็นเพื่อนมนุษย์ทั้งหลายทั้งสิ้น เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ไม่ใช่มองเห็นเหมือนผักเหมือนปลาที่เราจะฮุบจะกินประโยชน์ของเขามาใส่ตนแต่ผู้เดียว

ฉะนั้นเราผู้หวังความเจริญ หวังความงอกงาม หวังความไพบูลย์ในหมู่เพื่อนมนุษย์ ถ้าจะมีการจัดให้มีการหล่อเศียรพระธรรม เข้าไปสวมอยู่ในหัวใจ คือการบรรยายธรรมขึ้น ณ ที่ใดก็ตาม ควรจะมีการกั้นเขตขึงเชือกบอกเขตไว้เลยว่า รถเข้ามาในที่นี้แล้วต้องดับเครื่องหรือเข็นผ่านไป สำหรับคนที่มีมารยาทดีหรือรู้ หรือเคารพพระธรรมคงจะไม่ทำอย่างนี้

เราลองคิดดูและดูพระพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง ขณะที่พุทธสาวกรูปหนึ่งกำลังบรรยายธรรม แสดงธรรมอยู่กับพุทธบริษัท พระพุทธเจ้าจะเข้าไปในวิหารนั้น พระองค์ยังไม่เข้าไปเลย ยังนั่งคอยอยู่ข้างฝา ยืนคอย นั่งคอยอยู่จนกระทั่งภิกษุรูปนั้นบรรยายธรรมจบแล้วก็เดินออกมา พบพระพุทธเจ้ากำลังนั่งหรือยืนคอยอยู่ข้าง ๆ วิหาร ก็ถามว่าพระองค์เสด็จมานานแล้วหรือพระองค์จึงตรัสว่ามาตั้งแต่เธอกำลังแสดงธรรมใหม่ ๆ นั่นแหละ แต่ว่าไม่เข้าไปเพราะเกรงว่าผู้ฟังและผู้บรรยายจะเสียสมาธิ นี่พระองค์ทรงเคารพธรรมถึงขนาดนี้เป็นตัวอย่าง

แต่คนปัจจุบันที่อ้างตนเป็น พุทธบริษัทกลับไม่เคารพธรรมในลักษณะอย่างนี้ หาดูได้ยากที่จะเคารพธรรมคือบางแห่งนี้จะสังเกตดูว่า ขณะพระบรรยายธรรมมีการเลี้ยงน้ำแข็งบ้าง เลี้ยงของกินบ้างซึ่งมันควรจะเลี้ยงกันก่อน แต่กลับไม่เป็นดังนั้น

บางคนเดี๋ยวนี้จะเห็นว่ามีการไม่เคารพธรรมหนักขึ้น เช่น ผู้เขียนเคยไปบรรยายธรรมในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ปรากฏว่า นิสิตเหล่านั้นเข้ามาฟังธรรมด้วยอาการไม่เคารพธรรม นั่งกินเงาะกันไปบ้าง หยอกเล่นกันไปบ้างนั่งกอดเข่าฟังธรรมบ้าง บางแห่งผู้ที่มีความรู้ดีได้ปริญญายาวเป็น-หาง นั่งฟังธรรมแบบไม่เคารพธรรมเลย บางคนนั่งอ่านหนังสือพิมพ์ นั่งไขว่ห้าง นาน ๆ จะเหลียวมาดูพระ-สักที...อย่างนี้ (อวดดี) พวกเราก็กลายเป็นผู้ก่อการร้ายหน้าธรรมาสน์ไปในตัว มีส่วนในการทำให้***ธรรมเข้าไม่ถึงคน คนเข้าไม่ถึงธรรม*** ฉะนั้น ก็หวังว่า ท่านผู้อ่านคงจะได้มองเห็นภาวะธรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้อย่างชัดแจ้งขึ้นว่าเขากำลังตัดเศียรพระธรรมของเขาเองและผู้อื่นกันอย่างไร

๔. การพูดการเขียนที่ลิดรอนกำลังใจ

ต่อไปข้อ ๔ จะชี้ให้เห็นอีกประการหนึ่ง คือเรื่องของการตัดเศียรพระธรรมกับต่อเศียรพระธรรม ข้อ ๔. คือ การพูดจาหรือการเขียนลิดรอนกำลังใจ ของคนที่กำลังจะศึกษาธรรม ปฏิบัติธรรม หรือคนทำดีมีศีลธรรม เพราะมาถูกเขียนถูกพูดจาบั่นทอนกำลังใจจนหมดกำลังใจ เวลานี้กำลังมีกันมาก เช่น มีคนปฏิบัติตนเคร่งครัดในทางศาสนาขึ้นมา ก็มีการพูดจาว่าบ้าบ้าง ครึบ้าง ล้าสมัยบ้าง เป็นคนไดโนเสาร์เต่าล้านปี เป็นคนโลกพระอังคาร มนุษย์ต่างดาวอะไรต่าง ๆ นานา กันไปจนกระทั่งผู้ที่ศึกษาธรรมปฏิบัติธรรมที่มีใจอันเข้มแข็งไม่เพียงพอต้องทำตัวเองให้ห่างจากธรรมะ แล้วทำให้ธรรมะต้องห่างจากผู้นั้นไปอย่างน่าเสียดาย

ที่ว่าหมดกำลังใจก็คือ กำลังใจหรือหัวใจไม่มีธรรมะทรงไว้นั่นเอง เช่น มีปัญหาหนักอยู่ในเวลานี้ เป็นที่กล่าวหากันอย่างสนุกสนานปาก คือ เรื่องที่มีคนใดคนหนึ่งสมาทานงดเว้นฉันเนื้อสัตว์ คือถือมังสวิรัติอะไรเหล่านั้น ก็มี

คนเขียนโจมตี มีพูดจาโจมตี เหมือนยังกับว่าไม่ใช่เพื่อน ทุกข์เกิดแก่เจ็บตายของเราทีเดียว คือ มีการด่าว่า เขียนว่าเป็นลูกศิษย์พระเทวทัตอะไรเหล่านี้เป็นต้น ก็ดูเหมือนกำลังจะเป็นที่สนุกสนานปากกันอยู่ในสังคมของชาวพุทธบริษัทฝ่ายหินยาน ซึ่งมีอยู่ในเมืองไทยทุกวันนี้

ถ้าจะพิจารณากันอย่างผิวเผินถึงข้อเสนอ ๕ ประการของพระเทวทัตที่มาทูลต่อพระพุทธเจ้าว่าเป็นเรื่องเลวร้ายนั้น แม้การอยู่ป่าเป็นวัตร อยู่โคนไม้เป็นวัตร เที่ยวบิณฑบาตเป็นวัตร หรือการใช้ผ้าบังสุกุลเป็นวัตร ข้อเสนอทั้ง ๔ ข้อของพระเทวทัตเหล่านี้ก็เป็นธุดงควัตรของพระมหากัสปะเถระเจ้าที่พระพุทธเจ้าท่านยกย่องสรรเสริญเป็นที่เคารพนับถือของพวกเราทั้งหลายที่รู้จัก ถ้าศึกษาพุทธประวัติเป็นอย่างดีท่านประพฤติปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอยู่แล้ว ส่วนการไม่ฉันเนื้อสัตว์นั้นมันเป็นปกติธรรมดาของสังคมส่วนใหญ่ โดยเฉพาะนักพรต นักบวชในยุคนั้นอยู่แล้ว ว่าในอินเดียเขาก็ไม่ค่อยได้ทานเนื้อสัตว์กันอยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นที่พระมหากัสสปะจะต้องตั้งเป็นธุดงควัตรอะไร ดังนั้น การตัดสินเพียงว่าใครปฏิบัติตามข้อเสนอของ พระเทวทัตเป็นลูกศิษย์พระ-

เทวทัต พระมหากัสปะก็ต้องโดนหนักกว่าเพื่อน เพราะฉะนั้น อย่าเพิ่งพูดอะไรผลีผลามออกไป เพราะท่านมีธุดงควัตรตามที่พระเทวทัตเสนอมาเกือบทุกประการ

ในเมืองไทยเรายังมีพระอีกหลายรูปที่เป็นปูชนียบุคลของพวกเรา ของพุทธบริษัท เช่นอย่างท่านเจ้าคุณนร ฯ วัดเทพศิรินทร์ ภิกษุนรรัตนราชมานิต และครูบาศรีวิชัย อะไรเหล่านี้ ท่านก็ถือมังสวิรติ คงจะต้องเป็นลูกศิษย์พระเทวทัตหมด ถ้าคนพูดง่าย ๆ กันอย่างนี้ เพราะฉะนั้นถ้าเห็นถูกก็ไม่ควรจะด่าว่ากันต่อไป

แล้วก็ขอติงไว้เหมือนกันสำหรับผู้ที่ทานมังสวิรัติ ก็ไม่ควรจะทานมังสวิรัติจนธรรมหายไปจากหัวใจ คือเมตตากรุณา มองดูเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตายอย่างน่าสงสารไม่กล่าวร้ายใส่เขา คือเดี๋ยวนี้มักจะมีปัญหาอยู่ที่ว่า เรากินมังสวิรัติทานมังสวิรัติกันจนกระทั่งธรรมะ เมตตา ไม่ปรารถนาร้าย ไม่กล่าวร้าย ไม่พูดร้ายใส่ใคร ธรรมะจะหลุดออกจากหัวใจไปโดยไม่รู้ตัว ทั้ง ๆ ที่ไปกินมังสวิรัติ แต่ก่อนไม่ได้กินมังสวิรัติไม่ได้มองใครเป็นยักษ์เป็นมาร ***พอมาทานผักเข้ามาก ๆ เขาเรียกว่าทานผักจนตาลาย มองเห็นเพื่อนทุกข์ เกิด***

แก่ เจ็บ ตาย เป็นยักษ์เป็นมารไป นี่เขาเรียกว่ากินผักมากจนกระทั่งธรรมะหลุดออกจากหัวใจ เลยมองเห็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย กลายเป็นยักษ์เป็นมารไป

นี่ถ้าเรามีธรรมะมากแล้ว เราจะมองเห็นอย่างนั้นไม่ได้ เราจะต้องมองเห็นเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายของเราทั้งสิ้น จะกินอะไรก็ตาม คนจะกินอะไรก็ตาม เขาก็เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายกับเรา จะไปกล่าวร้ายหรือมองเห็นว่าเขาเป็นยักษ์เป็นมารนั้น ไม่ใช่คำพูดของผู้ที่มีดวงตาเห็นธรรม หรือผู้ที่มีธรรมะสวมอยู่ในหัวใจอย่างแนบแน่น มีความเมตตา กรุณา ประพิมพ์ประพายอยู่อย่าง-แท้จริง

ผู้ที่มีความประพิมพ์ประพายอย่างแท้จริงด้วยเมตตาธรรมอยู่ในจิตใจแล้ว ก็จะไม่กล่าวร้ายให้ใครช้ำใจอย่างที่เป็นกันอยู่ในเวลานี้ เพราะฉะนั้น ต้องระวังให้ดี พวกที่กินมังสวิรัติไม่ใช่กินผักจนตาลาย แล้วมองเห็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย พวกที่กินเนื้อกลายเป็นยักษ์เป็นมาร

ไป จะเป็นการทำให้ธรรมหลุดออกจากหัวใจของตนไปโดยไม่รู้สึกตัว

ที่จริงกินผักแล้วควรจะมีสายตาดีกว่าเดิม เช่นผักบุ้งมีวิตามินทำให้สายตาดี แต่ถ้ากินผักแล้วสายตาเสียจะกินไปทำไมและก็พวกที่ยังงดกินเนื้อไม่ได้ ก็อย่าได้มีการกล่าวร้ายหยุดด่า หยุดว่ากันเสียทีเถิด หันมาดูจิตใจว่าเร่าร้อนหรือเปล่า ธรรมะกำลังหลุดกระเด็นไปจากหัวใจของเราหรือเปล่า ? พยายามรีบดึงกลับมาหล่อเข้ามาสวมไว้ใหม่ เป็นการซ่อมแซมกันใหม่

เหมือนกับพวกเราที่พยายามเหลือเกิน ที่มีพระพุทธรูปของวัดใดถูกตัดเศียรไป ก็พยายามที่จะหาช่างมาหล่อ มาปั้น สวมต่อใหม่ เพราะฉะนั้น ***พวกเราควรจะช่วยกันหาทางหล่อหรือ ปั้นเศียรของพระธรรมเข้าไปสวมใน หัวใจของเพื่อนพุทธบริษัท ให้มากขึ้น*** อย่ามัวทะเลาะเบาะแว้งกันในเรื่องกิน เรื่องไม่กินอะไรกันอยู่เลย จะเป็นการทำให้ธรรมะต้องหลุดกระเด็นออกไปจากจิตใจโดยไม่จำเป็น เพราะพระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า **“อย่าได้กล่าวคำเป็นเหตุให้เถียงกัน เพราะเมื่อกล่าวคำเป็นเหตุให้เถียงกันแล้ว**

จิตย่อมฟุ้งซ่าน สมาธิไม่ตั้งมั่น เมื่อสมาธิ ไม่ตั้งมั่น ธรรมะหรือปัญญาทั้งหลายก็ไม่เกิด จนเกิดแตกสามัคคี”

นี่เรียกว่า เราพูดจาเถียงกันจนกระทั่งธรรมะหลุดกระเด็นออกจากหัวใจ เพราะเรื่องกินนิด ๆ หน่อย ๆ อะไรเหล่านี้ ไม่ใช่เป็นเรื่องที่จะทำให้คนบริสุทธิ์ เพราะพุทธ-เจ้าทรงตรัสว่า **“คนจะบริสุทธิ์ ได้ด้วยการมีปัญญา”** เพราะฉะนั้น ใครที่เขาทานได้ พวกที่ยังไม่ทานหรือยังอดไม่ได้ งดไม่ได้ ก็ควรจะอนุโมทนากับเขาไป ก็ดีแล้ว ที่จะทำให้สัตว์ตายน้อยลง หรือว่า ทำให้คนได้มีเมตตา กรุณา งดเว้นทำให้สัตว์ใหญ่ ๆ หลาย ๆ ตัว ยังจะไม่สูญพันธุ์หรือตายน้อยลง...ก็ดีแล้ว

และโดยเฉพาะคนที่มีอายุมาก ๆ ทานเนื้อสัตว์เข้าไปมาก ระบบย่อยอะไรต่าง ๆ ไม่ดีเหมือนตอนเด็ก ๆ หรือตอนหนุ่ม ๆ ดังนั้นต้องถือว่าแล้วแต่ละบุคคลไป เป็นเรื่องดีของเขา อย่าไปพูดจาบั่นทอนให้เขาหมดกำลังใจ

แล้วก็ขอฝากท้วงติงที่สำคัญที่สุดคือเวลานี้มันเกิดเรื่องจริงขึ้น บางทีลูกไปประพฤติธรรม รู้ธรรมะเข้าหน่อยก็กลับมาอดไม่ทานเนื้อสัตว์ ทานมังสวิรัติ แล้วเกิดไปด่า

พ่อด่าแม่ด่าพี่ด่าน้องว่าเป็นยักษ์เป็นมาร โหดร้าย...นี่... หนักเข้าไปอีก...เมื่อก่อนที่ยังไม่ได้กินผัก มองเห็นพ่อเป็นพ่อ เห็นแม่เป็นแม่ เห็นพี่เป็นพี่ แต่พอไปทานผักเข้าตาลาย มองเห็นพ่อเป็นยักษ์ เห็นแม่เป็นยักษ์ เห็นพี่เป็นยักษ์ เพราะตัวเองก็เกิดออกมาจากพ่อแม่ ไม่กลายเป็นลูกยักษ์ไปด้วยหรือ ไม่ได้คิดถึงแง่นี้... นี่...เขาเรียกว่ากินผักจนตาลาย ดังนั้นต้องระวังให้ดี

ทีนี้เราควรจะเกิดความคิดกัน ใหม่ว่าใครประพฤติดีปฏิบัติดีควรพูดจาส่งเสริมให้กำลังใจเขา ได้ศึกษาปฏิบัติให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป เวลานี้น่าเสียดายเหลือเกิน ทั้งคำพูดและข้อเขียนจากสื่อสารมวลชน หนังสือพิมพ์บางฉบับ พูดจาโจมตีคนปฏิบัติตนเคร่งครัดต่อธรรมะ ต่อศาสนา ต่อศีลธรรมเหมือนกับไม่ใช่เพื่อนร่วมประเทศ ร่วมชาติร่วมทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย

ฉะนั้นการที่หนังสือพิมพ์เขียนแบบนี้เป็นการตัด-เศียรพระธรรมของเพื่อนมนุษย์ไปโดยไม่รู้ตัว เพราะในหัวใจของตัวเองก็ไม่มีธรรมะอยู่แล้ว คือไม่มีมุทิตา พลอยยินดีกับเพื่อนผู้ประพฤติปฏิบัติดี มีแต่ความอิจฉาริษยา

เขียนใส่ร้ายโจมตี แล้วก็ทำให้ผู้อื่นอ่านข่าวนี้แล้วจะประพฤติธรรมบ้างก็กลัวคนอื่นจะโจมตี ทำให้ธรรมะหลุดกระเด็นออกไปจากหัวใจของเพื่อนมนุษย์

นี่ถือว่า เป็นมารศาสนา เป็นผู้ทำลายศาสนายิ่งกว่าพวกตัดเศียรพระพุทธรูปมากมายนัก เป็นบาปมากกว่า เพราะบอกแล้วว่า ถ้าเศียรพระพุทธรูปขาดไป คนยังมีธรรมะสวมอยู่ในหัวใจ มีการเขียน การพูด เร่งเร้า ชักจูง กระตุ้น เชียร์ให้คนเกิดกำลังใจในการมุดหัวเอียงตัวเข้าหาธรรม อย่าพูดหรือเขียนจนเขาหดหัวหรือเอียงตัวหนีออกจากธรรม จะเป็นอันตรายต่อประเทศชาติและศาสนาอย่างมากมาย

เราควรจะมีค่านิยมกันใหม่ คือค่านิยมแห่งการส่งเสริมคนที่ประพฤติธรรม เช่นในรั้วของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ใครที่ศึกษาธรรมอยู่ในบรรดานักเรียนนักศึกษาพวกพ้องทั้งหมดควรจะพูดว่า ***โอ ! ดีมาก*** อย่างนี้ ควรจะศึกษาธรรมะเสียแต่วัยหนุ่มวัยสาว เพราะว่าไปศึกษาตอนแก่ไม่ได้ประโยชน์อะไร เพราะว่าหมดแรงที่จะทำชั่วเสียแล้วจะเข้าไปศึกษาทำไม

ถ้าเราได้ศึกษาเสียเมื่อตอนหนุ่มสาวแล้วจะได้มีแรงต้านทาน มีธรรมะมาต้านทานความชั่ว รีบหาธรรมะเข้ามาสวมไว้ในหัวใจ แล้วหัวยักษ์หัวผีหัวมารหัวซาตานทั้งหลายก็จะเข้ามาสวมในหัวใจของเราไม่ได้ เมื่อเข้ามาสวมในหัวใจของเราไม่ได้ ก็จะไม่เชิดเราให้ออกมาเป็นยักษ์ เป็นมารกลายเป็นคนเสียหายในสังคม ซึ่งควรจะพูดจากันในลักษณะอย่างนี้

แต่ขณะนี้กลับตรงกันข้าม ไปพูดจาลิดรอนกำลังใจของคนหนุ่มสาวที่ตั้งใจจะปฏิบัติธรรม หาว่าเป็นคนโง่เง่าครึครระล้าสมัยเป็นไดโนเสาร์เต่าล้านปีอะไรทำนองนั้น นี้เป็นการตัดเศียรพระธรรมด้วยการใช้คำพูดคำจา ต่อไปนี้เราควรจะมีค่านิยมอันใหม่คือถ้าเห็นมีใครอ่านหนังสือหรือพกหนังสือธรรมะเราต้องบอกว่า ***แหม ! นี่ยอดมาก เยี่ยมมาก ดีมาก*** เหล่านี้เป็นต้น ถ้าใครไม่มีหนังสือธรรมะอ่านหรืออยู่ในกระเป๋า เราก็ควรจะบอกว่า เชยมาก เชยแหลก แย่มาก เป็นอยู่อย่างนี้ไม่ช้าจะถูกกิเลสเฉดหัวเอา ถ้าไม่เตรียมหาหมวกหรือธรรมะเข้ามาสวมไว้ในหัวใจ กันไม่ให้กิเลสเขกหัว แต่ถ้า

เรามีธรรมะสวมอยู่ที่หัวใจแล้ว กิเลสจะไม่เขกหัวเพราะเป็นหัวของธรรมะ กิเลสมันเขกไม่ได้หรือเขกไม่ถึง เราควรจะพูดจากันอย่างนี้ ให้เกิดมีค่านิยมในการพูดจากันอย่างนี้ ธรรมะก็จะสวมอยู่ที่หัวใจของคนหนุ่มสาวมากขึ้น

ฉะนั้น ต่อไปนี้หนังสือพิมพ์ควรจะมีคอลัมน์ธรรมะทุก ๆ วันพระ บทความที่เขียนเกี่ยวกับพระธรรมน่าจะมีการเอามาลงพาดหัวข่าวกันในหน้าแรก ๆ บ้าง ในทุกวันพระสื่อสารมวลชนหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือสื่อสารมวลชนอะไรก็ตาม ก่อนรายการหรือท้ายรายการควรจะมีพุทธภาษิต หรือว่าธรรมะบทสั้น ๆ เช่นคำกลอนสอนใจสั้น ๆ แทรกอยู่เสมอ

วันนี้หนังสือพิมพ์ฉบับนี้มีภาษิตอย่างนี้ อธิบายโดยย่อ ๆ เช่น ***วิริเยนะ ทุกขะมัจเจติ*** **-คนล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร** อย่างนั้นอย่างนี้ ควรจะมีลงทุกวันพระและทุกฉบับไม่ใช่มีเพียงบางฉบับเหมือนเช่นทุกวันนี้ บางฉบับไม่ลงเรื่องของธรรมะเลยแต่มักจะเอาแต่เรื่องที่เสียหายของบุคคลทางศาสนามาลงประจานซึ่งทำให้คนเสื่อมศรัทธาต่อ-

ธรรมะต่อศาสนา นี้ต้องถือว่าหนังสือพิมพ์เหล่านี้เป็นอุปกรณ์ในการทำลายเศียรธรรมะทำลายธรรมะให้หลุดไปจากหัวใจของคน เป็นเสมือนกุญแจหรือเลื่อยตัดเศียรพระธรรมที่ร้ายกาจมากทีเดียว

แต่ถ้าหนังสือพิมพ์เหล่านั้นทั้งหมดที่มีอยู่ ในประ-เทศไทยลงข้อความหรือเรื่องราวที่ดี ๆ งาม ๆที่คนประพฤติดีประพฤติชอบก็เอามาสนับสนุน เช่นเด็กกตัญญูเลี้ยงแม่ที่เป็นอัมพาตก็เอาลงในหน้าแรกเลยไม่ใช่ลงในหน้าใน ๆ เหมือนหลายเรื่องที่เป็นอยู่ ก็จะทำให้คนอยากประพฤติดีปฏิบัติดี หนังสือพิมพ์ก็จะกลายเป็นอุปกรณ์หล่อเศียรพระธรรมสวมเข้าไปในหัวใจของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ก็กลายเป็นหนังสือพิมพ์ที่ได้ทั้งอาชีพ และได้ทั้งกุศล ไม่ใช่ได้แต่เงินแล้วก็ได้นรกในภายหน้าคือต้องถูกด่าถูกแช่งจากผู้อ่านเพราะเอาเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์มาเขียน เพราะฉะนั้น สื่อสารมวลชนเหล่านี้ ควรที่จะเขียนไปในทำนองต่อเศียรพระธรรมเป็นอุปกรณ์ในการต่อเศียรพระธรรม หรือหล่อเศียรพระธรรมสวมเข้าที่หัวใจของผู้อ่าน ไม่เป็นไป

ในทางลิดรอนกำลังใจของผู้ประพฤติดีปฏิบัติชอบให้หมดกำลังใจ

๕. การทำลายสติสัมปชัญญะของแขกด้วยสุรา

ข้อต่อไปในการตัดเศียรพระธรรม คือการทำลายสติสัมปชัญญะของแขกที่มาในงานต่าง ๆ ด้วยสุรายาเมา คือเวลานี้เกิดมีปัญหาว่า เจ้าภาพในงานต่าง ๆ ต้องการจะตัดเศียรพระธรรมของคนที่มาในงานอย่างน่าเสียดาย เลี้ยงสุรายาเมาจนกระทั่งแขกที่มาในงานประคองสติไม่อยู่ **สติเป็นธรรมะที่เป็นหัวหน้าเป็นหัวใจของธรรมะทั้งหลาย ถ้าคนขาดสติแล้วธรรมะอื่น ๆ ก็เกิดขึ้นได้ยาก** เช่นปัญญาถ้าไม่มีสติก็ไม่รู้ว่าปัญญานั้นไปหลบอยู่ที่ไหน แม้ในหนังสือนวโกวาทหลักสูตรนักธรรมตรี ผู้รจนาก็ยังเอามาลงพิมพ์ไว้ว่าเป็นธรรมที่มีอุปการะมาก ฉะนั้นถ้าเราไปทำลายสติสัมปชัญญะซึ่งเป็นเครื่องอุปการะ ของจิตใจที่มีหน้าที่ควบคุมกายและวาจาก็ถือว่าเป็นการตัดเศียรพระธรรม ทำลาย

ธรรมะกันอย่างร้ายกาจ ทำลายศาสนาทำลายพระรัตนตรัย ที่ร้ายกาจยิ่งกว่าการตัดเศียรพระพุทธรูปมากมายนัก เพราะพระพุทธรูปถูกตัดเศียรไปแล้ว คนก็ยังมีสติปกครองจิตไม่ให้โกรธไม่ให้หวั่นวิตก ไม่ให้เศร้าหมอง

เมื่อจิตไม่เศร้าหมองก็มีจิตแจ่มใส อย่างนี้ก็ยังดีเสียกว่าที่จะไปรู้ว่า พระพุทธรูปหรือพระเครื่ององค์นี้เป็นพระสมัยไหน รุ่นไหนเนื้อชินหรือว่านหรือเนื้ออะไรปลอมหรือจริง สมมติว่า ***ถ้าผู้เขียนเองกำลังนั่งพิจารณาจิตอยู่อย่างได้ผล เกิดปีติซึมซาบแนบแน่นอยู่กับธรรม เช่น ความสะอาดสว่างสงบ แล้วมีคนร้องตะโกนว่า เวลานี้เขากำลังมีการแห่หลวงพ่อวัดนั้นวัดนี้ที่ดัง ๆ อยู่ในยุคปัจจุบันเดินผ่านมาข้างหลัง ผู้เขียนก็จะไม่ยอมเอี้ยวคอไปดูให้พุทธภาวะตัวจริงต้องเคลื่อนไปเป็นอันขาด อย่าว่าแต่จะเป็นพระพุทธรูปหรือหลวงพ่อที่เป็นมนุษย์เลย ถึงแม้จะทราบว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้โคตมโคตรเสด็จผ่านมาทางเบื้องหลังผู้เขียนโดยพระกาย ก็จะไม่ยอมเหลียวไปดูเป็นอันขาด เพราะบางทีอาจจะ***

เป็นการตัดเศียรพระธรรมที่กำลังเกิดมีอยู่กับใจของผู้เขียนเอง

หรือท่านผู้อ่านก็เหมือนกันถ้าอ่านหนังสือเล่มหนึ่งอยู่เกิดเห็นธรรมจนมีจิตสะอาดสว่างสงบอยู่ พระพุทธเจ้าเสด็จมาข้างหลังก็อย่าได้เหลียวไปดูเลย จะเป็นการขว้างทิ้งสมบัติของตัวเองที่หามาได้ด้วยความลำบากแล้วหันไปชมสมบัติของคนอื่น เลยหมดโอกาสเป็นเศรษฐี เรื่องของธรรมะนั้นใครทำใครได้ ยืมกันมาใช้ไม่ได้เหมือนเงิน (ใครทำใครได้) มัวชมคนนั้นคนนี้อยู่ ตัวเองก็จะจนตามเดิม

ถ้าเรามีสติดูจิตกันอยู่อย่างนี้ ธรรมะหรือพระธรรมไม่ได้ถูกตัดไปเลยถึงแม้ว่าพระพุทธรูปจะถูกตัดเศียรไปก็ตาม เพราะฉะนั้นถ้าใครจะจัดพิธีทางศาสนาจะเป็นงานบวชนาค งานทำบุญขึ้นบ้านใหม่งานศพหรืองานแต่งงาน ถ้ามีการเลี้ยงเหล้าแก่ผู้ที่มาในงานนั้น ชื่อว่า***เจ้าภาพได้ทรยศขบถต่อความเป็นพุทธบริษัท*** ได้ทำการตัดเศียรพระธรรมของเพื่อนมนุษย์เป็นบาปอย่างมหันต์ไม่คุ้ม

กับที่ลงทุนไปเป็นหมื่นเป็นแสนกลายเป็นการลงทุนตัดเศียรพระธรรมไป เมื่อเราเลี้ยงแขกให้มึนเมาอย่างนี้ เขาก็จะมารบกวนพระที่จะแสดงธรรมอีก เป็นปฏิกิริยาลูกโซ่กันอย่างนี้ **เรากลายเป็นผู้ที่ทำลายศาสนาไปโดยไม่รู้สึกตัวทั้ง ๆ ที่จัดงานใหญ่โตแล้วก็นึกภูมิใจว่า ตัวเองเป็นพุทธบริษัท แต่ที่แท้จริงกลายเป็นขบถทรยศต่ออุดมคติของพุทธบริษัท**

ถ้าพระพุทธเจ้าท่านทรงเสด็จมาในงานนั้นมาพบเข้า ท่านคงจะไม่ยอมรับแน่นอนว่าเราเป็นบริษัทของพระองค์ ถ้าเจ้าภาพมอมเมาผู้คนด้วยสุราให้ขาดสติอย่างนี้ ในธรรมะที่เป็นองค์ของการตรัสรู้คือ โพชฌงค์ทั้ง ๗ ก็มีธรรมคือสติเป็นข้อแรกที่ทำให้พระสิทธัตถะกลายเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมา **ฉะนั้นถ้าใครทำการขับไล่ธรรมะคือสติของผู้อื่น โดยเอาของมึนเมาใส่เข้าไปแทนแล้ว ผู้นั้นชื่อว่าทำลายพระพุทธ ทำลายพระธรรม และทำลายพระสงฆ์อย่างยิ่ง** เพราะว่าคนจะรู้ธรรมะไม่ได้ในขณะที่มึนเมาประคองสติไม่อยู่ แล้วก็จะเป็นพระสงฆ์อีกไม่ได้ด้วย ธรรมะนั้นทำให้คนเป็นพระ เมื่อเราทำลายพระธรรมแล้วก็ได้ชื่อว่าเราทำลายพระพุทธ

พระธรรม พระสงฆ์ให้หมดไปในขณะที่เรากำลังกรอกเหล้าให้กับผู้อื่น

นี้แหละคือการทำลาย พระรัตนตรัยที่ผู้เขียนอยากจะชี้ให้เพื่อนพุทธบริษัทเห็นกันอย่างยิ่ง อย่ามัวคิดกันแต่ว่าการที่ของเก่าแก่จากวัดนั้นวัดนี้ถูกโจรกรรมไปแล้วศาสนาจะเสื่อมจะสูญสิ้นไป **ถ้าสติสัมปชัญญะยังมีอยู่ตราบใดแล้วศาสนาจะไม่เสื่อมอยู่ตราบนั้น** เพราะจะทำให้คนรู้ตัวรู้ว่าอะไรผิดถูกชอบชั่วดีรู้ตัวดีว่าอะไรกำลังเกิดขึ้น รู้ตัวทั่วพร้อม

เพราะฉะนั้น อยากจะเสนออะไรหลายอย่างกับท่านผู้อ่านหรือท่านที่มีอำนาจมีหน้าที่ในการปกครองแผ่นดินให้ทราบไว้ว่า บัดนี้เกิดมีพิธีในทางศาสนาที่เป็นอันตรายต่อประเทศชาติอย่างยิ่งคือการกินเลี้ยงกันในงานแต่งงาน งานบวชนาค แล้วเวลานี้กำลังมีการคืบคลานเข้ามามีการกินเลี้ยงกันในงานศพด้วย ผู้เขียนเคยสอบถามญาติโยมและผู้ใหญ่ว่าถูกเชิญไปกินเลี้ยงงานนั้นงานนี้ แล้วลูกหลานของเขาก็เริ่มติดเหล้าติดยากันมากขึ้นเพราะอะไรรึ ก็เพราะวัยรุ่นเหล่านี้ได้ไปกินเลี้ยงในงานพิธีทางศาสนาของคนที่อ้างตัวว่าเป็นพุทธบริษัทจัดขึ้น แล้วก็เลี้ยงเหล้าเลี้ยงยากันจนเมา

จะหมดทั้งงาน เหลือผู้ที่เคร่งครัดในศีลธรรมเพียงไม่กี่คน บางคนที่เคร่งครัดอยู่ในศีลธรรม แล้วก็ยังถูกจับกรอกปากด้วยเหล้ายาจนมึนเมาไปด้วยอีก เมื่อถูกเข้าหลาย ๆ งานก็พลอยเมาไปด้วย สวมหัวขี้เมาต่อไป

คนวัยรุ่นทีแรกไม่ได้ติดเหล้าติดยาเป็นส่วนใหญ่ แต่ว่ามาติดเพราะมาในงานพิธีทางศาสนาที่จัดกันขึ้นโดยพวกพุทธบริษัทที่เป็นพุทธบริษัทเพียงทะเบียนบ้าน หรือสำมะโนครัว พระพุทธเจ้าคงจะไม่ยอมรับมาเป็นพุทธบริษัทของท่านเพราะว่าไม่ได้มาตรฐานที่ท่านได้วางไว้เลย ในปัจจุบันนี้จึงน่าสงสารชาวบ้านที่มีลูกหลานที่เป็นขี้เหล้าเมายากันมากขึ้นจากงานกินเลี้ยงงานแต่งงาน งานบวช งานศพนี่เอง เพราะว่ามีการลงขันในงานกินเลี้ยง วัยรุ่นเหล่านี้เมื่อลงไปแล้วร้อยบาทหรือห้าสิบบาทก็ต้องกินให้คุ้ม เขาเลี้ยงเหล้าก็ต้องกินเหล้า เขาเลี้ยงบุหรี่ก็ต้องสูบบุหรี่ เมื่อเข้าไปหลาย ๆ งานก็เลยทำให้ติดไปเลย ***กลายเป็นคนหัวขาดไม่มีธรรมะสวมอยู่ในหัวใจ*** เดินสะเปะสะปะก่อการทะเลาะวิวาทตีรันฟันแทงกันในงานบวชนาค ในงานทางศาสนา

นั่นเอง จึงถือว่าเป็นการทำลายพระรัตนตรัยไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือด้วยอำนาจของอวิชชาความโง่เขลา

ข้าพเจ้าอยากจะกล่าวว่า ถ้ายังขืนปล่อยให้มีงานทางศาสนากันในรูปนี้ แล้วไม่มีการแก้ไข ปล่อยพุทธ-บริษัทให้ทำตัวเหลวไหลเปะปะอย่างนี้ ถ้าเมืองไทยเราเป็นอิสลามทั้งประเทศก็จะดีกว่านี้แน่ เพราะว่าในศาสนาอิสลามนั้นก็มี บทบัญญัติไว้ว่าห้ามนำสุรามาเลี้ยงกันในงานของอิสลาม หรือห้ามดื่มกันในมัสยิดอย่างเด็ดขาด แต่ของเรานี้แม้บนศาลาวัดก็จะเห็นผู้ที่ประกาศตน ว่าเป็นพุทธ-บริษัท แต่เป็นโดยทะเบียนบ้านและสำมะโนครัว กินเหล้าเมายากันบนศาลาวัดนั่นเอง ซึ่งเป็นศาสนวัตถุศาสนสถาน เป็นเขตพุทธาวาสเขตสังฆาวาส ที่จะต้องงดเว้นจากความชั่วเหล่านี้ แต่ขณะนี้ก็มีการเลี้ยงเหล้ากันในงานกฐิน งานผ้าป่า งานบุญต่าง ๆ นานา ภายในวัดนั่นเอง หรือบางทีงานวัดถึงกับมีการประมูลขายเหล้ากันในวัดก็มี อย่างนี้จะเป็นพุทธบริษัทกันได้อย่างไร ถ้าขืนเป็นกันอยู่ในรูปอย่างนี้คงไม่

ไหวแน่ ควรจะเอาอย่างศาสนาอื่นที่เฉียบขาดในเรื่องนี้กันจะดีกว่า เศียรของพระธรรมหรือสติจะถูกตัดน้อยกว่านี้

เราเคยทราบว่าในบางประเทศ ที่นับถือศาสนาอิสลามถึงกับมีกฎหมายออกมาว่าถ้าใครมีเหล้าอยู่ในครอบครองต้องติดคุก ๑๕ ปี ของเรานี่พระพุทธเจ้าท่านชี้ทางให้เห็นโทษแล้วก็ควรจะงดเว้น แต่เราก็ไม่งดเว้นกลับหละหลวมกันอยู่อย่างนี้ เราควรที่จะถือเอาระบบเฉียบขาดเอามาใช้กันบ้างคงจะดีเพื่อจะแก้นิสัยเอาแต่ใจตัวเอง ดื่มกันได้แม้กระทั่งบนศาลาวัด แล้วก็มีการฟุ่มเฟือยกันมากมาย

เรื่องนี้นักการเมืองก็เคยพูดแล้วก็ไม่ได้ผล เช่นเคยมี ส.ส. รตท. เชาวรินท์ ส.ส. ราชบุรีพรรคประชาธิปัตย์เปิดเผยกับผู้สื่อข่าวที่รัฐสภา เมื่อปี ๒๕๒๓ ที่แล้วโน้นว่าตนเองพร้อมด้วยเพื่อน ส.ส. จำนวน ๑๐ คน ได้ทำหนังสือถึงรัฐมนตรีศึกษาธิการ ขอให้รัฐบาลชักชวนประชาชนให้ประหยัดลดความฟุ่มเฟือยในการจัดงานบวช เพราะสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันประชาชนกำลังประสบกับความยากไร้ ไม่สมควรที่จะฟุ่มเฟือยกันอีกต่อไป

ส.ส. จากราชบุรีผู้นี้ได้เปิดเผยตัวเลขจากกรมการศาสนาว่า ***ในแต่ละปีจะมีผู้บวชไม่ต่ำกว่าสองแสนคนแต่ละงานโดยเฉลี่ยใช้เงินประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท รวมค่าใช้จ่ายทั่วประเทศประมาณ ๕ พันล้านบาท*** ในงานบวชนั้น นอกจากจะมีการล้มวัวล้มควาย ล้มหมูเลี้ยงเหล้าเลี้ยงยากันครึกครื้นแล้ว บางรายก็ยังมีมหรสพฉลองอีกด้วย ทำให้คนที่มาในงานมัวเมาครองสติไม่อยู่จนมักจะเกิดเหตุไม่สงบทำให้บาดเจ็บล้มตายไปก็มี เลยกลายเป็นการบวชที่เริ่มต้นด้วยการผิดศีลข้องดฆ่าสัตว์ดื่มสุราประคองสติไม่อยู่ซึ่งไม่น่าจะเป็นประเพณีที่ถูกต้อง

ในหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอให้ได้โปรดนำความกราบบังคมทูลสมเด็จพระสังฆราช และมหาเถรสมาคม ขอความร่วมมือไปยังพระสังฆาธิการเจ้าอาวาสตามวัดวาอารามทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร ได้โปรดพิจารณาในเรื่องนี้ด้วย แต่ ! ท่านผู้อ่าน เรื่องนี้ได้ผ่านไปแล้ว ๑-๒ปี เมื่อก่อนเข้าพรรษานี้อธิบดีกรมการศาสนาก็ขอร้องวิงวอนอีกเช่นเดียวกัน แต่ก็ไม่เป็นผลในทางปฏิบัติเท่าที่ควรเลย ยังมีเจ้าภาพจัดงานฟุ่มเฟือยกันอย่างนี้อีกมากมาย

บางงานผู้เขียนเคยไปเห็นมากับตาตัวเองว่า บวชลูกไม่กี่วันยังไม่ถึงพรรษาด้วย แต่หมดไปตั้งสองแสนสามแสน บางรายถึงกับกู้เขามาด้วยซ้ำไป ซึ่งต่างกับเมื่อสมัยพุทธกาลเป็นอย่างยิ่ง คือเมื่อครั้งพระพุทธองค์ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่นั้นบวชกันอย่างประหยัด และใช้เวลาอันสั้นมาก เพียงแต่พระองค์ตรัสว่า ***"จงมาเป็นภิกษุกันเถิด ธรรมเรากล่าวดีแล้ว จงมาประพฤติพรหมจรรย์เพื่อทำที่สุดแห่งทุกข์โดยชอบเถิด"*** เพียงเท่านี้ก็ได้ชื่อว่าเป็นภิกษุในพุทธศาสนา ไม่ยุ่งยากเหมือนกับที่เป็นกันอยู่ในทุกวันนี้ ทุกวันกลายเป็นบวชเพิ่มทุกข์ไม่ใช่ทำที่สุดแห่งทุกข์

การจัดงานฌาปนกิจศพพ่อแม่ หรือบรรพบุรุษ ที่ถึงแก่กรรมลง ก็ไม่ควรที่จะเอามหรสพมาเล่น ให้เกิดการมัวเมาในการดูการเล่นกันอีก ความจริงมหรสพนี้น่าจะเป็นเครื่องฉลองความสำเร็จ แต่เมื่อพ่อแม่ตายลงกลับเอามหรสพมาฉลอง แสดงว่าสมใจเหลือเกินที่พ่อแม่ของตนตายลงจึงได้จัดให้มีสิ่งนี้มาฉลอง **อันนี้เหมือนกับว่าเป็นความคิดหรือการกระทำของคนที่ไม่มีหัวใจ** ถ้าคนที่มีธรรมะอยู่ใน

หัวใจแล้วจะไม่กระทำไปในรูปเช่นนี้เด็ดขาด จะไม่เผาศพพ่อแม่ของตัวโดยการเอามหรสพมาฉลองกันอย่างครึกครื้น

เคยได้ยินมาว่าคนป่าในจังหวัดหนึ่งทางภาคใต้คือพวกเงาะป่า เมื่อมีพวกฝรั่งไปจ้างให้เต้นรำร้องรำทำเพลงเพื่อที่จะได้ถ่ายเป็นภาพยนตร์ พวกเงาะป่าเหล่านั้นไม่ยอมทำ เมื่อถูกถามถึงเหตุผลพวกเงาะป่าก็บอกว่าจะให้พวกเราร้องรำทำเพลงได้อย่างไร ในขณะที่ญาติของเราเพิ่งตายลงใหม่ ๆ ศพยังฝังอยู่โน่นไง เขาต้องหยุดแสดงออกในเรื่องสนุกสนานอย่างนี้กันเป็นเวลานาน เพื่อไว้อาลัยกับญาติหรือเพื่อนฝูงของเขา และใช้เวลานั้นปลงธรรมสังเวชไปในตัว

ที่วัดชลประทาน ฯ เคยมีญี่ปุ่นคนหนึ่งถูกยิงตาย แล้วก็มาเผาศพที่นั่น พวกญาติพี่น้องของเขาอยู่ในอาการสงบเรียบร้อยนั่งชักลูกประคำที่มีกันมาทุก ๆ คนภาวนาไปในขณะที่รอการเผาศพอยู่ แม้แต่ภรรยาของผู้ที่ตายไปเองก็ไม่แสดงออกถึงการร้องไห้ร่ำไรรำพันแต่อย่างใด เขามีความเข้มแข็งกว่าพวกคนไทยเรามาก พวกเราพอรู้ว่าผัวตกเครื่องบินตายเมียลูกสลบไป ๒-๓ คน เพราะมัวไปสนุกเสียเพลิน เลยตั้งตัวไม่ติด

ตามงานศพมักจะเห็นคนที่หวั่นไหวไปในส่วนสอง คือหวั่นไหวไปในทางเศร้าโศกบ้าง หวั่นไหวไปในทางสนุกสนานรื่นเริงบ้าง มีแต่เอะอะโวยวายเลี้ยงเหล้าเลี้ยงยาผิดกับพวกญี่ปุ่น ที่ใช้เวลาเหล่านั้นมาปลงธรรมสังเวช ในเวลาเดินขึ้นเมรุเผาศพเขาก็ไม่แย่งกันขึ้นไป เดินเรียงกันขึ้นไปเป็นแถวไม่เหมือนอย่างของพวกเราที่มักจะแย่งเบียดเสียดกัน

พระเถระบางท่านเช่น**หลวงพ่อปัญญานันทะ** บอกว่าในงานศพนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นศพพระ ท่านเคยถูกเบียดจนกระทั่งผ้าสังฆาฏิหายไปตั้งหลายผืนแล้ว เรื่องอย่างนี้ถึงเวลาที่เราจะแก้ไขกันได้แล้ว

ทีนี้วิธีการที่เราจะแก้ไข คงจะต้องมีการบังคับกันเสียบ้างแล้วเพราะว่าขืนปล่อยให้ทำกันอยู่อย่างนี้หรือเพียงแต่ขอร้องคงจะไม่สำเร็จ แต่ในขั้นแรกก็คงหนีไม่พ้นวิธีขอร้องหรือชักชวนเสียก่อน ต่อมาก็มีการให้รางวัลแก่ผู้ที่จัดงานประหยัดเรียบง่ายไม่สิ้นเปลือง ไม่ตามอย่างค่านิยมที่เลว ๆ ฟุ่มเฟือยต่าง ๆ ที่สังคมหรือคนรวย ๆ ทำเอาไว้ คนที่จัดทำทีหลังเป็นส่วนมากก็ตกอยู่ในสภาพที่คำพังเพยไทยเราเรียกว่า

“ขี้ตามช้าง” ถ้าตัวเราใหญ่เท่าช้างก็คงจะไม่เดือดร้อนเท่าไร แต่ถ้าตัวเล็กก็คงจะหมดไส้หมดพุงแน่ ก้นพังแน่

มีเรื่องทางพุทธศาสนาว่าอนาถบิณฑิกเศรษฐีมีลูกชายคนหนึ่งชื่อนายกาละ เหลวไหลไม่ใฝ่ใจในเรื่อง...ของธรรมะเรื่องของศาสนา ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีผู้เป็นพ่อจึงได้จ้างลูกชายให้ไปฟังธรรมโดยให้เงิน ให้รางวัลคราวละ ๑๐๐ เหรียญกษาปณ์บ้าง ๑,๐๐๐ เหรียญกษาปณ์บ้าง ครั้งหนึ่งเมื่อกลับมาจากการฟังธรรม ท่านเศรษฐีก็ถามว่าได้เรื่องอะไรมาบ้างก็ตอบไม่ได้ เพราะว่าเขาไม่ได้ตั้งใจฟัง

ต่อมาท่านเศรษฐีก็บอกว่าถ้าไปฟังเทศน์แล้วกลับมาได้เรื่องได้ราวกลับมาเล่าให้ฟัง ก็จะให้รางวัลเพิ่มขึ้นอีก นายกาละก็พยายามตั้งใจฟังเทศน์อย่างดีเพื่อที่จะได้รางวัลเพิ่มขึ้น ก็เกิดเข้าใจแจ่มแจ้งซึ้งในกระแสพระสัทธรรม จากสุตตะก็ถึงขั้นแทงตลอดด้วยปัญญา และเสวยความสุขด้วยนามกาย ในที่สุด คราวนี้เมื่อผู้เป็นพ่อจะให้รางวัลอีกก็ไม่ยอมรับแล้ว เพราะเขาได้รางวัลที่เป็นอริยทรัพย์มีค่ามากกว่ารางวัลที่เคยได้ครั้งก่อน ๆ มากมายนัก

นี้คือผลของการที่ผู้เป็นพ่อใช้รางวัลเป็นเหยื่อล่อในการเอาเศียรของพระธรรมสวมเข้าที่หัวใจของลูกชาย ฉะนั้นบางทีเราก็อาจจะต้องมีระบบนี้กันขึ้นมาบ้าง คือเมื่อชักชวนให้มีการบวชอย่างประหยัด ทำอะไรอย่างประหยัดแต่ก็ไม่ได้ผล ก็เปลี่ยนมาใช้วิธีให้รางวัลดูบ้าง ***เช่นว่าผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันคนใด ผู้มีเกียรติผู้ใหญ่คนใด มีฐานะดีพอที่จะจัดงานอย่างใหญ่โตได้ เมื่อถึงคราวที่เขาจัดทำงานบุญงานบวชอะไรขึ้นมา ก็จัดอย่างประหยัดเรียบง่าย ไม่ทำตัวอย่างของค่านิยมที่ฟุ่มเฟือยขึ้นมาให้คนจน ๆ ถือเป็นแบบอย่าง ก็ควรมีการให้รางวัลกันบ้างยกย่องชมเชยกันบ้าง เพื่อเป็นตัวอย่างของคนอื่น ๆ สืบไป***

ขณะนี้มีผู้ใหญ่บ้านกำนันหรือคนที่ค่อนข้างฐานะดีชอบจัดงานบวชลูกหลานอย่างฟุ่มเฟือย มีการเลี้ยงเหล้ายาแก่ผู้ที่มาในงาน มอมเมาให้เสียสติสัมปชัญญะ ทั้ง ๆ ที่เขาเหล่านั้นเคยปฏิญาณตนอยู่บ่อย ๆ ว่า **“ข้าพเจ้า จะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”** ไปฝึกไปอบรมอะไรก็ชอบประกาศอยู่อย่างนี้ แต่พอถึงเวลาเข้าจริงๆ ก็มา

มอมเมาเพื่อนร่วมชาติของตนให้สูญเสียสติสัมปชัญญะในงานบุญงานบวชต่าง ๆ

นี่แหละผู้นำที่เป็นอันตรายแก่หมู่บ้านของเรา คือเขาช่วยกันสร้างค่านิยมที่เลว ๆ ขึ้นมา และทำให้เด็กหรือผู้ที่มาในงานนั้นกลายเป็นคนติดเหล้าติดยาไปโดยไม่รู้ตัว ถ้าเราใช้วิธีขอร้องและให้รางวัลกันแล้วก็ยังไม่สำเร็จ ทางรัฐบาลหรือผู้ออกกฎหมายทั้งหลายควรจะออกกฎหมายเก็บภาษีแก่คนที่จัดงานอย่างฟุ่มเฟือยกันบ้าง

เป็นเรื่องที่น่าเศร้ามากที่ขณะนี้บางงาน เลี้ยงเหล้ากันเป็นเงินถึงห้าหมื่นหกหมื่นบาทก็มี น้ำมันลิตรละ ๑๐ บาทก็บ่นกันว่าแพง แต่สุราลิตรละ ๕๐ บาท ๖๐ บาท ไม่มีใครบ่นว่าแพง ถ้าพูดหยาบ ๆ หน่อยก็ว่า ไม่มีสุนัขตัวไหนบ่นว่าแพง นี้เป็นเรื่องที่เราควรจะคิดกันเสียใหม่ให้ดี ต่อไปนี้ถ้าใครจัดงานบวชนาคแบบสิ้นเปลือง เราควรจะจัดเก็บภาษีหมื่นละสามพันบาทอะไรเหล่านี้เป็นต้น ถ้าใครจัดงานหนึ่งแสนก็เสียค่าภาษีสามหมื่นบาทอย่างนี้เป็นต้น ใครอยากทำอย่างสิ้นเปลืองก็ทำไป

คนรวยที่มีเงินเหลือเฟือเท่านั้นที่จะกล้าทำ ส่วนคนที่จน ๆ คงจะไม่มีใครกล้าจำนำนาสวนเอามาจัดงานที่สิ้นเปลือง ถูกเก็บภาษีหนักอย่างนี้ เศรษฐกิจของประชาชนที่ตกต่ำลงเพราะเรื่องอย่างนี้ ก็จะได้มีส่วนบรรเทาหรือลดลงได้มาก น่าจะมีกฎหมายที่เก็บภาษีแก่คนที่จัดงานศพหมดเป็นแสนบาทด้วยการที่เพียงแต่จะทำกระดูกคนให้เป็นขี้เถ้าเท่านั้น

ค่านิยมเลวอีกอย่างหนึ่งในงานศพของเพื่อนพุทธบริษัทด้วยกันก็คือ เมื่อมีการตายกันขึ้นที่ไหนก็มักจะเอาพวงหรีดไปเคารพกันมากมาย ซึ่งพวงหรีดนี้ก็ราคาพวงหนึ่ง ๆ ก็หลายร้อยบาท ผู้หลักผู้ใหญ่มีหน้ามีตาบางคนเอาพวงหรีดมาเคารพกันเป็นเงินนับ...แสนบาท ๆ

ควรที่จะเอาเงินเหล่านี้มาสร้างอุปกรณ์ในการหล่อเศียรพระธรรม สร้างหนังสือธรรมะ หรือว่าทำอะไรอย่างอื่นที่มันเป็นการส่งเสริมในการหล่อเศียรพระธรรม หรือต่อเศียรพระธรรมก็ยังจะเป็นประโยชน์มากกว่า

สมัยก่อนคนไทยเราเมื่อเกิดมีใครตายลงแขกที่มาในงานก็จะนำเอาขิงข่าตะไคร้หรือข้าวสารมาช่วยเจ้าภาพ

ผู้เป็นเจ้าของศพ อันนี้ก็ยังเป็นประโยชน์แก่เจ้าภาพและแขกที่มาในงานมากกว่าที่จะเอาพวงหรีดมากอง ๆ กันแล้วก็ต้องจ้างรถให้รถบรรทุกเอาไปทิ้งอีก ซึ่งต้องเป็นภาระแก่ทางวัดหรือทางเจ้าภาพต้องลำบากอีกต่อหนึ่ง เป็นการทำลายเศรษฐกิจของบ้านเมืองไปโดยไม่จำเป็น

ถ้าเราเอาเงินที่จะไปซื้อพวงหรีดซึ่งจะต้องเอาไปเผาทิ้งเหล่านั้นมารวบรวมไว้ หรือใส่ตู้ไว้เพื่อเป็นทุนของลูกหลานผู้ตายจะได้ใช้จ่ายศึกษาต่อไปก็ยังจะดีเสียกว่า ยังเป็นการกระทำของบัณฑิตอยู่บ้าง ดีกว่าที่จะเอาโฟมมากองทิ้ง ๆ กันไว้แล้วก็ใช้ประโยชน์ต่อไปไม่ได้ ทำอย่างไรท่านผู้อ่านจะมีโอกาสได้ชี้แจงกับญาติพี่น้องหรือเพื่อนฝูงของเราให้มีค่านิยมอันใหม่ที่ดีกว่าเก่า

ค่านิยมในการจัดงานบวชงานศพที่ฟุ่มเฟือยนี้เป็นค่านิยมที่เป็นพิษยิ่งกว่าอากาศที่เป็นพิษเสียอีก เพราะจะปลูกฝังให้ลูกหลาน ของเราต้องสิ้นเปลืองสุรุ่ยสุร่ายกันต่อไป เคยมีคนวิจัยแล้วพูดไว้ว่า **“คนที่ตายแพงที่สุดคือคนไทย”** เพียงแต่จะทำกระดูกคนให้เป็นขี้เถ้าก็หมดกันเป็นหมื่น เป็นแสนแล้ว จุดพลุจุดตะไลไฟพะเนียงเลี้ยงเหล้าเลี้ยงยากัน

ซึ่งไม่ใช่เรื่องของความสงบเลย ไม่ใช่เรื่องของพระธรรมเลย ตรงกันข้ามกลับจะเป็นเรื่องบั่นทอนธรรมะไปเสียอีก

เพราะฉะนั้น ที่เขียนมาในรูปเช่นนี้ก็มุ่งหวังที่จะกระตุ้นพวกเราพุทธบริษัท ให้เกิดค่านิยมกันใหม่ คือค่านิยมที่ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย อย่าคิดทำอะไรเพื่อจะได้หน้าได้ตา

เพราะถึงแม้เราจะจัดงานใหญ่โตหมดเป็นแสนบาท หน้าก็ยังเท่าเดิมไม่ได้ยืดออกมาเลยแม้แต่เซ็นต์เดียว ที่งอกออกมาอาจจะเป็นหน้าชื่นอกตรมเสียด้วยซ้ำไป บางคนเอานาเอาสวนไปจำนำมาซื้อเหล้าซื้อยาเลี้ยงแขกที่มาในงาน บางทีเชิญเขามาในงานมาก ๆ แล้วเลี้ยงเขาไม่ดีก็ถูกด่าถูกว่าเอาก็มีไม่คุ้มค่าที่ลงทุนไป

ถ้าเราจะเลี้ยงกันอย่างจริงจัง ต้องเลี้ยงอาหารที่ดี ๆ แล้วก็ไม่มีการลงขันหรือเก็บเงิน เลี้ยงอย่างอนาถบิณฑิกเศรษฐี ตั้งโรงทานเลี้ยงอย่างบริสุทธิ์ใจให้เขาอิ่มไม่หิวโหย นี่เราเลี้ยงกันเพื่อจะเอาเงินตอบแทนในการลงขันช่วยงาน เป็นจิตที่คิดจะค้ากำไรเกินควร คิดว่าเขาคงจะช่วยเรา ๒๐๐ หรือ ๓๐๐ บาท แต่เขากินไปเพียง ๓๐ หรือ ๔๐ บาท ซึ่งบางงานถึงกับขาดทุนไปเสียด้วยซ้ำไป

ข้าพเจ้าผู้เขียนเองถึงกับตั้งปณิธานร่วมกับคณะเพื่อนพระที่อยู่ในวัดว่า เราจะไม่ยอมไปในงานที่เขาจัดฟุ่มเฟือยเลี้ยงเหล้าเลี้ยงยา เล่นการพนันกันเป็นอันขาด

นี้เป็นปณิธานที่ข้าพเจ้าตั้งเอาไว้แล้วก็ได้ทำมาบ้างแล้ว เช่นน้องหรือหลานของข้าพเจ้าจัดงานฟุ่มเฟือยแล้วก็จะไม่ไปร่วมงานด้วยเลย หรือว่าเมื่อเราไปแล้วไปพบเข้ามีเลี้ยงเหล้าเมายาเล่นการพนันกันเราก็จะกลับทันที ทางที่จะแก้ในเรื่องนี้พระก็จะต้องช่วยกันต่อต้านหรือต่อรองกับเจ้าภาพที่จะมานิมนต์เราไปในงานบวชงานสวดงานศพ หรืองานอะไรก็ตามที่จะมีลักษณะ ฟุ่มเฟือยสุรุ่ยสุร่ายแล้วเราจะไม่ไป อย่าทำตัวเป็นโสเภณีชั้นต่ำให้เขาหิ้วไปไหนมาไหนได้ง่าย ๆ ควรจะมีข้อต่อรองกันบ้าง โสเภณีชั้นดีเขายังมีข้อต่อรอง เมาไม่เอา ดำไม่รับ แก่ไม่ยุ่ง **เราเป็นพระควรจะรักษาศักดิ์ศรีของพระไว้บ้าง** ไม่ควรจะให้เขามาหิ้วไปได้ง่าย ๆ ๒๐ บาท ๓๐ บาท ก็ไปกับเขาแล้วเดินตามต้อยๆ บางทีก็เอาไปเป็นเหมือนกับละครแก้บนสวดอะไรนิด ๆ หน่อย ๆ ก็กลับ ความจริงพระควรจะไปให้สติสัมปชัญญะพูดจากับผู้ที่มาในงานนั้น ให้ปัญญาหรือสัมมาทิฏฐิแก่เจ้าภาพบ้าง

บางงานนี้แขกที่มาขาดสติกัน อย่างน่าเกลียดจริง ๆ โดยเฉพาะแม่ครัวที่ทำหน้าที่ปรุงอาหารเลี้ยงพระเลี้ยงคนเกิดขาดสติอย่างหนัก เป็นโยมผู้หญิงแก่แล้ว มีหลานเล็ก ๆ คนหนึ่งตามมาด้วย หลานมันเห็นขนมดี ๆ มันก็อยากจะกิน จึงเกาะแข้งเกาะขายายแล้วก็พูดว่า ***“ยายกินหนม ยายกินหนม”*** โยมผู้หญิงคนนั้นก็ตวาดออกมาด้วยถ้อยคำที่หยาบคายเหมือนคนที่ไม่มีเศียรของพระธรรมสวมอยู่ที่หัวใจว่า ***“เดี๋ยวมึงค่อยแดก ให้พระฉันก่อน”*** หลานก็เงียบไปพอสักครู่ก็ร้องขึ้นมาอีกว่า ***“ยายกินหนม ยายกินหนม”*** คราวนี้ตวาดหลานอย่างแรงขาดสติกว่าเก่าซึ่งทั้งพระทั้งโยมก็อยู่กันมาก โดยตวาดออกมาว่า ***“เดี๋ยวมึงค่อยฉัน ให้พระแดกก่อน”*** นี่เป็นการขาดสติ พระพุทธเจ้าท่านตรัสกับอชิตมานพ ศิษย์ของพราหมณ์พาวรีว่า **“สติ เตสำ นิวารณำ" สติเป็นทำนบเครื่องกั้นกระแส** (ตัณหา)

ฉะนั้น เจ้าภาพไม่ควรจะทำลายสติของแขกด้วยการเลี้ยงเหล้าเลี้ยงยา ซึ่งจะเป็นการพังทำนบของผู้อื่น ให้กระแสบาปหลั่งไหลเข้าไปท่วมทับจิตใจของเขา ทำให้เกิดมีการเปล่งวาจาหยาบคายอย่างนี้

เมื่อเวลาน้ำท่วมเรือกสวนไร่นาของเรา หรือของญาติสนิทมิตรสหายของเรา เราก็ยังพยายามกั้นหรือปั้นคันทำนบไม่ให้น้ำรั่วซึมหรือไหลเข้ามาในสวนในนาของเรา **แต่ทีกระแสบาปที่จะไหลเข้ามาในหัวใจของเรา และเพื่อนของเรานั้น เรากลับไม่พยายามกั้น** แต่กลับไปไขหรือเปิดช่องให้มันไหลเข้ามาทำลายสติสัมปชัญญะ ของเราและเพื่อนของเราอย่างคนสิ้นคิด (เพราะธรรมะไม่ประพิมพ์ประพายอยู่ในหัวใจจึงคิดไม่ได้)

ในที่ชุมนุมชนหรือที่มีงานมีการต่างๆ เราควรจะมีสติกันให้มากกว่านี้ไม่ใช่ว่ามีสติน้อยกว่าเมื่อเวลาอยู่กับคนกันเองในบ้าน บางงานก็น่าสังเวชใจที่เจ้าภาพเลี้ยงเหล้าแก่บรรดาหญิงแก่ ๆ ที่ควรจะตั้งตนหรือทำตนเป็นที่เคารพกราบไหว้ของลูกหลาน แต่กลับกินเหล้าเมายาแล้วเต้นตามจังหวะเพลงหยองแหยงๆ เหมือนลิงเมาเหล้านำหน้าขบวนแห่นาคไปก็มี เดินเวียนรอบเมรุเผาศพก็ยังกินเหล้าเมายาไปด้วยก็มี

นี่แหละเป็นลักษณะที่ทำลายพระรัตนตรัยหรือตัดเศียรพระธรรมให้หลุดออกจากหัวใจของมนุษย์ คือทำลายความ

บริสุทธิ์ ทำลายสติปัญญา ทำลายเมตตาธรรมที่จะเอาไว้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่เพื่อนมนุษย์ เพราะฉะนั้น **เจ้าภาพที่เลี้ยงเหล้ายา ผู้เขียนจึงอยากที่จะขอย้ำเป็นนักหนาว่านี่คือการตัดเศียรพระธรรมทำลายพระรัตนตรัย เป็นมารศาสนาเป็นผู้ก่อการร้ายอย่างยิ่ง**ที่เราควรจะหาทางปราบปรามกันเสียบ้าง

และจะขอร้องว่าใครที่เป็นพุทธบริษัทรักพระพุทธเจ้า รักพระธรรม รักพระสงฆ์ ก่อนที่จะ...จัดงานศพงานบวช งานแต่งงานอะไรก็ตาม **ควรที่จะนึกถามพระ-พุทธเจ้าดูเสียก่อน** ว่าถ้าเราจัดงานอยู่ในรูปนี้แล้ว ถ้าพระพุทธเจ้าเสด็จมาในงานนี้มาทอดพระเนตรเห็นเราเลี้ยงเหล้ายามึนเมา มีสิ่งที่ทำให้เกิดเสียงอึกทึกครึกโครมเครื่องตนตรีอะไรต่างๆ ดังลั่นไปหมด แล้วพระพุทธองค์จะยอมรับพวกเราเข้าเป็นพุทธบริษัทของพระองค์ไหม ทั้งเจ้าภาพและแขกที่มาในงาน ?

ผู้เขียนเคยไปในงานอย่างนี้หลายงานแล้ว บรรยายธรรมไม่ได้ แล้วก็มีความ...สลดสังเวชใจต่อผู้ที่จัดงาน

เขาทำให้ผู้ที่มาในงานนั้นเสียสติสัมปชัญญะ แล้วเข้ามารบกวนผู้ที่ทำหน้าที่หล่อเศียรพระธรรมสวมเข้าไปที่หัวใจของแขกเหรื่อที่มาในงานนั้น ถ้างดเลี้ยงไม่ได้ ก็ควรที่จะกันคนพวกนี้ออกไปให้ไกลจากที่จะแสดงธรรมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อไม่ให้เขามีโอกาสเข้ามารบกวนผู้แสดงธรรมหรือผู้ฟังได้

ในงานกุศลงานพิธีอะไรต่าง ๆ นั้น เป็นโอกาสดีมากในการหล่อเศียรพระธรรมสวมเข้าในหัวใจของคน เจ้าภาพควรนิมนต์พระหรือเชิญฆราวาสที่มีความรู้ในทางนี้ เรียกง่าย ๆ ว่า เชิญผู้ที่ทรงคุณวุฒิคุณธรรมมาพูดเพื่อให้เกิดข้อคิดเตือนใจซึ่งกันและกัน ไม่ใช่ว่าปล่อยให้มีกันแต่พิธี ๆ แล้วก็เลิกลากันไป **หรือมีแต่พระพุทธกับพระสงฆ์แต่พระธรรมหายไปอย่างนี้**

ข้าพเจ้าผู้เขียนเคยได้ไปในงานต่าง ๆ มาหลายงานจนกระทั่งเวลานี้รู้สึกเบื่อไม่อยากจะรับนิมนต์ไปงานไหน ๆ บวชมาก็นานเป็นเวลา ๑๒ ปี เพิ่งจะเคยมีงานตามบ้านที่เป็นเรื่องประทับใจอยู่งานเดียวเท่านั้นเอง คือมีอุบาสกคนหนึ่งบ้านอยู่จังหวัดฉะเชิงเทราได้มีจดหมายมานิมนต์ข้าพเจ้าว่า ขอ

ให้พระคุณเจ้าได้ไปฉันเพลที่บ้านของกระผม แล้วเตรียมไปบรรยายธรรมเรื่องอายตนะหกให้พวกกระผม ซึ่งเป็นฆราวาสอยู่ครองบ้านครองเรือนได้ฟังเรื่องนี้กัน ไม่ต้องสวดมากสวดมนต์นิดหน่อยก็พอ แต่บรรยายให้มาก **ผู้เขียนบวชมาก็เป็นเวลาหลายปีเพิ่งจะพบคนที่เป็นพุทธบริษัทที่แท้จริงเข้าใจนำเอาศาสนธรรมเข้ามาแทรกในศาสนพิธีได้อย่างดี**

อย่างที่สภาคิดจะทำบุญให้กับพวก ส.ส. ที่ตายกันมากในตอนนั้น ***ก็คิดทำกันแต่นิมนต์พระไปสวดและฉันกับพรมน้ำมนต์ โดยไม่คิดเอาเนื้อมนต์ คือคำสอนของพระพุทธเจ้าเข้าไปขับไล่ผีที่สิงอยู่ในหัวใจของพวก ส.ส. บางคน เช่นผีบ้ากาม บ้าการพนัน ลำพังแต่น้ำมนต์ไล่ไม่ออกหรอกพวกผีมันด้าน*** ผู้เขียนเคยถามพระผู้ใหญ่ที่เป็นนักสั่งสอนธรรมะว่าเคยไปแสดงธรรมะให้พวก ส.ส. ในสภาฟังกี่ครั้งแล้ว ท่านบอกว่ายังไม่เคยเลย เลยมี ส.ส. หัวขาด (ขาดจากธรรมะ) เดินลงเหวแห่งกามและเหวแห่งการพนันเลยเดินชนมีดชนปืนตายไปก็มี

ฉะนั้นเจ้าภาพที่จะจัดงานต่าง ๆ อยากจะให้คนมีธรรมะสวมอยู่ที่หัวใจมีเศียรของพระธรรมสวมอยู่ที่หัวใจไม่หลุดออกไปมากกว่านี้ ก็ควรที่จะถือเอาเรื่องของธรรมะเป็นใหญ่ **เดี๋ยวนี้เราจัดงานเอาพระพุทธรูปไปตั้งนิมนต์พระสงฆ์ไปสวด แต่ธรรมะไม่ค่อยได้มีโอกาสเชิดหน้าชูตา**

เราน่าจะเอาธรรมะเป็นเครื่องเปิดโรงหรือเบิกโรงทุกๆ งานไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งอยากจะขอแสดงความคิดเห็นอีกอย่างหนึ่ง คืองานฝึกลูกเสือชาวบ้านกันนี้เป็นเรื่องที่น่าเศร้าที่***เราประกาศกันว่าเราจะทำเพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ประชุมกันสามวันสี่วัน แต่ให้เวลาแก่ศาสนาหรือพระธรรมเพียงนิดเดียว*** มันควรที่จะให้ศาสนธรรมในวันแรก พระจะได้ไปชี้แจงแสดงธรรม ให้สติว่าเรามาประชุมกันเพื่อความสามัคคีทำบ้านเมืองให้อยู่รอดปลอดภัย

ฉะนั้นต้องระวังให้ดีว่าสามัคคีกับคลุกคลีกันจนกระทั่งมีเรื่องราวฉาวโฉ่ทางโลกีย์กันขึ้นมานี้มันจะลำบาก มันจะไม่มั่นคง ครอบครัวจะแตกแยก พระจะได้ชี้แจงว่าเรามาเพื่อความสามัคคีกันนะไม่ใช่คลุกคลีกัน ควรจะให้พระไป

ตั้งแต่วันแรกไม่ใช่ให้ไปในวันสุดท้ายที่เขาเพลียกันเต็มทีแล้ว พอพระไปถึงก็หลับคอพับอยู่แล้ว เป็นเรื่องที่น่าเศร้า

อย่างที่คนโบราณบอกไว้ว่าต่อไปนี้ศาสนาจะเสื่อมลง คนที่เข้ามาบวชก็จะเหลืออยู่แต่ผ้าเหลืองน้อยห้อยหูเท่านั้นก็เป็นนักบวชได้แล้ว แต่เขามีความหมายลึกซึ้ง ***เขาไม่ได้หมายความว่าคนที่จะบวชเพียงเอาผ้าเหลืองมาห้อยหูก็เป็นพระแล้ว แต่เขามีความหมายลึกไปกว่านั้นว่า ต่อไปนี้คนจะเสื่อมจากศาสนา เพียงแต่เอาพระไปประดับประกอบพิธีอะไรนิด ๆ หน่อย ๆ เหมือนเอาผ้าน้อยไปห้อยหูคือ ไปห้อยอยู่นิดเดียว*** เอาเรื่องของธรรมะเรื่องของศาสนาไปเกี่ยวห้อยอยู่กับการฝึกอบรมอะไรนิด ๆ หน่อยๆ ในพิธีงานอะไรอื่น ๆ ก็เหมือนกันเอาธรรมะไปไว้นิด ๆ หน่อยๆ ทำกันแต่เพียงพิธี เห็นพระเป็นละครแก้บนไปได้

เคยมีอยู่งานหนึ่ง ผู้เขียนจะไปเทศน์ทำขวัญนาค ปรากฏว่างานนี้ทั้งแม่ครัวทั้งกลองยาวดังกันลั่นไปหมด ผู้เขียนจะไม่เทศน์อยู่แล้วแต่เจ้าภาพก็บอกว่าขอนิมนต์ท่านขึ้นเทศน์เถิด ก็เลยบอกไปว่าคงจะไม่ไหวหรอกเสียงดังเหลือเกิน

เขาก็บอกว่าถ้ายังงั้นเจ้าภาพเขาจะบอกให้พวกนั้นหยุด เขาก็ประกาศว่า เอ้าแม่ครัวกลองยาวขอหยุดสักยี่สิบกว่านาทีให้พระท่านบรรยายธรรมสักเดี๋ยวค่อยเล่นกันต่อ นี้กำหนดเวลาให้พระนิดเดียวให้ศาสนานิดเดียวให้ธรรมะนิดเดียว ทำงานกันวันหนึ่งตั้งสิบกว่าชั่วโมงยี่สิบกว่าชั่วโมง

การฝึกการอบรมการประชุมอะไรกันต่าง ๆ ก็ตามควรจะให้พระนี้เบิกโรงเปิดโรงก่อน ไม่ใช่ให้พระไปในวันสุดท้ายที่เพลียกันงอมกันเต็มทีแล้วถึงขนาดหลับคอยอยู่แล้ว จะเอาเศียรของพระธรรมเข้าไปสวมได้อย่างไร เพราะว่าเนื้อเดิมมันผุมันแตกมันบิ่น มันทรุดไม่เหมาะในการที่จะเอาเศียรไปต่อหรือไปสวมให้แล้ว ก็เหมือนกับคนที่ง่วงง่อยม่อยหลับไปแล้ว ไปสวมมันก็ไม่ติด

ฉะนั้น**ควรที่จะให้ธรรมะเข้าไปเบิกโรงไว้ทุก ๆ งาน** เจ้าภาพก็เหมือนกันก่อนที่จะจัดงานนั้น ควรที่จะมาปรึกษาพระฟังข้อคิดเห็นจากพระเสียก่อน ไม่ใช่ว่าไปจัดงานไว้เรียบร้อยแล้วสั่งเหล้าไว้เท่านั้นเท่านี้ แล้วจึงไปนิมนต์พระควรที่จะไปปรึกษาพระเสียก่อน แล้วจะได้มาวางรูปงานได้ถูกต้อง สมกับความเป็นพุทธบริษัทที่แท้จริง

เพราะฉะนั้นต่อไปนี้หวังว่าเพื่อน พุทธบริษัททั้งหลาย คงจะได้ข้อคิดกันใหม่ **เกิดค่านิยมกันใหม่** อย่าไปปรึกษากับพวกที่เห็นแก่กินแก่สนุกสนานเลย พวกนั้นเป็นพวกผีพวกมารพวกซาตานที่แฝงเข้ามา ไม่ใช่พวกพุทธบริษัท **เราควรจะปรึกษากับพระพุทธเจ้าก่อนทุก ๆ งานไป** เพื่อจะได้จัดงานให้เป็นงานของพุทธบริษัทได้อย่างแท้จริง

ศาสนิกในศาสนาอื่นเขาจะได้ไม่เอาไปโจมตี หรือว่าร้ายได้ ว่าพวกเราเป็นพุทธบริษัทที่งมงายฟุ่มเฟือยมีค่านิยมเลวกันเหลือเกิน ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงมาก เพราะกำลังจะเกิดแนวโน้มที่เรียกว่าอุบาทว์ก็ได้ ขัดแย้งต่อธรรมะหรือศาสนาเหลือเกิน คือ***งานศพจัดให้มีการกินเลี้ยงแล้วจัดให้มีมอญรำมีอะไรต่างๆ มาสลับฉากกับพระที่สวดแต่ละจบ มารำกันต่อหน้าพระซึ่งทำให้ไม่เกิดความสงบรำงับจากราคะกิเลส แต่ปลุกเร้าให้เกิดกิเลสกันมากขึ้น ทำให้พระสงฆ์องคเจ้าอยู่ไม่ติดวัดติดวาต้องสึกหาลาเพศไปเพราะความยั่วยวน***

งานไหนก็ตามที่เจ้าภาพชอบจัดนางรำเข้ามาในงานซึ่งมันเป็นการทำลายธรรมะในจิตใจของเพื่อนพุทธบริษัท ของเราไปด้วย

ที่น่ากลัวอย่างหนึ่งก็คือการจัดกินเลี้ยงกันในงานศพซึ่งเวลานี้ได้เกิดขึ้นแล้ว ก็ในเขตภาคกลางเรานี่แหละ คือในงานศพมีการกินเลี้ยงในเวลาเผาศพด้วย เขาจะนิมนต์พระไปก่อนทำพิธีสวด บังสุกุล ซึ่งเวลานั้นยังมีคนไม่มากนัก พอเสร็จพิธีพระก็กลับไป ญาติโยมก็มาเผาศพกันในระยะ ๔ โมง ๕ โมงเย็น เสร็จจากเผาศพก็มาลงขันหรือกินเลี้ยงกันเลย ซึ่งในเวลานั้นไม่มีพระอยู่แล้ว ในเวลาพระมาคนไม่มี แต่ในเวลาคนมีพระกลับไปหมดแล้ว

มากินเหล้ากินเลี้ยงกันนี้เป็นเรื่องที่น่ากลัวมาก ซึ่งในสายตาของคนอื่น ๆ เขาอาจจะไม่รู้สึกกันก็ได้

บางแห่งถึงกับมีการซื้อศพเอาไว้สำหรับเล่นการพนันก็มี เมื่อมีคนตายญาติสวดศพได้สองคืนสามคืน พวกที่

มีหัวในการพนันก็มาซื้อศพไว้สวดต่อไป แล้วก็รับถวายพระ ให้รีบสวด ๆ แล้วกลับวัดไป แล้วก็ตั้งวงเล่นไพ่ เล่นไฮโลเล่นโปเล่นถั่วกันไป อย่างนี้แหละเป็นค่านิยมที่เลวจะทำให้เกิดหายนะขึ้น

เคยได้ยินมาว่าที่แห่งหนึ่งตามงานศพถ้ามีการเล่น การพนันกันแล้วก็ไม่มีตำรวจมายุ่ง อยู่ต่อมาเป็นเวลานานพวกนักพนันรอกันว่า เมื่อไหร่จะมีคนตายสักที จะได้มาเล่นการพนันกันให้สนุกมือ ***แต่ก็ไม่มีใครตาย พวกเขาเลยต้องแอบไปยิงคนแก่ ๆ ให้ตายลงแล้วก็มาเฝ้าศพเป็นเพื่อนศพเล่นการพนันกันไป***

นี่แหละแทนที่พิธีกรรมทางศาสนาจะช่วย ส่งเสริมการต่อเศียรพระธรรม แต่กลับกลายเป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยแก่การตัดเศียรพระธรรมไป ตัดพระธรรมออกจากคนมากขึ้น ๆ ก็คงจะมีหัวไม้หัวขโมย หัวการพนันหัวขี้เหล้าเมายาเข้ามาสวมแทน ก็เลยทำให้ต้องเดือดร้อนนอนทุกข์หาความสุขไม่ได้กันไปเกือบจะทั้งเมือง

๖. การเข้าใจผิดว่าผู้ชี้ขุมทรัพย์เป็นผู้มาด่าให้เจ็บใจ

ข้อต่อไปเกี่ยวกับการตัดเศียรพระธรรม ในข้อนี้อาจจะเป็นส่วนที่เป็นนามธรรมที่ลึกซึ้งสักหน่อย คือการเข้าใจผิดคิดว่าผู้ที่มาชี้ขุมทรัพย์ให้นั้นเป็นผู้ที่มาด่าว่าให้เจ็บใจ คือในปัจจุบันนี้มีความคิดเห็นที่เป็นมิจฉาทิฏฐิกันมากขึ้น คนในสมัยก่อนที่ว่าเห็นกงจักรเป็นดอกบัว คือเห็นชั่วเป็นดีนั้นยังพอประมาณ แต่**เดี๋ยวนี้กำลังจะเห็นดีเป็นชั่วไปแล้ว** เห็นพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่พระมาชี้แจงให้ออกจากโทษอันร้ายเลวทราม กลับมองเห็นว่าเป็นผู้ที่มาด่าว่าให้เจ็บใจ

อยากจะยกตัวอย่างถึงพระดำรัสของพระพุทธองค์ พระองค์ทรงตรัสกับพระอานนท์ว่า

“อานนท์ ! เราไม่พยายามทำกะพวกเธอ อย่างทะนุถนอมเหมือนพวกช่างหม้อทำ แก่หม้อที่ยังเปียก ยังดิบอยู่ อานนท์ ! เราจักขนาบแล้ว ขนาบอีกไม่มีหยุด

อานนท์ ! เราจักชี้โทษแล้วชี้โทษอีก ไม่มีหยุด ผู้ใดมีมรรคผลเป็นแก่นสาร ผู้นั้นจักทนอยู่ได้.” *(พระไตร*ปิฎกเล่มที่ ๑๔)

ในที่แห่งหนึ่งพระองค์ทรงตรัสว่า ***“คนเรา ควรมองผู้มีปัญญาใด ๆ ที่คอยชี้โทษ คอยกล่าวคำขนาบอยู่เสมอไป ว่าคนนั้นแหละ คือผู้ชี้ขุมทรัพย์ละ ควรคบบัณฑิตชนิดนั้น, เมื่อคบหาบัณฑิตชนิดนั้นอยู่ ย่อมมีแต่ดีท่าเดียว ไม่มีเลวเลย.”*** (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๕)

อันนี้จะเห็นได้ชัดว่าคนที่เป็นบัณฑิตมีแก่นสาร จะมองเห็นผู้ที่มาคอยขนาบชี้โทษชี้ทางให้ออกจากความ ชั่วร้ายขนาบแล้วขนาบอีก คือการมาแสดงธรรม ก็เพื่อจะให้หลุดออกจากความชั่วร้าย แต่คนปัจจุบันนี้ จำนวนไม่น้อยที่มีการเข้าใจผิด คิดว่าพระมาแสดงธรรมนั้นเป็นการมาด่ามาว่าเรา

มีเรื่องขำๆ ที่เกิดขึ้นแต่ขำไม่ออก คือว่ามีคนไปฟังธรรมกันที่ศาลาในขณะที่พระกำลังแสดงธรรมมากมาย มีคนเมาคนหนึ่ง เมื่อพระเทศน์ไปถึงตอนที่ว่าเหล้าไม่ดีบุหรี่

ไม่ดีทำให้เสียทรัพย์ทำให้ขาดความละอายทำให้สติปัญญาเสื่อม มันเป็นน้ำแห่งความเสื่อมเราไม่ควรเสพอะไรเหล่านี้ ปรากฏว่าคนเมาคนนั้นก็กระแทกแก้วเหล้าเสียงดังปัง แล้วก็โวยวายออกมาว่า ***“พระอะไรด่าทั้งกัณฑ์”*** ขณะที่พระกำลังเทศน์อยู่ พูดออกมาอย่างนี้ทีเดียว เสร็จแล้วก็เดินกลับไปบ้าน เมื่อไปถึงบ้านเมียก็ด่าใหญ่ว่า ***“ให้เอาเงินไปซื้อยาให้ลูกกินก็เอาไปซื้อเหล้ากินหมด”*** พอถูกด่าหนักเข้า ๆ ก็ร้องออกมาว่า ***“เฮ้อ ! เรานี่มันซวยจริง ๆ วันนี้ ไปที่วัดก็โดนพระด่า มาที่บ้านก็ถูกเมียเทศน์”*** ดูเอาเถิด ฟังเป็นไปอย่างนั้น คือฟังพระที่เทศน์กลายเป็นด่า ฟังเสียงเมียด่าว่าเป็นเสียงเทศน์ นี้คือมิจฉาทิฏฐิหรือความเห็นผิดที่ทำให้พระธรรมสวมลงไปไม่ได้

ข้าพเจ้าเองเคยไปบรรยายธรรมกับครูบาอาจารย์หลาย ๆ แห่ง ครูบาอาจารย์เหล่านั้นก็มักจะพูดออกมาในลักษณะอย่างนี้ ว่าข้าพเจ้าเป็นคนปากร้ายดีแต่ด่าอะไรเหล่านี้เป็นต้น **น่าจะคิดว่าเป็นการชี้ขุมทรัพย์ให้ก็จะดีเสียกว่า** เพราะคนเราที่จะมาด่ากันนั้นมันต้องโกรธกันมาก่อน ขัดเคืองกันมาหรือขัดผลประโยชน์กันมา ทั้ง ๆ ที่

ข้าพเจ้ากับผู้ฟังก็ยังไม่เคยรู้จักกันมาเลย โคตรตระกูลของเราก็ไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งกันมาเลย แล้วเรื่องอะไรเราจึงจะมาด่ากัน

การที่จะมาพูดชมยกย่องสรรเสริญกันนั้น ใคร ๆ ก็พูดเป็นกันทั้งนั้น แต่เราควรจะพูดในลักษณะที่ทำให้กิเลสกะเทาะหลุดออกไป ให้ความชั่วร้ายหลุดออกจากจิตใจของเราไป บางแห่งที่ข้าพเจ้าเคยไปบรรยายคือที่วิทยาลัยครูแห่งหนึ่ง ถึงกับมีครูพูดออกมาดัง ๆ ว่า ***"การบรรยายธรรมอย่างท่านนี้ ไม่ใช่พุทธสาวก เพราะว่าพระพุทธเจ้าหรือพุทธสาวกย่อมแสดงธรรมนุ่มนวลพูดจาเป็นที่รื่นหูคนฟังเสมอ"***

ข้าพเจ้าก็ไม่ได้โต้ตอบอะไรให้เป็นที่ก่อการทะเลาะวิวาทกัน แต่ได้ยกตัวอย่างให้ผู้ฟังที่นั่งฟังต่อไปว่า พระ-พุทธเจ้าท่านมีการแสดงธรรมถึง ๓ วิธีคือ**วิธีนุ่มนวล, วิธีที่เฉียบบาด เข้มแข็ง, กับวิธีที่เฉียบขาดและนุ่มนวลผสมกัน** เหมือนอย่างนายเกสีนักฝึกม้าที่ใช้ฝึกม้าก็ใช้ทั้งสามวิธีนี้... (พระไตรปิฎกเล่มที่ ๒๑)

เขาหาว่าผู้เขียนนี่ไร้ความเมตตา แสดงธรรมไม่เมตตาต่อคนที่มาฟัง การเมตตานั้นไม่ใช่ว่าเป็นเรื่องที่จะต้องพินอบพิเทาลูบหลังลูบไหล่กันเสมอไป สมมุติว่ามีคน ๆ หนึ่งแขนเน่าแล้วหมอตรวจดู ว่าถ้าไม่ตัดออกแค่ข้อศอก ก็จะต้องเน่าหมดทั้งตัว คุณหมอก็จะต้องเมตตาโดยเอามีดเชือดลงไป ที่แขนของคนไข้ ให้ขาดด้วยความเมตตาแต่เฉียบขาด

ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงอยากจะชี้ให้เห็นว่าพระพุทธเจ้าท่านก็แสดงธรรมทั้งแบบนิคคัยหะและปัคคัยหะ คือวิธีนุ่มนวลและวิธีแผ่สีหนาท เช่นในอัคคิขันธูปมสูตร (พระไตรปิฎก-เล่มที่ ๒๓) ภิกษุจำนวน ๑๘๐ รูป เมื่อฟังธรรมของพระพุทธเจ้าจบลง ก็กระอักเลือดออกมา ๖๐ รูป ลาสึก ๖๐ รูป และสำเร็จเป็นพระอรหันต์ ๖๐ รูป อย่างนี้ก็มี

นี้แสดงว่า**พระพุทธองค์บางครั้งแสดงธรรมอย่างเฉียบขาดและจริงจังแบบแผ่สีหนาท** ถ้าเป็นคนที่ไม่เสียหายหรือเหมือนกับวัวที่หลังไม่ค่อยจะเรียบร้อยก็จะไปเจ็บใจทำไม จะเห็นได้ว่าคนที่เกลียดพระพุทธเจ้าในการที่พระ-

องค์ชี้โทษชี้ขุมทรัพย์ให้ ก็เห็นเป็นด่าว่า เช่นหลวงตาสุภัททะ เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพานใหม่ ๆ มีภิกษุที่เป็นปุถุชนยังหนุ่มอยู่ พากันคร่ำครวญร้องไห้ร่ำไรรำพันถึงพระองค์ว่าต่อนี้ไปใครเล่าจะคอยว่ากล่าวตักเตือนเรา แต่หลวงตาสุภัททะกลับมาปลอบบอกว่าอย่าร้องไห้ไปเลย ที่พระองค์นิพพานไปเสียนั้นดีแล้ว ถ้ายังมีชีวิตอยู่ก็จะคอยบ่นคอยว่าคอยด่าเราอยู่บ่อย ๆ ทำให้พวกเราจะกระดิกกระเดี้ยทำอะไรบ้างก็ไม่ได้ ท่านนิพพานไปเสียได้ก็ดีแล้ว

นี้แสดงให้เห็นชัดว่า***พระศาสดานั้น ทรงทำหน้าที่ชี้ขุมทรัพย์คอยขนาบ ลูกศิษย์หรือสาวกให้อยู่ในกรอบในวินัยที่ดีต้องคอยชี้คอยขนาบอยู่เรื่อย*** สำหรับสาวกหรือคนพาลเท่านั้นที่จะมองเห็นว่าท่านด่าท่านว่า แต่ส่วนสาวกที่ดีหรือมีแก่นสารอยู่ในหัวใจ หรือคนที่ไม่มีความชั่วร้ายเสียหายก็จะมีแต่ปีติปราโมทย์

เหมือนครูบาอาจารย์ในปัจจุบัน บางคนก็จะมองเห็นว่าท่านชี้ขุมทรัพย์ แต่ถ้าเป็นคนพาลเมื่อถูกเตือนดี ๆ ก็โกรธกลายเป็นมาด่ามาว่าให้เจ็บใจ พระธรรมจึงสวมเข้าไปไม่

ติด เพราะคนพวกนี้เอี้ยวคอหนีไปเสีย คือมีตัวตนจัดที่จะไม่ยอมรับฟังอะไรใครได้ ข้าพเจ้าเองบางครั้งไปบรรยายธรรมกับครูบาอาจารย์ จึงใช้วิธีสั่งว่า **“เอ้า ! ลุกขึ้น นั่งลง ยืน มานั่งข้างหน้า”** ปรากฏว่าถูกบรรดาครูบาอาจารย์เหล่านั้นเขียนในใบประเมินผลว่า ***“ท่านนี้พูดอะไรก็พอจะฟังได้ แต่ท่านไม่มีมารยาทในการที่จะมาสั่งครูให้ลุกให้นั่งให้ยืน”***

ถ้าเราจะมาคิดกันบ้างว่า ในชั่วโมงนี้พระมาบรรยายให้ครูฟังก็คือเป็นผู้สอน ครูเป็นผู้ฟังหรือเป็นลูกศิษย์เหมือนอย่างครูที่มาสอนนักเรียนที่มาฟังหรือมาเรียน เราก็จะต้องเรียกลูกศิษย์ให้มานั่งข้างหน้าอย่าให้นั่งไกลเกินไปนักจะได้รับบทเรียนไปด้วยดี แต่เดี๋ยวนี้เป็นเรื่องที่น่าเศร้าที่เพียงแต่บอกให้มานั่งข้างหน้าก็ยังไม่มีใครเขยิบมา แล้วก็ยังหาว่าพระบังคับฝืนใจอะไรอย่างนี้เป็นต้น

เพราะฉะนั้นต่อไปนี้ ใครที่เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ ควรจะไปดูเหตุการณ์เกี่ยวกับลูกน้องของตนบ้าง ว่าจะแก้ไขกันอย่างไร เวลาเรียกมาฟังธรรมนั้นไม่มีใครอยากจะมานั่งข้างหน้า

การเรียกเด็กเข้าห้องประชุมฟังธรรมยังเรียบร้อยมากกว่าครูบาอาจารย์ที่มีความแข็งกระด้าง มีทิฏฐิมี ego อะไรยากกว่าที่จะเรียกเด็กเข้าห้องเสียอีก นี้ไม่ใช่ว่าผู้เขียนจะมีเจตนาจ้วงจาบครูบาอาจารย์ไปเสียหมด แต่ส่วนใหญ่ที่พบเห็นมานั้นมันเป็นอย่างนี้ มีอยู่บ้างไม่มากนักที่สนใจมานั่งข้างหน้า บอกเพียงสองสามครั้งก็ลุกมาง่าย ๆ

ครั้งหนึ่งข้าพเจ้า เคยไปบรรยายธรรม ที่กรุงเทพ ฯ ผู้ที่เป็นหัวหน้าในการจัดการอบรมครั้งนั้นเรียกถึงแปดครั้งยังไม่มีครูบาอาจารย์ขึ้นมานั่งข้างหน้าเลย บางคนอ้างว่าถ้าไปนั่งข้างหน้าเดี๋ยวถูกพระด่า อย่างนี้ก็มี นี้เป็นลักษณะของคนที่จะต้องมีหัวขาดจากธรรมะตลอดไป คือมองไม่เห็น ไม่ใช่ดวงตาของคนที่เห็นธรรม คนที่มีดวงตาเห็นธรรมหรือมีธรรมะ สวมเข้าไปในหัวใจจะต้องมองเห็น ว่าการชี้ให้เห็นโทษร้ายนั้นเป็นการมาชี้ขุมทรัพย์ให้เรา ฉะนั้นเราควรให้เด็กของเราได้รับการศึกษาไปเสียแต่เบื้องต้นเปลี่ยนค่านิยมกันใหม่เปลี่ยนความรู้สึกกันใหม่ ว่าการที่มีใครมาชี้ขนาบโทษให้เราออกจากความชั่วร้ายนั้นคือผู้มาชี้ขุมทรัพย์

ไม่ใช่มาด่า พระเพียงดุด่าว่าเตือน โจรนั้นดุร้าย ***คำว่า ดุร้าย กับคำว่าดุด่าว่าเตือนไม่เหมือนกัน หรืออย่างคำว่าติเพื่อก่อกับคำว่าติเพื่อทำลายนี้ก็มีความหมายที่แตกต่างกันออกไป*** ถ้าเรามีความเข้าใจกันอย่างนี้แล้วก็เรียกว่าเรามีการเตรียมใจในการที่จะมีพระธรรมสวมต่อที่หัวใจได้ง่ายขึ้น ไม่เอี้ยวคอหลบหนีไปด้วยความแข็งกระด้างอย่างนั้น ดังนั้นอย่าไปนั่งข้างหลังในการฟังธรรมต่อเศียรพระธรรมเลย

๗. การเอาความสนุกสนานมาปิดบังความสลดสังเวช

ข้อต่อไปคือข้อว่า การเอาความสนุกสนานมากลบเกลื่อนความสลดสังเวชในธรรมให้หมดสิ้นไป ในงานพิธีทางศาสนา เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญเหมือนกัน แต่ว่าได้เขียนในข้อการทำลายสติสัมปชัญญะ มากแล้วคงจะไม่ต้องพูดในข้อนี้มากนัก คืออยากจะเน้นให้เห็นว่า ***เจ้าชายสิทธัตถะท่านเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมาได้ ในขั้นแรกที่ออกบวชก็***

เพราะมีสิ่งกระตุ้นคือเห็นความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย แล้วเกิดความสลดใจ แล้วจึงทรงออกบรรพชา แสวงหาโพธิญาณ และสามารถตรัสรู้ พระสัมมาสัม-โพธิญาณได้

ก็เห็นชัดแล้วว่า ความแก่ ความเจ็บ ความตาย ทำให้พระองค์ทรงออกแสวงหาโมกขธรรม ขณะนี้เป็นที่น่าเศร้าใจที่เราเอางานที่ควรจะมีความสลดสังเวช ทำให้เบื่อหน่ายคลายกำหนัด เช่นในงานศพอะไรต่าง ๆ ที่เพื่อนร่วมทุกข์เกิดแก่เจ็บตายของเราได้ล้มหายตายจากไป ควรที่จะเกิดความสลดสังเวชใจ แต่กลับไม่เป็นเช่นนั้น กลับมีงานที่ทำให้เกิดความอึกทึกครึกโครมวุ่นวาย โดยการที่เอาสิ่งสนุกสนานมากลบเกลื่อน มาร้องรำทำเพลงหน้าศพอะไรต่าง ๆ

บางงานอาตมาเคยพบอยู่งานหนึ่ง เขาทำงานเผาศพผู้ที่เป็นแม่ของเขา บรรดาผู้ที่เป็นลูกได้จัดให้มีปี่พาทย์ลาดตะโพนเต็มไปหมด ดังกระหึ่มจนฟังเกือบไม่รู้เรื่องว่าอะไรเป็นอะไร จะปรึกษาพูดจาอะไรกันในงานนั้นเกือบจะไม่รู้เรื่องอย่างนี้เขาเรียกว่าเอาสิ่งเหล่านี้ มากลบเสียง พระธรรมจน

หมด จะพูดจาปราศรัยกันในเรื่องของพระธรรมบ้างไม่ได้เลย ทำให้ความสลดสังเวชหายไปหมด

ในหลักธรรมท่านก็ยังบ่งชัดเอาไว้ว่า ***“เมื่อเราเห็นความแก่ ก็จะทำให้บรรเทาความเมาในวัยเสียได้ เมื่อเราเห็นความเจ็บ ก็จะทำให้บรรเทาความเมาในความไม่มีโรคเสียได้ และเมื่อเราเห็นความตาย ก็จะทำให้บรรเทาความเมาในชีวิตเสียได้”*** อย่างนี้ การปิดบังธรรมสังเวชที่ควรจะเกิดมีขึ้นในใจคนนั้น ก็จะทำให้เขามัวเมาลุ่มหลงสนุกสนานดิ้นพลาดกันในงานต่าง ๆ มากขึ้น

ในงานศพบางงานที่เป็นงานศพแท้ ๆ ยังมีเต้นดีสโก้ยังมีการดิ้นการเต้นกันทำให้พระธรรมหวั่นไหวสั่นคลอนล่วงหล่นไปหมด ***เพราะฉะนั้นจึงถือว่าการเอาสิ่งสนุกสนานมากลบความสลดสังเวช ในธรรมนี้เป็นเรื่องที่น่าเศร้าใจเป็นบาปอย่างใหญ่หลวงอยู่ เหมือนกัน***

ผู้เขียนเคยได้รับนิมนต์ จากโยมแก่ ๆ คนหนึ่งให้ไปเทศน์ทำขวัญนาค และให้เอาสไลด์ภาพยนตร์ธรรมะไปฉายด้วย ***แต่ผู้เขียนมีข้อแม้ว่าต้องไม่มีการเล่นชนิดที่เป็น***

ข้าศึกต่อกุศลอย่างอื่น ๆ จึงไปให้ โยมคนนั้นก็รับปากอย่างเรียบร้อย ครั้นอยู่ต่อมาไม่กี่วันโยมคนนั้นก็มาบอกคืนด้วยเหตุผลว่าพวกลูกหลานต้องการจะมีหนังจอผ่าโลก นี้ขนาดมาสั่งหล่อเศียรพระธรรม แล้วพอไปพบหัวหนังหัวละครเข้าก็ถอดเศียรพระธรรมทิ้งเสียเลย เอาหัวของความสนุกเข้าไปสวมแทนเสียนี่

การที่มีงานรื่นเริงสนุกสนานกันในวัด แล้วพระที่จะทำหน้าที่เล่าเรียนศึกษาพระธรรมวินัยที่มีจิตใจไม่มั่นคงก็ต้องออกมาดูมาสนุกสนานกับเขาด้วย

เมื่อเร็ว ๆ นี้มีข่าวว่ามีเจ้าภาพผู้หนึ่งไปจัดงานศพที่วัดแล้วก็มีหนังมีละครแล้วก็มีพระออกไปดูกันมากมาย **เลยเป็นเหตุให้มารศาสนาได้โอกาส** เลยเข้าไปโจรกรรมตัดเศียรพระพุทธรูป ลักพระพุทธรูปของเก่าอายุ ๗๐๐-๘๐๐ ปีที่จังหวัดหนึ่ง ผู้อ่านก็คงจะได้ยินข่าว อันนี้แหละตัวอย่างของสิ่งยั่วยวนชวน สนุกสนานที่ชาวบ้าน เอาเข้ามาในวัดแล้วก็ทำให้พระคุณเจ้าที่ยังมีจิตใจไม่มั่นคงต้องหวั่นไหว จนกระทั่งเกิดเรื่องเสียหายขึ้นภายในวัดดังที่กล่าวมาแล้ว เมื่อพระ

ธรรมถูกตัดเศียรไปก็เลยทำให้พระพุทธรูปต้องถูกตัดเศียรไปจริงๆ ด้วย

นี่จะเห็นได้ว่า พวกเรากำลังสูญเสียอุดมคติหรือความมั่นคงในพระศาสนาของเรา บางงานมีการจุดพลุจุดตะไลกันสนั่นหวั่นไหวในงานศพ ***มีอยู่ งานหนึ่ง จุดแล้วมันไม่วิ่งขึ้นไปข้างบน แต่กลับวิ่งไล่ชนคนข้างล่างผ้านุ่งผ้าถุงไหม้ไปตาม ๆ กัน เกิดทุกข์เกิดโทษเกิดความโกลาหลวุ่น-วายกันไปหมด คนก็มีแต่ความฟุ้งซ่านพล่านไป ไม่มีสมาธิไม่มีความสงบอะไรเลย***

นี้เรียกว่าทำให้ธรรมะต้องสูญสิ้นไป แทนที่มีคนตายคนหนึ่งจะเกิดความสลดสังเวชใจเบื่อหน่ายคลายกำหนัดไม่มัวเมาในวัยในชีวิตในความเป็นหนุ่มเป็นสาว แทนที่จะมานั่งนึกนั่งคิดถึงความตายให้เกิดความเบื่อหน่ายคลาย-กำหนัดอย่างที่มีคำกลอนว่า

ระลึกถึง ความตาย สบายนัก
มันตัดรัก ตัดหลง ในสงสาร
บรรเทามืด โมหันต์ อันธกาล
ทำให้หาญ หายสะดุ้ง ไม่ยุ่งใจ

แต่นี่พวกเรากลับมาต้องหวั่นไหวกับการจุดพลุจุดตะ-ไลไฟพะเนียง กับมหรสพต่าง ๆ บางทีจุดดังแรง ๆ ทำให้กระเบื้องวัดต้องล่วงหล่นลงมา กระจกที่ติดหน้าบันติดช่อฟ้าใบระกาล่วงหล่นลงมา เป็นการทำลายวัตถุทางศาสนายิ่งกว่าผู้ก่อการร้ายหรือ ผกค. ที่ไหนเสียอีก

เดี๋ยวนี้เขาจะวางระเบิดก่อวินาศกรรมอะไรเขาก็ยังไม่ไปทำในวัด เขาไปทำกันในสถานที่อื่น แต่พวกเรานี่กลับเข้าไปจุดกันในวัดได้อย่างหน้าตาเฉย ไม่มีใครที่จะไปสอบสวนหรือไปคิดแก้ไขในเรื่องเหล่านี้ ยังปล่อยให้ทำกันอยู่ ลูกเด็กเล็กแดงที่จะหลับจะนอนก็ต้องสะดุ้งตกใจตื่น พวกลูกนกลูกกาก็สะดุ้งตกลงมาตายกันก็มี เพราะว่าลูกนกบางตัวปีกยังอ่อน ๆ อยู่ ตกใจบินออกจากรังแล้วบินกลับขึ้นมาไม่ได้ก็ต้องตายไปเพราะการจุดพลุจุดตะไลไฟพะเนียง ของเจ้าภาพบางงานที่มีความเขลา ไม่เข้าใจอย่างแท้จริงในเรื่องนี้

บางทีผู้เขียนเคยถามว่าจุดพลุจุดตะไลทำไม เขาตอบว่า ***“จุดพลุเพื่อส่งวิญญาณของคนตายขึ้นสวรรค์”*** แล้ว

พระพุทธเจ้าที่ไหนมาสอนว่าจะขึ้นสวรรค์ให้ใช้พลุดัน นี่มันเป็นเรื่อง ที่ผิดปกติ สวรรค์มีอยู่หกชั้น แต่บางรายจุดตั้งแปดเก้าที เกินไปสองสามชั้นแล้วใครจะไปรับลง อย่างนี้ไม่ได้เกิดความคิดกันบ้างเลย ไม่เฉลี่ยวใจกันบ้างเลย

๘. การห้ามหรือกีดกันไม่ให้สอนเรื่องปรมัตถธรรม

ข้อนี้อาตมาต้องการจะชี้ให้เห็นว่า การตัดเศียรพระ-ธรรมในลักษณะที่ห้ามการสอน ห้ามพูด ห้ามแสดง ธรรมะขั้นสุญญตา ขั้นปรมัตถธรรม ขั้นมรรคผลนิพพาน ขั้นให้คลายตัณหาอุปาทาน เพราะถือว่าเป็นการสอนที่สูงเกินไปบ้าง ไกลไปบ้าง พ้นสมัยแล้วบ้าง อาตมาเห็นว่า **การพูดการห้ามกันไม่ให้สอนปรมัตถธรรมนี่ เป็นการทำลายธรรมะในศาสนาอย่างยิ่ง** เพราะฉะนั้นจึงถือว่าการห้ามพูดห้ามสอนเรื่องคลายตัณหาอุปาทาน เรื่องสุญญตา เรื่องมรรคผลนิพพาน **นี่เป็นการตัดเศียรพระธรรม ที่น่ากลัวยิ่งกว่าตัดเศียรพระพุทธรูปมากมายนัก**

เคยมีผู้ยิ่งใหญ่ในแผ่นดินนี้ ประกาศห้ามสอนเรื่อง **สันโดษ** คือความพอใจอิ่มใจที่เรามีเราได้ ไม่ใช่สอนให้ไปงอมืองอเท้า แต่ผู้ยิ่งใหญ่ท่านนั้นไม่เข้าใจถึงกับสั่งห้ามพระไม่ให้สอนเรื่องสันโดษ แต่พระเถระรูปนั้น ท่านก็สอนต่อไป เพราะเห็นว่าเป็นหลักธรรมที่ควรจะหล่อหลอมเข้าไปในหัวใจของประชาชน เพื่อจะได้ไม่ทะเยอทะยาน มักมาก ไม่อิ่มใจ ไม่พอใจ ไม่มีชาตินิยม ในความเป็นอยู่ของตน

ฉะนั้นผู้ยิ่งใหญ่อย่างนี้ มีอยู่ในแผ่นดิน ขึ้นปกครองทีไรก็ทำให้บ้านเมืองต้องเดือดร้อน ประชาชนไม่มีธรรมะ คือไม่มักน้อย ไม่สันโดษ ไม่อิ่มใจ ไม่พอใจในสิ่งที่ตนมี ตนได้ ทะเยอทะยานมักมาก ไม่พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ จึงมีปัญหาเดือดร้อนขึ้นมาภายหลัง ดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน คือคนไม่อิ่มใจในสามีภรรยาของตน มีการเปลี่ยนผัวเปลี่ยนเมีย สำส่อนหย่าร้างกันมากมายแล้วไม่อิ่มใจในขั้นในเงินเดือน ในสิ่งที่ตนมีตนได้ แม้แต่การค้าขายในฐานะของตนอย่างนี้ ภาวะอย่างนี้ ก็มีการทะเยอทะยาน ถึงกับมีการคอร์รัปชัน เพื่อจะเอาเงินมาซื้อจ่ายใช้สอยให้หรูหราให้ทันเพื่อนบ้านให้ทันเขา จนกระทั่งมีศัพท์ในหมู่ข้าราชการ

ในปัจจุบันนี้ว่า บ้านนี้เขาครบแล้วบ้านเรายังไม่ครบ หมายความว่ามีเฟอร์นิเจอร์ประดับเต็มไปทั้งบ้าน ไม่พอใจ ไม่มักน้อย ไม่สันโดษ กลายเป็นคนมักมาก จ่ายมากใช้มาก ทะเยอทะยานมากในส่วนเกินของชีวิตจนเกิดปัญหาคอร์รัปชัน ทั่วบ้านทั่วเมือง เพราะคนไม่มีนิสัยมักน้อย สันโดษ แต่มักมาก สุรุ่ย สุร่าย ฟุ่มเฟือย ทะเยอทะยาน

นี้ก็ผล**เกิดมาจากการไม่สอนให้คนคลาย นิสัย มักมาก มาเป็นมักน้อย สันโดษ คลายความเห็นแก่ตัว** คลายอุปาทาน ให้รู้จักทำจิตของตนให้เยือกเย็นให้สงบ ให้เกิดมรรคผลนิพพาน เราขาดการสอนเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพราะถูกการต่อต้าน ว่าสอนสูงเกินไปบ้าง สอนเรื่องที่พ้นสมัยบ้าง มรรคผลนิพพานไม่มีแล้วบ้าง นี่การพูดอย่างนี้ เป็นการบั่นทอนธรรมะในศาสนาอย่างยิ่ง เป็นการบั่นทอนทำลายพระรัตนตรัยทิ้งไปเสียทีเดียว เพราะในศาสนานี้ ถ้าไม่มีเรื่องมรรคผลนิพพานเรื่องสอนให้คลายตัณหาอุปาทาน ความเห็นแก่ตัวไม่คลายลง คนก็จะเกิดความเห็นแก่ตัว มักมาก

ทะเยอทะยาน เป็นพวกเขา พวกเรา พวกมึง พวกกูอะไรกันมากขึ้น จนกระทั่งหาความสุขความร่มเย็นไม่ได้

เพราะฉะนั้น ผู้เขียนจึงถือว่า ใครก็ตามที่มีการพูดจากระแนะกระแหน ห้ามไม่ให้สอนเรื่อง ปรมัตถ-ธรรม เรื่องสุญญตา อนัตตา มรรคผลนิพพานแล้ว ผู้นั้นเป็นผู้ทำลายศาสนา ทำลายพระรัตนตรัยของตนเองและผู้อื่นเป็นอย่างยิ่ง

เพราะธรรมะขั้นปรมัตถธรรม เช่นเรื่องสุญญตา อนัตตา เรื่องปฏิจจสมุปบาท เรื่องมรรคผลนิพพาน เป็นหัวใจของพุทธศาสนาทำศาสนาให้เป็นพุทธศาสนาขึ้นมาได้ก็เพราะมีสิ่งเหล่านี้

การสอนให้ละชั่ว ประพฤติดีนั้น ศาสนาอื่นเขาก็สอนกันอยู่แล้วมีกันอยู่แล้ว แต่การสอนหลักปฏิบัติให้จิตใจของคนได้เลื่อนเข้าไปสู่ความสงบเย็น ถึงมรรคผลนิพพานถึงการปล่อยวาง ไม่มีการยึดถือในสิ่งใด ๆ ให้ได้นั้น พุทธศาสนาจะเน้นมากให้คลาย อุปาทานในขันธ์ห้าให้คลายความยึดมั่นถือมั่น มีบางคนเอาไปต่อล้อต่อเถียง พูดจาบิดเบือนไปเสียในทางว่า พระอรหันต์นั้นเป็นผู้ยอดยึด ยอดมี

อุปาทานอะไรเหล่านี้ ซึ่งอาจจะเป็นการเข้าใจผิดในภาษาก็ได้ เพราะว่าอุปาทานกับสมาทานนั้นต่างกันมาก

การที่จะมีพระรัตนตรัย เราก็ต้องสมาทาน คือเข้าไปถือไว้เป็นอย่างดี ไม่ใช่เข้าไปยึดถือด้วยอำนาจของตัณหา อุปาทาน หรือ อวิชชา อันจะทำให้เราเป็นทุกข์ได้ ส่วนเราเข้าไปถือพระรัตนตรัยไว้เป็นอย่างดี เหมือนกับการอาศัยแพดังที่พระองค์ทรงตรัสว่า พระรัตนตรัยหรือศาสนานี้เหมือนกับแพที่เราอาศัยข้ามฟากไปจากความทุกข์ ไปสู่ความพ้นทุกข์ ข้ามไปแล้วเราไม่จำเป็นจะต้องแบกแพ หรือแบกตัวศาสนา แบกพระรัตนตรัยอะไรเอาไว้ให้มันหนักหน่วงกดหัวใจของเรา

ฉะนั้น **การสอนให้หลุดพ้นจากความยึดมั่นถือมั่นนั้น มันสบาย ควรจะแนะนำให้เห็นความสำคัญ** พูดสอนกันไว้มาก ๆ แล้วควรจะหาผู้ส่งเสริมผู้ที่ทำหน้าที่สอนเรื่องปรมัตถธรรม เรื่องมรรคผลนิพพานให้มากขึ้น เพราะว่า***ถ้าเรื่องปรมัตถธรรมกลับมามีอยู่ในหัวใจของประชาชนของเรามากมายทั่วประเทศแล้ว เราจะไม่เดินชนกันไม่เบียดเบียนล้างผลาญซึ่งกันและกัน เพราะมอง***

เห็นว่าสิ่งทั้งปวงมันไม่เที่ยง มันเปลี่ยนแปลงไม่เป็นตัวตน ทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ จะกอบโกยเข่นฆ่าผู้อื่นเพื่อเอาประโยชน์ของเขามาเป็นของเราทำไม นี่คนเราจะไม่เบียดเบียนกัน

ถ้าคนรู้ปรมัตถธรรม มีดวงตาเห็นธรรม ดวงตาเห็นธรรมอันนี้ มันจะทำให้เราเห็นว่า ทำผู้อื่นให้เดือดร้อนนั้นทำไม่ได้ พูดให้ผู้อื่นเดือดร้อนทำไม่ได้ เขียนให้ผู้อื่นเดือดร้อนนั้นทำไม่ได้ เพราะเจตนาร้ายไม่มี เพราะฉะนั้นการที่เรามาส่งเสริมให้คนเรารู้จักพูด รู้จักสอนเรื่องปรมัตถธรรมกันมาก ๆ นี่เป็นการต่อเศียรพระธรรมอย่างยิ่ง

เรื่องนี้เราจะแก้ไขได้ ก็ต้องขึ้นอยู่กับองค์การพระศาสนามหาเถระสมาคม หรือผู้หลักผู้ใหญ่ที่ควบคุมพระศาสนาอยู่ ควรจะส่งเสริมให้คนสอนเรื่องปรมัตถธรรม มีการชักชวนเร่งเร้าให้สอนเรื่องนี้กันให้มาก แล้วก็มีการให้รางวัล หรือบังคับให้รู้จักสอนเรื่องนี้กันให้เป็น นี่คือทางแก้ที่เราจะไม่ขาดแคลนผู้สอนปรมัตถธรรม หรือไม่ขาดแคลนนายช่างที่รู้จักหล่อหลอม ธรรมะขั้นปรมัตถธรรมสวมเข้าไปในหัวใจของประชาชนให้เพียงพอจะได้ไม่เกิดความ

งมงาย จะไม่เกิดการทำอะไรแบบงมงายไร้ความถูกต้องตามเหตุตามผล ตามสัจธรรมที่มันเป็นภาวะที่เป็นจริง จะไม่เกิดความวิปลาส คือไม่เห็นในสิ่งที่ไม่เที่ยงว่าเที่ยง ไม่เห็นในสิ่งที่เป็นทุกข์ว่าเป็นทุกข์ และสิ่งที่ไม่เป็นตัวตนของไม่งามว่างาม เราควรจะสอน หาผู้สอนอย่างนี้ หาผู้ส่งเสริมเรื่องนี้ สนับสนุน หรือมีการให้รางวัล มีการให้สมณศักดิ์ หรืออะไรก็ตามที่ยังต้องใช้ต้องเป็นกันอยู่ ถ้ามันจำเป็นยังมีอยู่ก็ควรจะส่งเสริมให้แก่ผู้ทำงานประเภทนี้

เดี๋ยวนี้สังเกตดูว่า ผู้ที่สอนปรมัตถธรรมกลับถูกมองข้ามในเรื่องยศ เรื่องตำแหน่งอะไรไปก็มี คือคนที่ทำหน้าที่สั่งสอนเผยแผ่ศาสนา ไม่ได้รับรางวัล ไม่ได้รับการเชิดชูที่เพียงพอ ไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ กลับจะถูกกดให้จมไปเสียด้วยซ้ำ นี่เป็นการตัดเศียรพระธรรม หรือเป็นการทำลายนายช่างที่จะทำหน้าที่หล่อเศียรพระธรรมที่เป็นปรมัตถธรรมที่งาม ๆ เข้าไปสวมในหัวใจของคนให้งดงาม ให้เป็นพุทธบริษัทที่ถึงจุดหมายปลายทาง ที่งามในเบื้องต้น งามในท่ามกลาง และงามในที่สุดให้หมดไป

ธรรมะขั้นศีลธรรมเราก็สอนกันมานานแล้ว เราควรจะมีผู้ที่ส่งเสริมสอนปรมัตถธรรมกันให้มากยิ่งขึ้นไป อีก

ทางคณะสงฆ์มหาเถระสมาคมควรจะได้มีการตั้งเป้าหมายเสียใหม่ว่า ถ้าใครทำหน้าที่สั่งสอนให้คนเข้าใจธรรมะมากคนนั้นควรจะได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งมาก ไม่ใช่ว่าใครหาเงินสร้างวัดได้มาก ได้เป็นพระครู เป็นเจ้าคณะ เจ้าคุณอะไรกันไป เป็นสมเด็จเป็นอะไรไปในทางสร้างสรรค์วัตถุ ทีนี้พระที่บวชเข้ามาก็เลยมุ่งมาดปรารถนาที่จะสร้างสิ่งนั้น เพื่อจะได้รางวัลในทางนั้น บางท่านจึงไม่ใฝ่ใจในการที่จะทำตนให้เป็นนายช่างหล่อหลอมพระธรรมสวมในหัวใจของคน เวลานี้จึงเกิดมีปัญหา หานายช่างที่จะหลอมเศียรพระธรรม หล่อเศียรพระธรรม ปั้นเศียรพระธรรมสวมเข้าไปในหัวใจของประชาชนได้ยาก

มีคนฟังธรรมแล้วบอกว่าเบื่อหน่าย ฟังไม่รู้เรื่อง นี่เพราะเราไม่ได้สนับสนุนนายช่าง หรือจะเปรียบก็เหมือนพระพุทธรูปก็เรียกว่านักปฏิมากรรม จิตกรรมอะไรที่จะปั้นพุทธรูปนี่ เราไม่ได้ส่งเสริม มันก็ขาดหายไป ฉะนั้นต่อ

ไปนี้ควรจะมีการคิดเสียใหม่บ้างว่า ***ถ้าใครทำหน้าที่อย่างนี้ เผยแพร่เขียนหนังสือมาก ควรจะมีการให้กำลังใจกันบ้าง***

ที่จริงผู้เขียนใคร่จะเสนอความเห็นว่า ทางมหาเถระสมาคมน่าจะมีการตั้งเป้าหมายใหม่ว่า ถ้าใครเป็นเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะภาคก็ตาม ถ้าทำให้ภาคนั้น ตำบลนั้น อำเภอนั้น อบายมุขลดลงไม่ได้ หรือทำให้คนเข้าถึงธรรมะน้อย ควรจะเป็นได้แค่ ๔ ปีแล้วก็ปลดออก เปลี่ยนเป็นคนอื่นใหม่ เพื่อให้ท่านที่มีฝีมือได้มาช่วยมาแสดงในเรื่องนี้ จะได้มีช่างปั้นธรรมะขั้นปรมัตถ-ธรรมสวมลงในหัวใจของศาสนิกชนได้มากขึ้น เพราะว่าช่างปั้นธรรมะแค่ศีลธรรมเรามีเยอะแล้ว ส่วนช่างปั้นเศียรพระธรรมระดับปรมัตถธรรม ที่สวมในหัวใจของคนนี่หาได้ยาก ที่จะฟังแล้วซาบซึ้งนี่หาได้ยาก ฉะนั้นทางที่ดีก็คือคณะสงฆ์ควรจะมีการจัดการสร้างนายช่างปั้น นายช่างสั่งสอนหรือผู้เผยแผ่ธรรมในขั้นปรมัตถธรรมให้มากขึ้น ด้วยการให้รางวัลหรือด้วยการมีการขอบัตร ค่ารถ ค่าเรือฟรีให้ไปสอนได้บ้าง จะได้ทำให้ผู้สอนทั้งหลาย นายช่างปั้นทั้งหลายเกิดกำลังใจที่จะซ้อมฝีมือของคนให้ชำนาญ ให้ถนัด

ในการปั้นปรมัตถธรรมสวมเข้าไปในหัวใจของคน เพื่อหาแนวทางบรรยายสั่งสอนการใช้คำพูด หรือการเขียนที่ดีขึ้น หรือคิดทำเครื่องมืออุปกรณ์เพื่อเรื่องนี้ให้มีมากขึ้นกว่านี้

๙. ข้อต่อไป คือการตัดเศียรพระธรรมที่มาในรูปลักษณะ การศึกษาที่หันหลังให้กับศาสนา

การศึกษาทุกวันนี้ไปเน้นหนักอยู่ ที่วิชาชีพหรือการรู้หนังสือ มากเกินไป จนหันหลังให้กับศาสนาหรือศีลธรรม ไม่มีเวลาให้กับศาสนาและศีลธรรม อันนี้ก็เป็นอันตราย ต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง **ระบบการศึกษาที่ตัดเศียรพระธรรม คือไม่มีเวลาให้กับศาสนาและศีลธรรม** ให้คะแนนศีลธรรมน้อย ชั่วโมงน้อย แล้วยังไม่ให้การสนับสนุนให้เต็มที่ด้วย เวลานี้เราจึงได้พบเห็น ภาพนักเรียนหัวขาด นักเรียนที่เศียรธรรมะขาด เที่ยวเดินชนกันอาละวาดเหมือนผีร้ายกลางถนน ยกพวกตีกันที่นั่นที่นี่

นี่ก็เป็นผลมาจากการที่ระบบการศึกษาที่ตัดศาสนาและศีลธรรมออกจากวงการศึกษามากเกินไป ดังที่รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาคนปัจจุบัน คือ **ดร. สิปปนนท์ ก็เคยได้พูดผ่านทางหนังสือพิมพ์ว่าหลักสูตรการศึกษา ที่เราเรียนศึกษากันมานี้ เราลืมเรื่องศาสนาและศีลธรรมมาเป็นเวลา ๒๐-๓๐ ปีแล้ว** จึงมีผลในทางที่ให้เห็นว่าน่าเสียดายลูกหลานของเราส่งไปเรียนแล้วกลายเป็นนักเรียนนักศึกษาผีหัวขาดเดินอาละวาด ชกต่อย ตีรันฟันแทงกัน ชิงสุกก่อนห่ามทำอะไรเสียหาย ให้พ่อแม่ต้องหนักอกหนักใจ

จนถึงกับผู้เขียนได้ฟังเรื่องที่ไม่นึกเลยว่าจะมีเรื่องนี้เข้าหู คือมีโยมคนหนึ่งส่งลูกมาเรียนในกรุงเทพ ฯ แล้วต้องช้ำใจ เพราะลูกคนนี้ทำตัวเสียหาย เมื่อเรียนอยู่ที่บ้านนอก ยังใช้เงินประหยัด ไม่ติดเหล้าติดยา ครั้นเข้ามาเรียนอยู่ในกรุงเทพ ฯ เข้ามหาวิทยาลัย กลับกลายเป็นคนเสียหาย ติดเหล้า เมายา ใช้เงินเปลือง ผลาญหยาดเหงื่อแรงงานพ่อแม่ เจ้าชู้แต่เล็กๆ

จนกระทั่ง แกได้พูดออกมาว่า เดี๋ยวนี้พระคุณเจ้าช่วยไปเทศน์สอนเพิ่มเติมธรรมะสักข้อหนึ่งเถอะ ถามว่าธรรมะอะไรที่จะให้เพิ่มเติม พระพุทธเจ้าท่านตรัสเอาไว้ครบบริบูรณ์แล้วไม่ต้องไปเติม โยมผู้นั้นบอกว่า อบายมุขซิท่านจะต้องเพิ่มเติม ทีแรกมีอบายมุขสี่ อบายมุขหก ***อบายมุขหกก็มี ดื่มสุรา เที่ยวกลางคืน ดูการเล่น เล่นการพนัน คบคนชั่วเป็นมิตร เกียจคร้านทำการงาน*** อย่างนี้เป็นทางเสื่อม เป็นความหายนะ ของคนที่คบที่เสพเข้า **แต่โยมคนนั้นบอกว่า เดี๋ยวนี้ควรจะต้องเพิ่มอีก ข้อหนึ่ง เป็นข้อที่เจ็ด คือทางเสื่อมข้อใหม่ที่เกิดขึ้น คือการส่งลูกหลานเข้าไปเรียนในกรุงเทพ ฯ** เป็นทางเสื่อมอีกทางหนึ่งของพ่อแม่ เพราะว่าพ่อแม่บางคนนะลูกบางคนคงจะไม่เป็นทุกคน ปรากฏว่า ไปทำให้พ่อแม่ต้องเสื่อมสิ้นทรัพย์สินเงินทอง วายวอดไปเลยทีเดียว เพราะส่งลูกไปเรียนกรุงเทพฯ แล้วทำตัวเสียหาย แกเลยบอกว่าอบายมุขนี่ต้องเพิ่มมาอีกข้อหนึ่งคือ **การส่งลูกไปเรียนกรุงเทพ ฯ เป็นทางฉิบหายอีกทางหนึ่งของพ่อแม่**

ที่เป็นอย่างนี้ คือผลของหลักสูตรการศึกษาที่ไม่แฝดอยู่กับศาสนาและศีลธรรมเหมือน สมัยเรียนกัน ตามศาลาวัด ที่เรียนกันอยู่ตามศาลาวัดสมัยก่อน หรือมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ ออกซฟอร์ดหรือเคมบริดจ์หรืออะไรก็ตาม สมัยก่อนนั้นเขาบอกว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษา ที่บาดหลวงหรือพระจัดขึ้น เพื่อให้คนเป็นสุภาพบุรุษเป็น GENTLEMAN เป็นคนที่ไม่ก่อปัญหาให้กับสังคม ***แต่เดี๋ยวนี้ยิ่งเรียนสูงขึ้นยิ่งก่อการทะเลาะวิวาท ยิ่งผลาญหยาดเหงื่อแรงงานพ่อแม่ ยิ่งเจ้าชู้สำส่อนชิงสุกก่อนห่ามอะไรกันมากขึ้น จนกระทั่งมีปัญหาว่า เด็กนักเรียนตั้งครรภ์ในโรงเรียนมากขึ้น ๆ เด็กกินเหล้าติดสิ่งเสพติดมากขึ้น ๆ***

แล้วการศึกษามีเรื่องที่น่าเศร้าใจอยู่อย่างหนึ่งที่ ว่า **เมื่อคนศึกษาดีแล้วมีปริญญาดีแล้ว ไม่ควรจะโง่งมงาย ในเรื่องเหลวไหลในทางพระศาสนาที่เป็นศาสนาเนื้องอก** หรือเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เช่น ***เขาทำการ***

วิจัยออกมาเมื่อไม่นานนี้ ว่าพวกปริญญาโทบนบานศาลกล่าวอันดับหนึ่ง พวก ม.ศ. ๔ ม.ศ. ๕ บนบานอันดับสอง พวก ป. ๔ บนบานอันดับสาม นี่แสดงว่ายิ่งศึกษามากยิ่งไม่ชอบพึ่งตนเองมากขึ้น กลับไปพึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหลวไหล

ถ้าเมืองไทยเรานี้ มีคนที่ไม่คิดจะพึ่งตนเองชอบพึ่งผีพึ่งเจ้า พึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหลวไหลมากเท่าไหร่ เราจะต้องถึงความย่อยยับแน่นอน ***เพราะศาสนาสอนว่า "อัตตา หิ อัตตะโน นาโถ - ตนเป็นที่พึ่งของตน"*** ให้พึ่งตน ไม่ใช่ให้บนบานศาลกล่าวให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ผี เจ้าเข้าช่วย ถ้าผีหรือเจ้าเหล่านี้ช่วยเมืองไทยได้จริง เมืองไทยก็คงได้เป็นมหาอำนาจไปนานแล้ว เราจะต้องไปจ้างฝรั่งมาขุดดำดิน ดูแก๊สดูน้ำมันให้เสียงบประมาณทำไมตั้งมากมาย เราก็ใช้ผีใช้เจ้าเหล่านี้ดำดินลงไปดูว่า แก๊สอยู่ตรงไหน น้ำมันอยู่ตรงไหนจะได้ขุดเอามาใช้แก้ดุลการค้า แก้ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจได้อย่างดี นี่สิ่งเหล่านี้ก็ไม่ได้ช่วย

แต่ปรากฏว่าพวกปริญญาโทกลับมาเป็นอันดับหนึ่ง

ในการคิดบนบานศาลกล่าวหาสิ่งอื่นมาเป็นที่พึ่ง เพราะว่าการศึกษาที่เราเรียนตามก้นฝรั่งที่ชื่อ จอห์น ดิวอี้ อะไรนั่นให้**การศึกษาระบบปัจจุบันนี้ มีการพึ่งผู้อื่นมากเกินไป** เช่นสมัยก่อนนี้ เรียนตามศาลาวัด เด็กจะมาเรียนก็ต้องพึ่งตนเองก่อน ด้วยการกวาดโต๊ะ ถูโต๊ะ กวาดศาลา แต่เดี๋ยวนี้ภารโรงทำให้เสร็จ เด็กเลยได้เรียนอยู่ด้วยการพึ่งผู้อื่น เรียนอยู่บนหยาดเหงื่อแรงงานของผู้อื่น จึงไม่รู้จักทำตนเองให้เป็นที่พึ่งแก่ผู้อื่นได้บ้าง และพึ่งตนเองได้

แล้วที่น่าเป็นห่วงอีกอย่างหนึ่ง ก็คือพ่อแม่นี่แหละเป็นผู้ตัดเศียรพระธรรมของลูกตนไปโดยไม่รู้ตัวว่า ***การที่ทำการบ้านให้ลูก เป็นเรื่องที่ทำให้ลูกหมดสมรรถภาพ*** ไม่คิดจะพึ่งตนเอง พึ่งพ่อพึ่งแม่อยู่ตลอดเวลา ครูสั่งให้ปั้นอ้ายนั่นอ้ายนี่ เป็นการฝึมือ พ่อ แม่ก็ช่วยทำหมด ไม่เหมือนพ่อแม่สมัยก่อนที่ยังไม่รู้หนังสือ เมื่อพ่อแม่ไม่รู้หนังสือ ลูกรับการบ้านมาจากครูก็ต้องทำเอง เพราะพ่อ

แม่ไม่รู้ ดังนั้นคนตอนนั้นจึงพึ่งตนเองมาก ซึ่งผิดกับปัจจุบัน ที่ว่ายังมีการศึกษาดีกลับมีการบนบานศาลกล่าวพึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหลวไหลมากขึ้น จนกระทั่งศาลพระพรหมเอราวัณ ก็มีคนไปบนบานศาลกล่าวได้เงินตั้ง ๒ ล้าน ๓ ล้าน หลวงพ่อศักดิ์สิทธิ์วัดนั้นวัดนี้ มีคนไปปิดทองบนบานศาลกล่าวกันเป็นสิบๆ ล้าน ต่อหนึ่งปี ***เอาเงินไปทุ่มเทในทางนั้น โดยหวังพึ่งแต่สิ่งศักดิ์สิทธิ์***

หลวงพ่อบางองค์ที่คนนับถือบูชา บนบานศาลกล่าวมาบีดทองกันมาก ให้ช่วยอย่างนั้นอย่างนี้ ทั้ง ๆ ที่หลวงพ่อองค์ที่ว่าศักดิ์สิทธิ์ พระพุทธรูปนั่นแหละเป็นพระ-พุทธเจ้าแท้ๆ กลับไปบนบานศาลกล่าวติดสินบนท่าน แล้วก็ไม่ได้อ่านตามข่าวคราวดูเสียบ้างเลยว่า ***หลวงพ่อบางองค์ที่ว่าศักดิ์สิทธิ์ดังที่สุดในประเทศไทย ท่านก็ยังถูกโจรเข้าไปขูดทอง ตั้งปีละ ๒-๓ ครั้ง*** นี่เมื่อตัวท่านเองยังช่วยตัวเองไม่ได้ จะมีหน้าไปช่วยใครนักหนา นี่ไม่ได้

เกิดแนวความคิดกันอย่างนี้เสียบ้างเลย ยังคิดจะบนบานศาลกล่าวพึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นกันอยู่

ศาสนาที่ต้องเสื่อมไปในหลายยุคหลายสมัย เช่น กรุงศรีอยุธยาก็ดี เพราะไปเชื่อสิ่งศักสิทธิ์เหล่านี้กันมากเกินไป ว่าจะช่วยอย่างนั้นอย่างนี้ป้องกันได้ พระสยามเทวาธิราชที่จะป้องกันประเทศชาติของเราอยู่ให้ได้ มันต้องมีคนในชาตินี่พึ่งตนเองให้สุดความสามารถก่อน จึงจะทำให้สิ่งเหล่านั้นช่วยได้

นี่เพราะการศึกษาไม่ได้ชี้ให้เห็นชัด จึงเป็นผลออกมาว่า เมื่อจบการศึกษาแล้วกลับมีการพึ่งสิ่งอื่นมากกว่าพึ่งตนเอง ทั้งที่ได้ปริญญามีความรู้ความสามารถอย่างนั้นแล้ว น่าจะคิดพึ่งลำแข้งของตนเองมากกว่าพึ่งสิ่งลม ๆ แล้งๆ ไม่มีรูปมีตนจะมาดลบันดาลให้สอบได้ ตำรับตำราไม่ดู เวลาจะสอบก็เข้าไปบนบานศาลกล่าวให้สิ่งเหล่านั้นช่วย ถ้าช่วยจริงสอบได้ ก็กลายเป็นบัณฑิตไร้สมรรถภาพเป็นบัณฑิตติดสินบน มาจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ มันจะไปช่วย

ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ให้รุ่งเรืองได้อย่างไร ลองคิดกันดูเถิด

เพราะฉะนั้นการศึกษาควรจะใส่หลักสูตร ให้นักเรียนนักศึกษาได้รู้เรื่องนี้กันอย่างจริงจังเสียที เพื่อเด็กจะได้ ไม่เป็นนักศึกษาหัวขาดเที่ยวอาละวาด หรือพึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์เหลวไหลกันอยู่อีกต่อไป เหมือนผีที่อาละวาดหรือผีประเภทตายโหง หรือผีหัวขาด ชอบหลอกลวงอย่างนั้นอย่างนี้ จึงมีแต่นักเรียนนักศึกษาที่หัวใจขาดธรรมะ ไม่มีธรรมะสวมเข้าไปในหัวใจ เพราะหลักสูตรไม่ได้ปั้นครูบาอาจารย์ผู้สั่งสอนก็ไม่ได้เป็นนายช่าง ปั้นศีลธรรม ปั้นศาสนาสวมเข้าไปในหัวใจของนักเรียน นักศึกษา เพราะยังมีครูบาอาจารย์ขี้เหล้าขี้ยา เล่นการพนันอยู่จำนวนไม่น้อยเหมือนกัน ที่จะเป็นนายช่าง เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ ที่จะปั้นอนุชนเหล่านี้ เมื่อเขาได้รับการศึกษามาจากบุคคลที่จะทำหน้าที่ปั้นเขา เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ที่ไม่ดี รับการศึกษาอบรมมาไม่ดี ก็จะเป็นการถ่ายทอดความไม่ดีต่อไปอีกให้ลูกศิษย์

เพราะฉะนั้นถึงเวลาแล้วที่จะต้องเตรียมบุคคลที่จะเป็นครูบาอาจารย์ให้เป็นนายช่างปั้นหล่อ พระธรรมเข้าไปสวมในหัวใจของลูกศิษย์ลูกหากันต่อไป ควรจะมีครูบาอาจารย์ที่เคารพธรรม ใฝ่ธรรมมาเป็นครูบาอาจารย์ให้มากขึ้น

ฉะนั้น**กรมการฝึกหัดครู ที่ผลิตครู ควรจะมีระเบียบการ เลือกเฟ้นคนที่พอจะเป็นนายช่าง** เป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ที่ดีเข้ามาช่วยในการศึกษาให้กับเยาวชน เป็นแบบอย่างที่ดี จะได้ชื่อว่าเป็นการต่อเศียรพระธรรมให้กับเยาวชน จะได้ไม่เป็นเยาวชนหัวขาดเที่ยวอาละวาดตามท้องถนน ชกต่อย ยิง ตีกันในรถเมล์

มันน่ากลัวยิ่งกว่าผีหัวขาด ผีตายโหง ผีตกเครื่องบิน ซึ่งนาน ๆ จะหลอกคนสักที เขาก็ไม่ค่อยหลอกกลางวัน แต่นี่มันหลอกกันกลางวันแสก ๆ ทำให้คนกลัวกัน ขวัญหนีดีฝ่อ ขณะที่นั่งรถไปดีๆ เกิดเสียงระเบิดเสียงปืน เสียงตีรันฟันแทงกันจากร่างผีร้าย ซึ่งสวมเครื่อง

แบบนักเรียน นักศึกษา แต่เป็นผีหัวขาดคือเป็นนักเรียน ***นักศึกษาหัวขาดธรรมะ จึงมองเห็นเพื่อนนักเรียนด้วยกันในโรงเรียนเดียวกัน รั้ววิทยาลัยเดียวกันเป็นศัตรูคู่อาฆาต*** แทนที่จะมองเห็นเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ฉะนั้นหลักสูตร การศึกษาควรจะมีการแผ่เมตตาให้มองกันด้วยความเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายให้มากกว่านี้ จะได้ไม่ยกพวกตีรันฟันแทงกัน จะได้ไม่มองเห็นกันเหมือนผักเหมือนปลา

นี่ไม่ใช่เป็นการโจมตีการศึกษา แต่เป็นการให้ข้อคิดสะกิดใจกันไว้ เพราะว่า***สมัยที่ผู้เขียนเริ่มทำงานเผยแผ่ใหม่ ๆ สร้างสไลด์ใหม่ ๆ ไปขอฉายให้เด็กนักเรียนดู ครูบางโรงเรียนก็ปฏิเสธ*** ไม่ยอมให้ฉายอบรมเด็กนักเรียน อ้างว่ากำลังสอนวิชานั้นวิชานี้ เดี๋ยวเด็กจะตกวิชานั้น วิชานี้ บางทีถึงกับบอกว่า พระคุณเจ้ากลับไปนอนหลับพักผ่อนในวัดให้สบายๆ เถอะ เป็นการพูดสั่งสอนพระอย่างนั้นเสียอีก ทำให้ช่างปั้นจะหมดกำลังใจที่จะปั้นศีลธรรมสวมเข้า

ไปในหัวใจของเยาวชนเลยทีเดียว นี่เพราะหลักสูตรการศึกษาที่แทรกใส่เข้าไปแต่เรื่องวิชาชีพ เรื่องรู้หนังสือ

และที่ใคร่จะแนะไว้อีกอย่างหนึ่งก็ตรงที่เห็นว่า เวลานี้ผู้ที่ร่างหลักสูตรการศึกษาอยู่แต่ในกรุงเทพ ฯ หรืออยู่ในห้องแอร์ก็ไม่ทราบ จึงได้**ร่างหลักสูตรให้เด็กนักเรียนได้เรียนเหมือนกันหมดทั้งประเทศ** ซึ่งสภาพแวดล้อมของเด็กต่างกันกับเด็กในกรุงเทพ ฯ เรากลัวว่าถ้าไม่มีการบ้านให้ไปจะมัวเหลวไหลออกไปทำสิ่งเสียหาย เราก็เลยให้การบ้านไปเสียเพียบเต็มที่ หรือวันหยุดก็เรียกมาซ้อมนั่นซ้อมนี่ สำหรับกรุงเทพ ฯ อย่างนี้จำเป็นต้องให้การบ้าน หรือต้องเรียกไปซ้อมไว้ เพราะถ้าเด็กไม่ไปเรียนก็อาจจะไปทำสิ่งเสียหาย แต่เด็กบ้านนอกในชนบทบางคนเมื่อหยุดเรียนต้องมาช่วยพ่อแม่ ถอนกล้า ดำนา ดายหญ้า หรือทำงานต่าง ๆ ในบ้าน ในสวน ในนา แต่ปรากฏว่าไม่มีเวลาได้ช่วยพ่อแม่แล้ว จะต้องไปซ้อมนั่นซ้อมนี้ที่โรงเรียน ตอนเย็นก็ต้องกลับมาทำการบ้านเพียบเต็มไปหมด

ที่จริงเด็กเหล่านี้เขาไม่มีเวลาไปทำชั่วหรอก เด็กที่อยู่ชนบทนี่เขาต้องช่วยพ่อช่วยแม่ทำงาน ฉะนั้น***หลักสูตรควรจะมีการแยกกันว่าเด็กอยู่ในเขตไหน ควรจะให้การบ้านอย่างไร***

การบ้านที่ดีผู้เขียนคิดว่า น่าจะให้การบ้านว่า **การดื่มสุรา การประพฤติอบายมุขมีโทษอย่างไร** การให้พ่อแม่ช่วยทำการบ้านมีโทษอย่างไรแก่ตัวเราเองในภายหลัง เราจะเสียหายในอนาคตอย่างไร หรือให้การบ้านที่ให้เขารู้จักคิดในเรื่องธรรมะ เรื่องของชีวิตจิตใจ ให้มากเท่าไรนั่นแหละจะเป็นการบ้านที่ดีที่สุด เช่นการบ้านว่า **การสนุกกับการงาน ดีกว่าไปสำราญอยู่ในบ่อน** ข้อนี้จริงหรือไม่อย่างไร ขอให้นักเรียนจงชี้แจงแสดงออกมา การเขียนบทเรียงความอะไรต่าง ๆ โน้มน้าวมาในทางให้คิดถึงธรรมะ

นี่การให้การบ้านอย่างนี้ น่าจะมีในหลักสูตรของการศึกษา เพื่อจะได้เป็นการต่อเศียรพระธรรมให้กับเด็กนักเรียนนักศึกษา จะได้ครุ่นคิดแต่เรื่องของธรรมะ

เรื่องของศาสนา เรื่องของศีลธรรมบ้าง แล้วเด็กก็จะได้มีดวงตาเห็นธรรมขึ้นสักวันหนึ่ง ไม่ใช่ว่าดีแต่ท่อง แม่น้ำนั้นของสหรัฐ ของประเทศนั้นยาวเท่านั้น ๆ มีบุคคลสำคัญอยู่ในรัฐนั้น ๆ แต่แล้วถามว่า พระพุทธเจ้าสอนเรื่องอะไรก็ไม่รู้

นี่ก็เป็นเรื่องระบบการศึกษาที่ไม่แฝดอยู่กับศาสนา **เป็นการศึกษาเจดีย์ยอดด้วนหรือสุนัขหางด้วนอย่างที่ท่านเจ้าคุณพุทธทาสได้กล่าวไว้ หลายครั้ง**ในการบรรยาย ของท่าน ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่า ที่จริงเยาวชนหรือคนหนุ่มสาวรุ่นหลังนี้ ไม่ใช่ว่าจะเป็นคนที่หัวกระด้างไม่รับธรรมะ ไม่รับศาสนา แต่เขาขาดผู้ที่จะป้อนหรือจะปั้นธรรมะเข้าไปสวมในหัวใจของเขาอย่างจริงจังนั่นเอง

นี่แหละจึงทำให้เกิดปัญหา เยาวชนติดยาเสพติดชิงสุกก่อนห่าม ก่อการทะเลาะวิวาทกันมากขึ้น จนเสียกำลังของเจ้าหน้าที่ไปปราบกันมากมาย เพราะเราไม่ได้มีการให้ความนิยมกันว่า ถ้าโรงเรียนนี้ **เด็กเรียนจบไปมาก**

จากโรงเรียนนี้แล้ว ไม่ก่ออาชญากรรมไม่เข้าคุก โรงเรียนนี้ควรจะได้รับรางวัล และได้รับคำชมเชย และประกาศเกียรติคุณ หรือถ้าใครสอนศีลธรรมให้กับเด็กไม่เพียงพอโรงเรียนไหนก่ออาชญากรรม ก่อเรื่องราวมากก็ควรจะมีการลงโทษครู นี่แหละจะเป็นการต่อเศียรพระธรรม และเป็นการสกัดกั้นไม่ให้คนตัดเศียรพระธรรมออกจากจิตใจกันมากขึ้น พระรัตนตรัยก็จะพรูพรั่งประพิมพ์ประพายขึ้นในหัวใจของเยาวชนมากขึ้น

ทางการศึกษาเราควรจะมีงบประมาณ หรือทางวัดวาอารามจะได้ช่วยกัน จัดกิจกรรมตอบปัญหาจัดกิจกรรมแสดงความประพฤติของเด็กที่เรียบร้อย มีธรรมะ มีศีลธรรม มีวินัย แทนที่จะเอาเงินไปสร้างวัตถุใหญ่โตแข่งขันกันอย่างนั้นอย่างนี้ ควรจะเอามาเป็นเครื่องล่อ เอามาเป็นรางวัลให้กับเยาวชนซึ่งได้ศึกษาประพฤติปฏิบัติธรรม ให้มีกำลังใจในการศึกษาประพฤติปฏิบัติธรรม ซึ่งเวลานี้เป็นเรื่องน่าเศร้าใจ ไม่ได้ส่งเสริมในเรื่องนี้กันอย่างจริงจัง

แม้ในบัดนี้บรรดาพุทธบริษัท ผู้เขียนรู้สึกสะเทือนใจอย่างยิ่งอยู่อย่างหนึ่ง คือตอนพระสอบปริยัติธรรม หรือสอบธรรมสนามหลวงนั้น ญาติโยมไปเลี้ยงอาหารไปทำบุญกันน้อยนิด ๆ หน่อย ๆ แต่ถ้าตอนเลี้ยงอย่างอื่น ทำบุญอย่างอื่นญาติโยมไปกันมากมายเนืองแน่น ***แต่ตอนพระไปสอบปริยัติธรรมนี่น่าจะมีการส่งเสริม ญาติโยมน่าจะไปกันให้มาก เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่พระที่ท่านสอบปริยัติธรรม*** แต่เวลานี้ไม่เป็นอย่างนั้น

นี่การศึกษาและการเข้าใจ เรื่องการศึกษาธรรมะของพุทธบริษัทนี้ เป็นเรื่องที่น่าเสียดายเหลือเกิน เพราะพระธรรมคำสอนจะยืนอยู่ได้ ด้วยการศึกษาคือ ปริยัติธรรม และปฏิบัติธรรมก็ตามมา มรรค ผล ปฏิเวธก็ตามมา **ดังนั้นถ้าเราไม่สนับสนุนให้ปริยัติเฟื่องฟูงอกงามก้าวหน้าก็เป็นการตัดเศียรพระธรรมไปในตัวนั่นเอง**

เดี๋ยวนี้สำนักเรียนบาลี หรือสำนักเรียนทั้งหลายล้มลง ๆ หมดไป ๆ ***แต่ไปแข่งขันกันในทางอื่น สร้างนั่น***

สร้างนี่ แต่การสร้างค่านิยมในการฝักใฝ่ในการเรียนการศึกษาปริยัติธรรมนี้ไม่มากขึ้น เพราะว่าการตั้งเป้าหมาย การให้กำลังใจ การเชียร์กันในเรื่องนี้ยังน้อยเกินไป ไปพิจารณากันในการสร้างนั่นสร้างนี่ในทางวัตถุกันมาก แต่สร้างสำนักเรียน เปิดสำนักเรียนปริยัติธรรมไม่ค่อยให้การสนับสนุนกันอย่างเพียงพอ ไม่มีงบประมาณเพียงพอในเรื่องนี้ จึงทำให้เราขาดผู้รอบรู้ในทางธรรมะ ทางศาสนา ขาดการประพฤติปฏิบัติกันอย่างจริงจัง จึงทำให้พระรัตนตรัยไม่เป็นที่พึ่ง ไม่เป็นสรณะในจิตใจของคนอย่างแท้จริง

นักเรียนนักศึกษาที่เรียนเก่งในวิชาอื่น ๆ ทั้งหลาย แต่ความประพฤติไม่ดี ไม่ควรจะยกย่องกันนัก เราควรจะมีความรู้สึกว่าเด็กทำเลขผิด เรียนอะไรไม่เก่ง แต่ความประพฤติดีควรจะให้คะแนนความประพฤติให้มากไว้บ้าง **ถ้าคนที่เรียนเก่ง หัวดีทุกด้าน แต่ความประพฤติเลวทรามนี่ ควรจะมีการหักคะแนนให้รู้สึกว่าหัวดี ยังสู้ความประพฤติดีไม่ได้** เดี๋ยวนี้เด็กเอาดีแต่เก่งอย่างนั้นเก่งอย่างนี้

แต่ความประพฤติ การควบคุมตัวเองไม่เก่งเลย เก่งในการเล่นกีฬา แต่แล้วไม่เก่งในการที่จะควบคุมความรู้สึกที่จะประทุษร้ายเพื่อนในสนามกีฬา หรือคู่ต่อสู้ คู่แข่งขัน จึงมักมีแต่พวกนักเล่นกีฬาเก่ง แต่ควบคุมกาย วาจา ใจ เก่งไม่ค่อยมี

ฉะนั้นทำอย่างไร จึงจะหาทางต่อเศียรเยาวชน เอาธรรมะไปสวมในหัวใจเยาวชนให้เป็นคนมีดวงตาเห็น ธรรม หรือทำให้ ธรรมเข้าถึงคน คนเข้าถึงธรรม เสียตั้งแต่วัยเด็ก ๆ **วัยเรียนวัยศึกษา ควรจะมีเวลาให้กับธรรมะมากกว่านี้ ควรจะให้คะแนนมากกว่านี้ ควรจะมีการบังคับให้สอนเรื่องศาสนา เรื่อง ธรรมะมากกว่านี้ ควรจะ**เริ่มหลักสูตรสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลทีเดียว แล้วจะไม่มีนักเรียนหัวขาดเที่ยวอาละวาดอย่างที่เป็น ๆ อยู่ในปัจจุบัน ไม่หลอกเงินทองพ่อแม่ไปใช้ในทางเสียหาย

๑๐. การทอดธุระในการให้การศึกษาแก่พระนวกะที่บวชใหม่

ปีหนึ่งๆ ในเมืองไทยมีพระบวชใหม่เป็นแสน ๆ แต่บางวัดน่าสงสารไปบวชแล้ว ครูบาอาจารย์หรือเจ้าอาวาสไม่มีความสามารถในการปั้น หรือหล่อเศียรพระธรรม สวมเข้าไปในหัวใจของพระใหม่เพียงพอ ก็เลยมีการเบื่อหน่ายไม่ได้ประโยชน์ในการบวช หรือ***บางวัดทำแต่นวกรรม หรือบางวัดก็ขอแรงพระใหม่ไปปั้นพระบดข้าวสุก บดเผือก บดผงใบไม้ ดอกไม้ชนิดนั้น ชนิดนี้ เพื่อเอามาอัดปั้นพระพุทธรูป พระศักดิ์สิทธิ์ เครื่องรางของขลัง นี่เป็นการตัดเศียรพระธรรมของพระบวชใหม่ไปโดยไม่รู้ตัว***

ฉะนั้นถ้าหวังจะต่อเศียรพระธรรม เราควรจะมีการประชุมสัมมนาพระใหม่บ่อย ๆ ไม่ใช่นานทีหรือปีหนึ่งมีครั้งเดียว บางจังหวัดผู้เขียนทราบข่าวว่าไม่ทำเลยก็มี บางจังหวัดทำ ๒ ครั้ง ๓ ครั้งก็มี ซึ่งที่จริงแล้ว พระที่บวชใหม่ ๆ ควรจะรีบเรียกประชุมพร้อมกัน แล้วหาวิทยากรที่ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ในทางศาสนา ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบมาให้แนวทางกับพระใหม่

เพิ่งเข้าพรรษาได้ ๓ วัน ๗ วันนี่ควรจะจัดประชุมกันทั่วประเทศ แล้วหาวิทยากรที่เชี่ยวชาญ มาชี้แจงแสดงธรรม ควรจะเปลี่ยนสลับกัน พระจากจังหวัดโน้นมาสอนจังหวัดนี้ จังหวัดโน้นมาให้แนวทางจังหวัดนี้ ที่หาแล้วเลือกแล้วว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ หรือมีความรู้ดีในศาสนธรรมในธรรมวินัย

หรือถ้าเป็นไปได้ ควรจะให้พระใหม่ได้เข้าค่ายในวัดของเจ้าคณะจังหวัด หรือที่วัดใดวัดหนึ่งที่เหมาะสม ที่มีสถานที่เหมาะสม ***มารวมกันเข้าสักสามวันสามคืน ชี้แจงแสดงกันให้ตลอดสิ้นกระแสความของเนื้อธรรม*** ตอนใหม่ ๆ นี้ ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเป็นแนวทางมองเห็นลู่ทางในการที่จะดำรงตนอยู่อย่างเป็นสุขในสมณเพศในบรรพชารส จะได้เสพบรรพชารสนี้ได้

แต่ปัจจุบันนี้ มีน้อยวัด มีบางแห่งที่กำลังทำการต่อเศียรพระธรรมให้กับพระใหม่อย่างจริงจัง ที่ผู้เขียนทราบก็อย่าง***เช่นวัดชลประทาน ฯ ของหลวงพ่อปัญญานันทะ ซึ่ง***

ได้เชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในทางศาสนามาบรรยายให้กับพระใหม่ฟังทุกอาทิตย์ เจ็ดวันครั้ง ๆ แล้วส่วนตัวท่านเองก็มีการอบรมอยู่เนือง ๆ ถ้าไม่ไปไหน มีการปั้นหล่อเศียรพระธรรมเข้าไปสวมในหัวใจของพระใหม่ ไม่เอาไปใช้ในทางการก่อสร้าง ไม่เอาไปใช้ในทางบดผง บดเผือก บดข้าวสุก มาปั้นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์อย่างนั้นอย่างนี้ เป็นการทำลายเวลา ก็เท่ากับทำลายธรรมะในหัวใจของเขาที่ควรจะงอกเงยขึ้นมา ก็ไม่ได้งอกงามขึ้น

เพราะฉะนั้น **การที่พระใหม่เข้ามาบวชเป็นแสน ๆ เป็นโอกาสดีที่สุด ที่ผู้เป็นเถระในวัดวาอารามต่าง ๆ ควรจะฉวยโอกาสหล่อพระธรรมสวมเข้าไปในหัวใจของเขาเป็นอย่างยิ่ง** ถ้ามีการนิมนต์มารวมกันได้ เข้าค่ายสามวันเจ็ดวันอะไรก็แล้วแต่ มันไม่เหนื่อยยาก ไม่ลำบากเกินไป ไม่เป็นการลงทุนมากมายอะไรเกินไปหรอก แล้วพระจะได้รับความรู้ พระใหม่เหล่านี้จะได้รับความรู้ความเข้าใจเป็นอันดี

และที่เห็นได้ชัด จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน คือคนเดี๋ยวนี้มักจะถือถิ่นถือบางกัน ทั้ง ๆ ที่อยู่บางเดียวกัน จังหวัดเดียวกันนี่แหละ แต่หัวคลองท้ายคลองไม่ถูกกัน พวกวัดนั้นกับพวกวัดโน้นไม่ค่อยถูกกัน ***ถ้าได้เอามาเข้าค่ายเสีย และมีพระผู้ใหญ่ควบคุม แล้วชี้แจงว่า เราก็เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกัน ควรมองกันด้วยสายตาอันเป็นมิตร*** ควรจะเข้ากันได้เหมือนน้ำกับน้ำนม เมื่อสึกหาลาเพศไปแล้ว พระใหม่เหล่านี้ทิดใหม่เหล่านี้ก็จะได้ไม่ไปยกพวกตีรันฟันแทง ถือถิ่นถือบางกันต่อไป เพราะพระผู้ใหญ่ช่วยเชื่อม ช่วยหล่อธรรมะสวมไปให้อย่างดีแล้วจนเขาเข้าใจแล้ว จนเขามองเห็นแล้วว่า เรามันเป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกัน ชี้ให้เห็นชัด

อย่างนี้เป็นโอกาสดีที่สุด ที่จะถอดหัวยักษ์หัวมารของพระบวชใหม่ ที่ก่อนจะบวชเคยเป็นศัตรูคู่อาฆาตกันมาแล้ว ครั้นมาบวชแล้วจะได้ถอดหัวยักษ์หัวมาร หัวร้าย

หัวอำมหิต นักเลงหัวไม้อะไรทั้งหลายนี้ออกเสีย แล้วสวมหัวพระธรรมเข้าไปแทน ให้เขาจับมือกัน ให้เขาขอโทษกันเสียก็จะไม่มีปัญหายกพวกตีกัน เช่นฆ่าล้างโคตรกันอีกต่อไป อย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ถ้าหากว่า เจ้าอาวาส สมภาร พระเถระทั้งหลาย มีความเห็นพ้องต้องกันในบทความ ที่ข้าพเจ้าเขียนในตอนนี้ ก็จะได้ความงดงามในเบื้องต้น งามในท่ามกลาง งามในที่สุดของพุทธบริษัท แล้วพระรัตนตรัยก็จะเป็นที่พึ่งอันแท้จริงของพวกเราชาวพุทธที่มีสิ่งคุ้มครอง เป็นเครื่องรางศักดิ์สิทธิ์ที่แท้จริง ยิ่งกว่าเครื่องรางศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นพระพุทธรูป เป็นอะไรต่างๆ

เดี๋ยวนี้เครื่องรางศักดิ์สิทธิ์ พระพุทธรูป พระเครื่อง แต่ก่อนนี้คุ้มครองคน แต่เดี๋ยวนี้คนนั่นแหละจะต้องคุ้มครองพระเครื่องเสียแล้ว ถ้าใครมีพระเครื่องเป็นราคาเรือนแสนเรือนล้าน ต้องระวังตัวให้ดี อาจจะถูกบีบคอ กดหัวจมน้ำ เพื่อต้องการเอาของศักดิ์สิทธิ์ของเราก็ได้

เดี๋ยวนี้ข้าพเจ้าได้เห็นกับตาตัวเอง พระบางองค์ที่มีเครื่องรางศักดิ์สิทธิ์ไว้ในครอบครอง ต้องใส่ลูกกรงเหล็กปิดกุญแจขังตัวเองไว้ภายในนั้น ถ้าใครจะมาหามาเยี่ยมก็ต้องดูท่าทางอยู่ข้างในก่อน ว่านี่จะมาดีหรือมาร้าย กลายเป็นว่าตัวเองนั้นต้องคุ้มครองสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เป็นเครื่องรางของขลังอะไรเหล่านั้นเสียแล้ว

เพราะฉะนั้นอย่ามัวสร้างสรรค์แต่ในทางนั้นเลย ควรจะคิดสร้างสรรค์ปั้นหล่อเศียรของพระธรรมไว้มาก ๆ ที่จะไปสวมที่จะไปต่อให้มันสนิทแนบแน่น กับหัวใจของศาสนิกชนกันดีกว่า

หวังว่า เรื่องนี้คงจะเกิดแนวความคิดให้กับบรรดาสหธรรมมิก คือผู้ประพฤติธรรมร่วมกัน เคารพพระรัตนตรัยร่วมกันทั้งหลายได้บ้าง

หรือถ้าจะให้ดี ผู้เขียนเห็นว่า น่าจะมีการเลื่อนสมณศักดิ์ของเจ้าอาวาสด้วยหลักการว่า ถ้าปีหนึ่งมีพระบวชใหม่เข้ามาบวชกี่คน เช่นมาบวชสิบองค์ ***เมื่อสึกออกไป***

แล้ว ยังวนเวียนเข้ามาทำบุญสุนทรทานในวัด ยังมาเยี่ยมวัดกี่คน

เดี๋ยวนี้ส่วนใหญ่ทราบข่าวว่า บางทีบวชยังไม่ทันจะออกพรรษา ใกล้ ๆ จะออกพรรษา บ่นโวยวายว่ารู้อย่างนี้ไม่บวชดีกว่า พอสึกออกไปแล้วก็ไม่หันกลับเข้ามาวัดวาอารามที่ตนได้บวชได้เรียน กลับเอาไปโพนทะนาในทางเสียหายอีก อย่างนี้ควรจะปลดออกจากการเป็นเจ้าอาวาส มีตำแหน่งใด ๆ ก็ควรจะปลดออกให้หมด ถ้าพระภิกษุรูปใดไม่ได้ก่อสร้างเก่ง ท่านเป็นเถระที่ฉลาดในการสั่งสอนบุตรธิดาของชาวบ้านให้ซึ้งในธรรมะ เช่นลูกหลานใครเข้ามาบวชแล้ว ปีหนึ่งบวชสิบองค์ สึกไปแล้วหรือว่ายังมีค้างอยู่วัดปีละองค์สององค์ หรือสึกออกไปแล้วยังวนเวียนเข้ามาวัดกี่คน

ผู้ที่จะทำหน้าที่พิจารณาเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งให้กับเจ้าอาวาสทั้งหลายในประเทศไทยควรจะถือเอาหลักเกณฑ์นี้เป็นจุดใหญ่ ไม่ใช่สร้างอ้ายนั่น สร้างอ้ายนี่ใหญ่โตมโหฬาร

จึงจะเลื่อนชั้น เลื่อนสมณศักดิ์ **ควรจะถือว่า เจ้าอาวาสวัดใดสามารถสั่งสอนกุลบุตรลูกชาวบ้านที่เข้ามาบวชหลังจากสึกไปแล้ว ยังวนเวียนมาทำบุญสุนทรทานในวัดนั้นอีก** เช่นสิบคนมาถึงห้าคนนี้ ควรจะเลื่อนให้เป็นเจ้าคุณไปเลย เพราะว่าได้มีการทะนุบำรุง พระรัตนตรัยให้ไปสวมอยู่ในหัวใจของคนได้อย่างแท้จริง เป็นช่างปั้นที่มีฝีมือสูงมาก สามารถไปต่อเศียรพระธรรมให้กับคนได้ สิบคนต่อห้าคนนี่ก็เก่งมาก

ทีนี้บางวัดก่อสร้างเก่ง เจ้าอาวาสก่อสร้างเก่ง แต่ว่าลูกหลานชาวบ้านเข้ามาบวช แล้วไม่มีใครกลับมาทำบุญสุนทรทานอีกเลยในวัดนั้น อย่างนี้ไม่ควรจะเลื่อนสมณศักดิ์ให้ ควรจะปลดออกเสียด้วยซ้ำไป เพราะว่าไม่ทำหน้าที่ของตัว เขาให้เป็นช่างปั้นในด้านธรรมะ กลับไปปั้นวัตถุ ที่ไม่เป็นประโยชน์คุ้มค่า ที่ไม่ช่วยนำพาให้ความร่มเย็น

โดยเฉพาะเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่ความเดือดร้อน ความข่มเหงคะเนงร้าย การละโมภ โลภมาก ลักขโมย อะไรต่าง ๆ มันมากขึ้น เป็นความจำเป็นที่เราจะต้องช่วยกันรีบลดให้น้อยลงเป็นอันดับแรก **ฉะนั้นใครที่มีหน้าที่พิจารณาเรื่องนี้ น่าจะตั้งกฎเกณฑ์กันใหม่ ว่าเจ้าอาวาสวัดใด เมื่อเป็นเจ้าอาวาส ๔ ปีแล้ว ทำให้คนกินเหล้าในหมู่บ้านนี้ไม่ลดลง ควรจะเปลี่ยนปลดออกเสียที**

ฉะนั้นก็หวังว่า การไม่ทอดธุระ การฝักใฝ่ในการหลอมธรรมะเข้าไปสวมในหัวใจของพระบวชใหม่ ***เป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสทั้งหลาย ที่จะต้องฝึกฝนอย่างดี ทำให้เกิดความชำนาญในการปั้น*** ในช่วงที่ยังไม่มีพระมาบวชก็นั่งคิด นอนคิด นึกคิด ที่จะหาลักษณะท่าทางอย่างไร จะวางโครงการอย่างไร ที่จะเอาธรรมะไปสวมในหัวใจของคนที่จะเข้ามาบวชในปีนี้ให้ได้

ฉะนั้นก็หวังว่า การบรรยายที่เขียนมานี้ พอจะสรุปได้ว่า การต่อเศียรพระธรรมและตัดเศียรพระธรรมมันเป็น

อย่างไร ให้คุณให้โทษอย่างไร และมีวิธีการต่ออย่างไร และทำอย่างไรเรียกว่า เข้าข่ายในการตัดเศียรพระธรรม

ดังที่ได้เขียนมาก็ขอสรุปความว่า ***ที่ว่าจะให้ได้ผล ก็ต้องมีการกล่าวชักชวน ขอร้องให้รางวัล และมีการบังคับกันบ้าง***

นี่เป็นเรื่องสำคัญ เพราะคนไทยเราสมัยนี้ ถ้าขืนปล่อยไปตามใจ ไม่ค่อยจะได้ผล **ผู้เขียนเคยไปบรรยายธรรมหลายแห่ง บางทีไปบรรยายกับครูบาอาจารย์เขาแจ้งมาว่าท่านไปอบรมที ครูที่นี่มีเจ็ดแปดร้อยคน พอไปถึงจริง ๆ มาสิบแปดคนเท่านั้นเอง เพราะเขาไม่ได้ใช้ระบบบังคับ** แต่ถ้าไปบรรยายที่ใด ที่เขามีการใช้ระบบบังคับ ต้องมีการลงชื่อ เป็นกิจจะลักษณะ ปรากฏว่ามากันมากมาย

วันนั้นได้ไปบรรยายธรรมกับหลวงพ่อปัญญาที่จังหวัดชัยนาท ผู้ว่าราชการฯ บังคับให้ข้าราชการมาฟังทั้งหมด ปรากฏว่ามากันมากมาย ถ้าใครไม่มาต้องมีการ

ชี้แจงอะไรเหล่านี้ การที่ทำอย่างนี้ ไม่ใช่เป็นเรื่องทำลายสิทธิ เสรีภาพ เพราะคนเราถ้ามีธรรมะแล้ว มันจะมีสิทธิเสรีภาพที่แท้จริง มีอิสรภาพที่แท้จริง

คนเราถ้ายังมีกิเลสกดหัวอยู่ มันก็ไม่มีอิสระเสรีภาพ คนที่จะมีอิสระเสรีภาพที่แท้จริง จะต้องเป็นคนที่มีการเข้าถึงธรรมและธรรมเข้าไปสวมอยู่ ในหัวใจแล้วเท่านั้น ดังนั้น**การบังคับคนให้มาฟังธรรม หรือมาสวมธรรมะเข้าไปในหัวใจ นี่ไม่ใช่เป็นเรื่องทำลายสิทธิมนุษยชนอะไร แต่เป็นการที่จะทำให้มหาชนทั้งหลายนี่แหละไปสู่อิสรภาพที่แท้จริง** มันก็อาจจะมีการเจ็บปวดบ้างเมื่อตอนบังคับมา แต่แล้วมันก็จะเป็นการสบายในภายหลัง เหมือนกับการบังคับเด็กให้กวาดยา กดปาก แหกปาก อะไรต่าง ๆ เข้าไป ใช้นิ้วล้วงเข้าไปในคอ เพื่อให้โรคร้ายได้หายไป

ฉะนั้นการที่บังคับข้าราชการให้ออกมาฟังธรรมบ้างมันก็ควรจะไม่ถือว่าเป็นเรื่องโหดร้าย เป็นเรื่อง

ทำลายลิดรอนสิทธิเสรีภาพอะไร นานทีปีครั้ง ควรจะมีการจัดทำกันบ้างในทุกกระทรวง ทุกกรมกองต่างๆ เพื่อจะให้ธรรมะได้กลับมาสวมแนบแน่นในหัวใจของเขาเหล่านั้น

ส่วนใดที่ผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นมาเป็นที่สะเทือนใจหรือไม่ถูกใจของท่านผู้อ่าน ก็ขอรับความผิดพลาดอันนั้นไว้เพื่อแก้ไขต่อไป ส่วนใดที่มีประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านและต่อศาสนา ก็ขอแผ่ส่วนกุศลนี้ให้แก่สรรพสัตว์ทั้งหลายที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ไม่มีที่สุด ไม่มีประมาณ และขอให้ท่านผู้อ่านจงได้ถึงมรรคผล นิพพาน ได้มีธรรมะสวมอยู่ในหัวใจ อย่างแนบแน่นตลอดไปทุกทิพาราตรีกาลเทอญ.

ผู้เขียนยังมีเรื่องเล่าถึงการตัดเศียร พระธรรมอีกเรื่องหนึ่ง ภายหลังส่งต้นฉบับเข้าโรงพิมพ์ไปแล้ว คือมีครูที่จังหวัดหนึ่งเล่าให้ฟังว่า ขณะที่ให้นักเรียนเข้าแถวและมีการแผ่เมตตา วันหนึ่งมีผู้ใหญ่มาตรวจพบแล้วได้พูดว่า **“อย่าทำเลยมันเสียเวลามาก ไม่เห็นด้วยกับการให้เด็กแผ่เมตตาหน้าเสาธง”** การห้ามปรามในเรื่องแผ่เมตตาไม่ให้มีจิตพยาบาท ทั้ง ๆ ที่คนขาดความเมตตากรุณาซึ่งกันและกันยังจะมาห้ามไม่ให้มีการแสดงออกถึงความเมตตากันอีก จึงถือว่าระบบการศึกษาที่มัวเมาเอาแต่เวลาไปยัดเยียดเรื่องการรู้หนังสือและวิชาชีพ จะมาแผ่เมตตาให้จิตใจมีความประพิมพ์ประพายด้วยความรักผู้อื่นบ้างสักสองสามนาที ก็มาสั่งงดเสีย

อย่างนี้ต้องถือว่าเป็นการตัดเศียรพระธรรมที่คาดไม่ถึง ว่าจะมีขึ้นได้ ผู้เขียนจึงนำมาลงไว้ท้ายเล่มนี้เพื่อให้เห็นว่าเวลานี้เรามีผู้หลักผู้ใหญ่ ในการปกครอง ในการศึกษาบางคนมาสั่งตัดเศียรพระธรรมกันเสียอย่างนี้ นับว่าเป็นอันตรายมาก เพราะว่าถ้าเรามีความเมตตารักใคร่ต่อผู้อื่นแล้ว ศีลทั้ง ๕ ก็จะบริสุทธิ์บริบูรณ์ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นในเรื่องของชีวิต ทรัพย์สิน ของรักของใคร่ ความเป็นธรรม และสติสัมปชัญญะ ก็จะสมบูรณ์.

พ. กัลยาโณ

๑๒ ต.ค. ๒๔